

Tygodnik ciechanowski

nr 14

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁOŃSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

www.ciechpress.pl

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU

NR 14 (2258)

4 KWIETNIA 2023 R.

NAKŁAD 9 900 EGZ.

NR INDEKSU 379646

cena 4,50 zł
W TYM 5% VAT

*Wiosny w wielkanocnym koszyczku,
radosnych i spokojnych świąt
Czytelnikom „Tygodnika”
życzy Redakcja*

FOT. RADOSŁAW MARUT

Mława Jajobranie miało... branie

W niedzielę, w parku miejskim było bardzo tłoczno. Na imprezie pod nazwą „Jajobranie”, zorganizowaną przez władze miasta, pojawiło się ponad 1000 osób, które szukały czekoladowych jajeczek, ukrytych w różnych miejscach na terenie parku.

W.D.

Czytaj na str. 2

Mer Tarnopola w Płońsku

Od początku wojny z Płońską wyjechały do Tarnopola i miejscowości na wschodzie Ukrainy już 54 transporty, w tym 31 tirów (500 ton) z pomocą humanitarną – lekami, łózkami szpitalnymi, żywnością i odzieżą.

- Płońsk był jednym z pierwszych miast, które udzieliły pomocy Tarnopolowi – mówił mer Tarnopola. - Z pomocy z Płońską skorzystały tysiące cywilów i wojskowych. Pomoc była udzielana już w pierwszych dniach wojny, kiedy mało kto wierzył, że Ukraina wytrwa.

RK
Czytaj na str. 10

Sonda „Tygodnika” Gdy myślę: Wiosna...

- Aktualnie porządkujemy i sprzątamy tereny wokół stawów, tworzymy tarliska dla ryb, przycinamy i wycinamy krzewy – mówi „TC” Tomasz Lewandowski, wędkarz z Ciechanowa. - Sezon na ryby drapieżne zaczyna się w maju. Wówczas wędkarze nastawiać się będą na szczupaki i bolenie. Teraz łowimy ryby w rzecę, gdzie woda jest płytsza i cieplejsza niż w stawie. Gdzieś tam trafimy na okonie, aczkolwiek należy uważać, bo są jeszcze w okresie tarła. Na naszej rzece Łydyni możemy teraz spróbować łapać m.in. klenia, jazia, płocie, świnkę; powoli uaktywniają się leszcze.

erm

Czytaj na str. 4-5

Kultura Kurpi Białych jest piękna i atrakcyjna

Rozmowa z Moniką Poteraj, członkinią Stowarzyszenia „Puszcza Biała – Moja Mała Ojczyzna”, twórczynią ludową, mieszkanką gminy Zatory

Cała rozmowa na str. 16

Nie ma świętości bez grzechu

Rozmowa z ks. profesorem Andrzejem Kobylńskim, kierownikiem Katedry Etyki w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Cała rozmowa
na str. 14

Tego dnia dopełnia się boski plan

Rozmowa z ks. kan. Zbigniewem Sajewskim, proboszczem parafii pw. św. Maksymiliana Kolbe w Płońsku. O najważniejszych świątach w liturgii chrześcijańskiej, czyli Wielkanocy.

Cały wywiad na str. 18

W stulecie urodzin
Wisławy Szymborskiej

Noblistka, która nie chciała być sławna

W 2023 roku przypada setna rocznica urodzin Wisławy Szymborskiej, jednej z najpopularniejszych polskich poetek, laureatki Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za 1996 rok. Między innymi to było powodem ustanowienia przez Sejm RP roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej. Poetka należy do generacji, która wydała najwybitniejszych współczesnych poetów polskich: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Tadeusza Gajcego, Tadeusza Różewicza czy Zbigniewa Herberta.

eska

Czytaj na str. 15

Mając na uwadze
dobro gminy Ciechanów...

Radni wybrali komisarza

Rada Gminy Ciechanów jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie nieprzeprowadzania wyborów przedterminowych na wójta. Oznacza to, że do najbliższych wyborów samorządowych (kwiecień 2024) stanowisko to będzie sprawował wskazany przez premiera komisarz Stefan Pawłowski, dotychczasowy szef biura poselskiego ministra Macieja Wąsika.

kuj

Czytaj na str. 13

Mława

Jajobranie miało... branie

W niedzielę, w parku miejskim było bardzo tłoczno. Na imprezie pod nazwą „Jajobranie”, zorganizowaną przez władze miasta, zjawili się ponad 1000, które szukały czekoladowych jajeczek, ukrytych w różnych miejscach na terenie parku.

Do znalezienia było... 2,5 tys. jajeczek. Wszystkie zostały „wyłowione” przez dzieci i dorosłych. Można powiedzieć, że jajobranie miało... branie. Potem uczestnicy wspólnie malowali jedno duże, wysokie na 2 metry, jajo.

W.D.

Wspólne malowanie dużego jaja

W SP nr 7 zagraли na niebiesko dla autyzmu

1 kwietnia w Szkole Podstawowej nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II w Ciechanowie odbyły się szczególna impreza - rozgrywki drużynowe Akademii Piłkarskiej Ciechanów we współpracy z Fundacją „Być jak inni”, pod hasłem „Zagraj na niebiesko dla autyzmu”.

Oprócz wspomnianych organizacji, wydarzenie współtworzyli także Stowarzyszenie Tęczyowy Świat, Towarzystwo Walki z Kalcem, Stowarzyszenie Dobrych Serc, czy

Niepubliczne Integracyjne Przedszkole „Kolorowa Trampolina”.

W rozgrywanych meczach wzięły udział m.in. dzieci ze Szkoły Piłkarskiej APC oraz ich rodzice, pracownicy Urzędu Miasta w Ciechanowie, Policjanci z Powiatowej Komendy Policji w Ciechanowie, czy strażacy z Powiatowej Straży Pożarnej. W wydarzeniu udział wzięły też PWSZ

w Ciechanowie, WORD Ciechanów i wiele lokalnych firm. Przekąski zapewniły lokalne restauracje oraz KGW Sabat Czarownic z Niechodzina. Oprawa muzyczna to zaś DJ Caesar i zespół KOP.

Nie zabrakło animacji dla dzieci, dmuchańców, malowania buzi, waty cukrowej i popcornu. Wśród atrakcji znalazł się też wóz strażacki i wóz policyjny. Na miejscu byli także specjaliści z poradni autyzmu, logopedzi, psycholodzy i terapeuci. Event zaszczylił swoją obecnością również Szymon Kolečki. Obowiązującym strojem podczas imprezy był oczywiście niebieski.

RK

Mława

Mława z papieżem

Ponad pół tysiąca osób uczestniczyło w ostatnią niedzielę wieczorem w spotkaniu przy pomniku św. Jana Pawła II w Mławie, zorganizowanym przez proboszczów miejscowych parafii, Stowarzyszenie „Pontyfikat Papieża Jana Pawła II” i Zakon Rycerzy św. Jana Pawła II.

Wierni z poszczególnych parafii przybyli pod pomnik w zwartych grupach, niektórzy z pochodniami. Obecne były poczty sztandarowe Stowarzyszenia „Pontyfikat” i oddziału NSZZ „Solidarność” oraz chorągiew Zakonu Rycerzy. Wartę honorową przy monumencie zaciągnęli harcerze.

Była to przede wszystkim uroczystość modlitewna. Zaśpiewano Apel Jasnogórski, odmówiono dziesiątek różańca i Litanię do św. Jana Pawła. Z taśmy magnetofonowej odtworzono fragmenty przemówień Papieża w Częstochowie i Zakopanem.

O 21.37, w godzinę śmierci Ojca Świętego 18 lat temu, 2 kwietnia 2005 roku, wszyscy obecni przy pomniku księża udzieliли błogosławieństwa relikwiami Jana Pawła II. Delegacje parafii i stowarzyszeń społecznych oraz osoby prywatne złożyły

kwiaty i znicze. Na zakończenie gremialnie zaśpiewano „Barkę”. Grała Mławska Orkiestra Dęta.

Gospodarz uroczystości, ks. Sławomir Krasiński, dziekan i proboszcz parafii św. Stanisława BM, dziękując mławianom za liczny udział w tym modlitewnym spotkaniu, powiedział, że św. Jan Paweł II jest z nami. Kapłan zaapelował o poznanie jego bogatego nauczania, a także o przekazywanie tego dziedzictwa młodym pokoleniom.

(kj)

Ze smutkiem żegnam zmarłą

mgr farmacji Annę Gawalko
Jednocześnie dziękuję za wieloletnią współpracę

Wyrazy głębokiego współczucia
i słowa wsparcia mężowi, córkom
i pozostałej rodzinie składa Ewa Turska

PC-00349/23

Opinogóra

Barwne występy mażorettek

Dziewczęta w paradnych i barwnych strojach. Żonglowanie batonami, pomponami, flagami czy buławami. Występy formacji, duetów i solistek. Wszystko w rytm muzyki.

dach ulicznych, prezentując choreograficzne układy taneczno-marszowe do muzyki orkiestr dętych, żonglując i podrzucając przy tym pałeczki mażoretkowe (tzw. batony) – wyjaśniła podczas uroczystego otwarcia imprezy Joanna Mossakowska, dyrektor GOK

W sobotę, 1 kwietnia w hali sportowej szkoły podstawowej w Opinogórze Górnej odbył się I ogólnopolski turniej tańca mażoretkowego Złote Pióro. Tancerki rywalizowały na scenie o puchar wójta tej gminy.

– Same słowo „mażoretki” to wyraz zapożyczony z języka francuskiego – majorette oznacza w przybliżeniu majorki. To dziewczyny ubrane w paradne stroje zawierające elementy umundurowania galowego różnych służb i formacji. Mażoretki występują na pokazach estradowych i para-

w Opinogórze Górnej. Cechą charakterystyczną ubioru dziewcząt są kozaki oraz furażerka – nakrycie głowy.

Zawody trwały prawie dziesięć godzin. Odbyło się ponad sto prezentacji. Na scenie wystąpiło blisko 250 tancerek z kilku formacji mażoretkowych z Mazowsza, m.in. z Ostrołęki, Ostrowi Mazowieckiej i Sierpca. Publiczność, wśród której dominowali rodzice i bliscy artystek, pilnie śledziła popisy naszych lokalnych formacji: gospodyń ze „Stelli” oraz płońszczanek z formacji „Diament”. Za choreografię tańca mażoretkowego obu tych zespołów odpowiada Edyta Galecka. Zajęcia w Opinogórze Górnej prowadzone są w Gminnym Ośrodku Kultury od 2019 r. Najmłodsze mażoretki mają 6 lat, najstarsze uczęszczają już do szkół średnich.

Z kolei w Płońsku tradycja mażorettek jest znacznie dłuższa. Formacja zawiązała się w 1999 r. Obecnie trenuje w niej ponad setka dziewcząt.

erM

Płońskie Spotkanie Wielkanocne

1 kwietnia w Miejskim Centrum Kultury w Płońsku odbyło się pierwsze Płońskie Spotkanie Wielkanocne.

pokarmy, a najmłodsi mogli wziąć udział w warsztatach plastycznych. Podczas wydarzenia zostały także wręczone nagrody w konkursie plastycznym „Najpiękniejsza ozdoba wielkanocna”.

RK

FOT. STELLA SKOPCZYŃSKA (MCK W PŁONSKU)

Mimo chłodnej pogody ponad pół tysiąca mławian dziękowało Janowi Pawłowi II za to co uczynił dla Polski i świata

FOT. AUTOR

„Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych”
ks. Jan Twardowski

Pani Bożenie Pawlickiej

Kierownikowi
Działu Organizacji i Rozliczeń Usług Medycznych
wyrazy szczerzego współczucia z powodu śmierci

Męża

składają
Dyrekcja i Pracownicy
Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego
w Ciechanowie

FCP-109

Wyrok dla byłej dyrektorki DPS podtrzymany

W czerwcu ub.r. Jolanta P., była dyrektorka Domu Pomocy Społecznej w Ciechanowie przy ul. Kruczej, została skazana „za złośliwe i uporczywe naruszanie praw pracowników tej placówki”.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie wymierzył jej karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, warunkowo zwieszając jej wykonanie na 2 lata próby. Skazana szukała możliwości odwołania się od wyroku. Przed kilkoma dniami, sąd okręgowy w Płocku wyrok podtrzymał wyrok w swojej mocy.

Pierwsza rozprawa odbyła się blisko cztery lata temu. W tej sprawie miały miejsce aż 23 posiedzenia, podczas których sąd głównie przesłuchiwał świadków i oceniał materiał dowodowy przygotowany przez prokuraturę. W roli oskarżyciela posiłkowego występowała jedna z pracownic. Jolanta P. była oskarżona o to, że złośliwie i uporczywie naruszała prawa pracowników jej podległych. W ocenie prokuratury naruszyła ona podstawową zasadę poszanowania godności pracowników, poprzez ich wyzywanie i upokarzanie, między innymi pod ich adresem kierowała niestosowne uwagi dotyczące ich wyglądu i umiejętności, które wyrażała w obecności osób bezpośrednio zainteresowanych i innych.

W lipcu ub.r. Jolanta P. udzieliła obszernego wywiadu naszej gazecie. Zrezygnowała z prawa do ochrony wizerunku osoby skazanej. Zgodziła się na publikację zdjęcia. Informowała, że oskarżenie nie przedstawiło żadnej dokumentacji na udowodnienie swo-

ich zarzutów, a jedynie opierało się na zeznaniach „grupy pracowników”, będącej w opozycji do dyrektorki ośrodka.

- Nadal wierzę w sprawiedliwość sądu i myślę, że nie będę musiała rozważać innych wariantów. Myślę, że sąd drugiej instancji sumiennie przejrzy wszystkie dowody procesowe, wyłoni grupę, która cały czas była w zmoiwie i pod pozorem wymyślonego mobbingu dążyła konsekwentnie do mojej dymisji - mówiła wówczas Jolanta P.

Wyrok sądu drugiej instancji z końca marca br. okazał się niekorzystny dla byłej dyrektorki Domu Pomocy Społecznej w Ciechanowie.

erm

Po odwołaniu Wojciecha Jagodzińskiego

Robert Szebietowski nowym dyrektorem PZD

Powiatowy Zarząd Dróg w Ciechanowie ma nowego dyrektora. Został nim 20 marca Robert Szebietowski, wcześniej główny specjalista ds. inwestycji w PZD.

Robert Szebietowski na stanowisko dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg został powołany, uchwałą Zarządu Powiatu, 20 marca, a akt powołania wręczyli mu starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz i wicestarosta Marek Marcinkowski.

Nowy dyrektor ukończył studia inżynierskie i magisterskie na Wydziale Budownictwa i Nauk o Środowisku Politechniki Białostockiej, kierunek budownictwo. Posiada, jak informuje Starostwo Powiatowe w Ciechanowie, uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności inżyniersko-drogowej bez ograniczeń oraz kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń.

Ma bogate doświadczenie zawodowe. Prowadził Biuro Projektowe w Ciechanowie. Pracował, w latach poprzednich, m.in. w Powiatowym Zarządzie Dróg w Ciechanowie jako główny specjalista do spraw inwestycji i bezpieczeństwa ruchu. Po odejściu na emeryturę Józefa Borkowskiego pod koniec 2019 r. pełnił obowiązki dyrektora do czasu powołania nowego szefa PZD, którym został Wojciech Jagodziński. Obecnie to właśnie Wojciecha Jagodzińskiego,

Robert Szebietowski przyjął akt powołania z rąk starosty Jana Andrzeja Kaluszkiewicza i wicestarosty Marka Marcinkowskiego

odwołanego ze stanowiska przez Zarząd Powiatu 6 marca, zastąpił.

Nabór na wolne stanowisko kierownicze urzędnicze dyrektora PZD został ogłoszony 6 marca, dokumenty można było składać do 16 marca w Starostwie Powiatowym. W wyniku zakończenia procedury naboru na ww. stanowisko został wybrany Robert Szebietowski.

- O dokonaniu wyboru zdecydowały wyniki testu kwalifikacyjnego i rozmowy kwalifikacyjne - powiedział starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz. Poinformował o powołaniu nowego szefa PZD podczas sesji Rady Powiatu w Ciechanowie 27 marca.

Jednym z zadań, z jakimi Robert Szebietowski, zatrudniony na stanowisku dyrektora PZD od 20 marca na czas nieokreślony, będzie musiał się zmierzyć, jest budowa drogi: ulica Leśna w Ciechanowie - Rutki Marszewice.

Zarząd Powiatu życzył mu „bezproblemowych początków i szczęśliwych zakończeń wszelkich inicjatyw drogowych, pomyślności w życiu osobistym oraz poczucia satysfakcji z wykonywania pracy, dzięki której wzrasta poziom bezpieczeństwa i komfortu podróżowania po drogach powiatu ciechanowskiego”.

IK

Życzymy wszystkim **zdrowej, radosnej i słonecznej Wielkanocy**.
Niech ten wyjątkowy czas będzie pełen **dobrych spotkań** z bliskimi, **wytchnienia** od codzienności i korzystania z **uroków wiosny**.

SGB
Bank Spółdzielczy
w Raciążu
FINANSE Z TRADYCJAMI

www.bsraciaz.pl

Sonda „Tygodnika”

Gdy myślę: Wiosna

Kiedy myślimy o wiosnie, zwykle wyobrażamy sobie porę roku, która symbolizuje odrodzenie, nadzieję i nowe początki. Wiosną natura budzi się do życia po zimowej hibernacji, a drzewa zaczynają znów się zielenić. Kwiaty zakwitają, ptaki wracają z zimowisk, a temperatura zaczyna się stopniowo zwiększać.

Dla wielu ludzi wiosna to czas, w którym chcą wyjść na powietrze i cieszyć się przyrodą. Zwykle jest to okres, kiedy organizowane są różnego rodzaju imprezy plenerowe i festiwale, a ludzie zaczynają chętniej spędzać czas na świeżym powietrzu.

Wiosną ludzie zwykle czują się bardziej energiczni i zmotywowani do podejmowania nowych wyzwań i celów. To czas, w którym często podejmują nowe działania i próbują czegoś nowego, co przyczynia się do ich rozwoju.

W tym roku choć początek wiosny już za nami, widokom za oknami daleko do tych wiosennych. Od kilku lat pory roku zacierają się. Jak mówią specjaliści, nie mamy już w Polsce typowych czterech pór - wiosny, lata, jesieni i zimy.

- Teraz przedwiośnie było w zasadzie w styczniu. A wiosna idzie, idzie i nie może do nas dojść - mówi Jarosław Mikietyński z Ogrodu Botanicznego Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Bydgoszczy.

A co wiosnie myślą też nasi czytelnicy?

Tomasz Lewandowski, wędkarz, właściciel sklepu Fishgun w Ciechanowie:

- Aktualnie porządkujemy i sprzątamy tereny wokół stawów, tworzymy tarliska dla ryb, przycinamy i wycinamy krzewy. Sezon na ryby drapieżne zaczyna się w maju. Wówczas wędkarze nastawiać się będą na szczupaki i bolenia. Teraz łowimy ryby w rzece, gdzie woda jest płytsza i cieplejsza niż w stawie. Gdzieś tam trafimy na okonie, aczkolwiek należy uważać, bo są jeszcze w okresie tarła. Na naszej rzece Łydyni możemy teraz spróbować łapać m.in. klenia, jazia, płocie, świnkę; powoli uaktywniają się leszcze.

Wędkarze powoli sposobą się rozpoczęcia sezonu. Należy pamiętać, że przed przystąpieniem do wędkowania, trzeba wystąpić o pozwolenie. Do końca kwietnia opłaca się karty wędkarskie, które zezwalają wędkarzowi na łowienie na wodach śródlądowych w Polsce.

Ryby budzą się z zimowego letargu, nie potrzebują jeszcze tyle pokarmu.

Gdzie możemy łowić? W naszym okręgu, należącym do Polskiego Związku Wędkarskiego „Koło Ciechanów Miasto” należą wszystkie stawy w Ciechanowie, cała Wkra, Łydynia, Sona, jeziora wokół Lidzbarka Welskiego.

Przyjęło się, że ryby najlepiej łowić we wczesnych godzinach porannych, gdy jeszcze nie weszło słońce. Nie ma jednak reguły. Od jakiegoś czasu nastawiam się głównie na udział w zawodach wędkarskich. Jako nasze ciechanowskie koło wędkarskie, którego jestem skarbnikiem, organizujemy dość dużo takich imprez.

Paweł Wichowski, pisarz i muzyk z Drogiszki (gm. Strzegowo):

- W starożytnym Rzymie to właśnie w marcu zaczynał się nowy rok. Może dzięki temu łatwiej było tam utrzymać noworoczne postanowienia. Budząca się do życia przyroda mobilizuje, by dotrzymać jej kroku i rosnąć w siłę. Nie umiem oprzeć się tej naturalnej motywacji. Łatwo być leniwym w listopadowy, deszczowy wieczór. A gdy robi się ciepło i kolorowo, lenistwo staje się zbyt nieprzyzwoite. Obok mojego domu zaczyna wtedy kwitnąć piękna śliwa.

Patrząc na nią projektuję w głowie całą listę zadań - trochę dłuższą niż wiosenne porządki. Mówię sobie: „zanim zakwitnie, zrobię to wszystko”. Niestety, drzewko dobrze sobie radzi w tym corocznym wyścigu. Pod koniec kwietnia dumnie melodyje się - całe na białe - gdy ja wciąż mnożę rzeczy do zrobienia. I nie wiem, czy to ja

tak bardzo się guzdam, czy nadal nie doceniam tego, jak szybko i niepostrzeżenie z usypiającej pluchy może wyłonić się ożywcza pełnia słonecznej wiosny.

RK

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkiej Nocy

życzymy Państwu

radości w sercu, wzmocnionej pięknem odradzającej się na wiosnę przyrody, spokojnych chwil we wzajemnej życzliwości przy świątecznym stole, otuchy, jeśli dziś jest dla nas trudne i nadziei, że wszystko co dobre jeszcze przed nami...

Dyrekcja i Pracownicy
Muzeum Romantyzmu w Opinogórze

RolBud

Zdrowych i wesołych

Świąt
Wielkanocnych

Teresa Sokołowska, ciechanowianka, nauczycielka, fotografka:

- Gdy myślę „wiosna”, to zaraz przypominają mi się słowa piosenki Skaldów: „Śpiewa skowronek nad nami, drzewa strzeliły pąkami”. Wiosna to taka pora roku, którą chyba każdy lubi. Robi się coraz cieplej, dni są coraz dłuższe. Drzewa i krzewy zaczynają puszczać pąki, trawy pokrywają się zielenią, kwitną kwiaty, powracają ptaki zimujące w ciepłych krajach. Symbolem wiosny są bociany, żurawie czy też gęsi. Najwięcej możemy ich zaobserwować na terenach podmokłych, ale nie tylko. Oznaki wiosny utrwalam aparatem fotograficznym. Oczywiście nie trzeba jechać daleko, żeby zrobić zdjęcia. Wystarczy rozejrzeć się dookoła. Ja lubię chodzić do parku miejskiego Jeziorko, gdzie idealnie widać, jak przyroda budzi się do życia. Są to dobre miejsca nie tylko na spacer, ale też do fotografowania. Wiosną lubię obserwować ptaki, które żyją blisko nas: szpaki, gawrony czy wróble. Tych ostatnich jest niestety coraz mniej. Obserwuję ożywiony ruch wśród ptaków, zbierają materiały

FOT. ARCHIWUM TERESY SOKOŁOWSKIEJ

na gniazda, śpiewają. Wystarczy wyjść poza granice miasta i już można spotkać bociana czy żurawia. Wiosną możemy też wybrać się do lasu czy na łąkę, żeby zrobić ciekawe zdjęcie. Jedną z moich znajomych ma piękne kwiaty w swoim przydomowym ogródku, które również fotografuję. Każdego roku z niecierpliwością czekam na ten czas i chętnie wychodzę z aparatem fotograficznym, żeby utrwalić piękno przyrody w wiosennej odsłonie.

IK

Joanna Rodowicz, artystka-malarka, z wyboru mieszkanka Ciechanowa:

- Wiosna to dla mnie nadzieja. Nadzieja na coś nowego, na pewno lepszego, optymistycznego, po zimie, czasem ciężkiej, którą zrzucamy z pleców. Czekamy na rozkwit, na kwiaty, słońce i na coś, co się wydarzy i co będzie lepsze. Bo słońce przynosi coś dobrego, a wiosna to okres, kiedy jest ono tak mocne, że rozbudza nowe życie i sprawia, że siła wstępuje w każdego człowieka. We mnie wówczas odradzają się twórcze pokłady malarskich pomysłów i nowych wyzwań. Zimą człowiek, jakby trwający w uśpieniu, nie podejmuje się wielu spraw. Inaczej dzieje się wiosną. Pokonuje się własne słabości, podejmuje się wyzwań i zadań, ma się siłę na wszystko. Powstają nowe ciekawe rzeczy. Już samo wychodzenie na zewnątrz, podpatrywanie życia, które jest tak kolorowe choćby dzięki niezliczonym ilościom kwiatów, zieleni liści, która jest uspokajająca dla oczu, daje zadowolenie. Malowanie w terenie jest wtedy radością. Do tego dochodzą śpiew, gwar ptaków wśród drzew oraz zapachy przyrody. Inaczej patrzymy na życie. Wszystkie zmysły są automatycznie pobudzone, więc powstają nowe dzieła, a to w moim zawodzie, stanowiącym i moją pasję, jest wspaniałe.

IK

FOT. IZABELA KOBA

Bożena Tomkiel, dyrektor wydziału edukacji i zdrowia w starostwie w Mławie:

- Pojawia się w człowieku więcej radości, pozytywnego myślenia, generalnie optymizmu. Może to ma związek z tym, że jest się wtedy bardziej aktywnym, poprzez pracę na działce, nasadzenia kwiatów. Chociaż w tym roku, trzeba jeszcze trochę poczekać na cieplejsze dni, aby coś zrobić w tej materii.

Wiosna to dla mnie także częstsze i dłuższe spacer, czasami jazda na rowerze. Weekendowe wyjazdy w ciekawe miejsca. To także więcej warzyw w codziennym menu, mimo że obecnie są one drogie, ale z czasem stanowią.

To jest również pora, kiedy już konkretnie myślę o planach urlopowych. Chcę już wiedzieć, kiedy, gdzie będzie można pojechać i odpocząć.

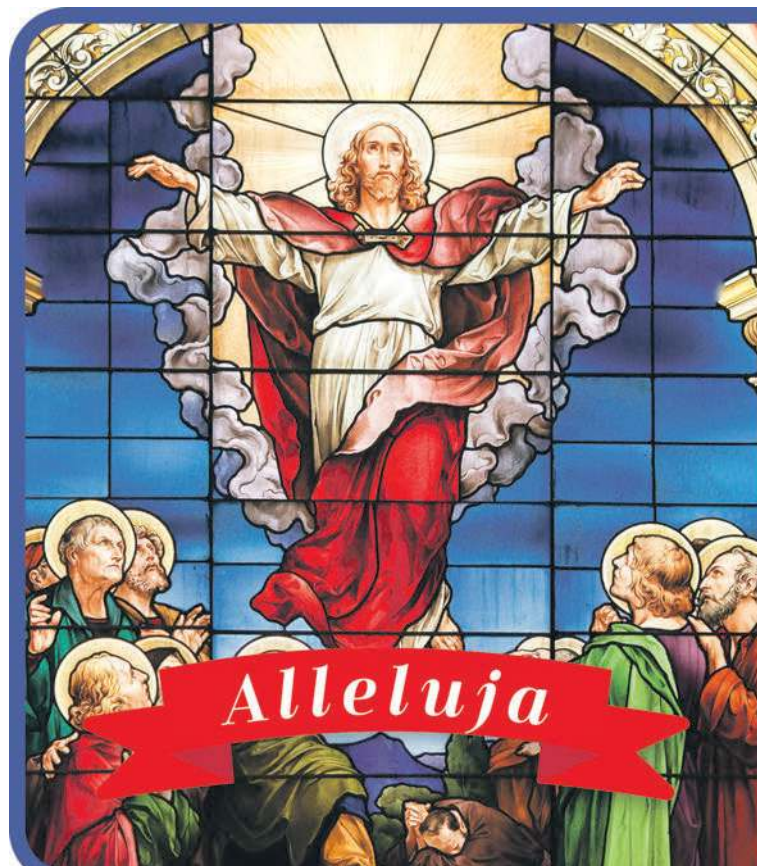
W.D.

Agnieszka Pielat, Koło Gospodyń Wiejskich w Pilichówku:

- Wiosna to najbardziej optymistyczna i – zdaniem wielu – najpiękniejsza pora roku. Ja też uwielbiam ten moment, kiedy natura budzi się z długiego, zimowego snu. Można go poczuć wszystkimi zmysłami! Feeria barw coraz śmielej rozkwitających kwiatów, świeży zapach powietrza, promienie słoneczne, które przyjemnie otulają moją skórę, śpiew ptaków... aż chce się żyć! Właśnie dlatego nadejście wiosny to święto, które obchodzi się w niemal każdym zakątku świata. W starożytności szczególnie na obszarach wiejskich, wiosna była szczególnie ważną porą roku i wyczekiwano jej z utęsknieniem. Ludzie zmęczeni chłodem i niedostatkiem, który doskwierał im zimą, czekali z niecierpliwością na pierwsze ciepłe dni. Okres, w którym odradzała się przyroda był na tyle ważny, że w wielu dawnych kalendarzach był to również początek roku. Tak było między innymi w kalendarzu rzymskim. Pierwsze oznaki wiosny w przyrodzie można nie tylko zobaczyć, ale również usłyszeć. Już w lutym do Polski przylatują żurawie, a im wcześniej wracają, tym cieplejsza ma być wiosna. Przelatujące klucze ptaków słychać z odległości kilku kilometrów. Rychle nadejście wiosny zwiastują również powracające dzikie gęsi, skowronki, szpaki, świergotki łąkowe, zięby, czajki i pliszki. Wiele ptaków już pod koniec lutego rozpoczyna okres lęgowy. Najwcześniej kruki, wrony i gawrony, na początku marca tokują bataliony, a w połowie miesiąca można zacząć wypatrywać pierwszych jaskółek. W przedchrześcijańskich czasach jaskółka zwiastowała nadejście wiosny i związana była ze świętami płodności. Ten, kto pierwszy wypatrzył ją na niebie, mógł liczyć na pomyślność i szczęście przez cały rok. Niektórzy w pierwszy dzień wiosny topią albo palą Marzanę. Ja jestem temu zwyczajowi bardzo przeciwna ponieważ to zaśmieszanie i zanieczyszczanie środowiska.

RK

**Zdrowych, spokojnych
Świąt Zmartwychwstania Pańskiego
oraz życzliwości, wiary i nadziei
na ten szczególny czas
życzą w imieniu
Samorządu Miasta Płońska**

Przewodniczący Rady Miejskiej

Henryk Zienkiewicz

Burmistrz Miasta Płońska

Andrzej Pietrasik

Płońsk, Wielkanoc 2023

Płońsk

Przy ZS nr 1 powstanie kompleks sportowy

30 marca starosta Elżbieta Wiśniewska i wicestarosta Krzysztof Wrzesiński podpisali umowę na realizację budowy kompleksu sportowego przy Zespole Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Płońsku z wykonawcą Wojciechem Rukatem z firmy Ziel-Bud.

Wartość umowy to 5 366 343,67 zł. Jak informuje starostwo, na kompleks będzie się składać:

- bieżnia okrężna 3-torowa o nawierzchni poliuretanowej (tor 270 m) wraz z 4-torową bieżnią prostą (100 m),
- boisko do piłki nożnej o nawierzchni ze sztucznej trawy (33,68 m x

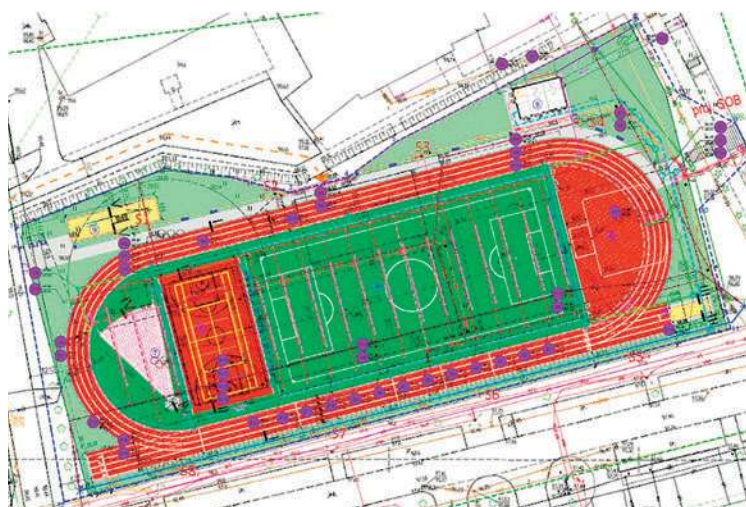
- skocznia do skoku w dal z zeskoknią (3,87 m x 8,56 m),

- skocznia do skoku wżyz (pole pod zeskok 4 m x 6 m, promień rozbiegu 15 m),
- piłkochwyty (6 m ponad poziom terenu),
- tereny utwardzone z kostki betonowej jako dojścia do projektowanych obiektów,
- zaplecze sanitarno – szatniowe (62 m²),
- obiekty małej architektury (tj. ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe oraz urządzenia do street workout'u),

- ogrodzenie boisk (4 m ponad poziom terenu),
- odwodnienie boisk i bieżni,
- oświetlenie.

Wartość inwestycji to 5 589 794,02 zł, z czego 2 794 800,00 zł to dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej - edycja 2022”.

RK

Oprócz przedstawicieli samorządu, na spotkaniu obecni byli również dyrektor ZS nr 1 Ewa Głuchowska oraz nauczyciel wychowania fizycznego Krzysztof Lewandowski. Umowa podpisana została symbolicznym długopisem, który wręczyli staroście uczniowie zespołu szkół.

- 64,83 m) i boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej (15 m x 24 m),
- rzutnia do pchnięcia kulą (o średnicy koła betonowego 3,15 m, długości sektora rzutów 20 m, szerokości w najszerszym miejscu 13 m),

Święta Wielkanocne to niezwykle czas zwycięstwa życia nad śmiercią.

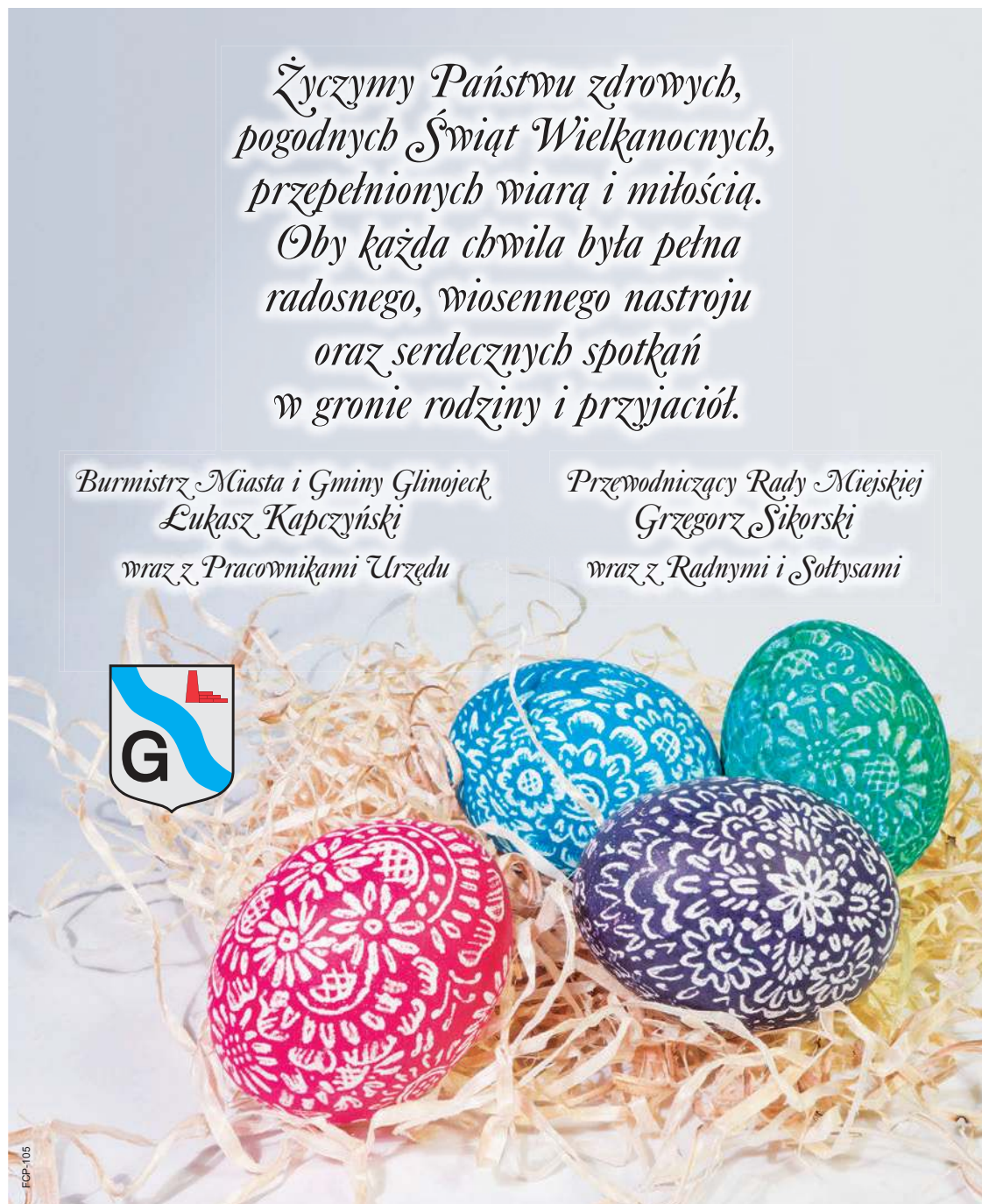
Życzymy, aby Zmartwychwstały Chrystus

obdarzył Państwa wieloma łaskami i zdrowiem.

Niech radość Wielkanocnego Poranka przyniesie wiele pomyslności, pokój i radość, które pozostaną wśród nas jak najdłużej.

Starosta Mławski Jerzy Rakowski
wraz z Wicestarostą Krystyną Zając
i Pracownikami Starostwa

Przewodniczący
Rady Powiatu Mławskiego
Jan Łukasik z Radnymi

Życzymy Państwu zdrowych,
pogodnych Świąt Wielkanocnych,
przepelnionych wiarą i miłością.
Oby każda chwila była pełna
radosnego, wiosennego nastroju
oraz serdecznych spotkań
w gronie rodziny i przyjaciół.

Burmistrz Miasta i Gminy Głinojeck
Łukasz Kapczyński
wraz z Pracownikami Urzędu

Przewodniczący Rady Miejskiej
Grzegorz Sikorski
wraz z Radnymi i Sołtysami

WYRUSZ Z NAMI
W MUZYCZNĄ PODRÓŻ!

przystanek muzyka

PREMIERA: ŚRODA 22:35

POWTÓRKI: WTOREK 15:20

15 lat
TVS

polSAT box

CANAL+

Orange

vectra

POZYCIA 886

TELEWIZJA
NAZIEMNA

WP pilot

4 mln zł dla Płońska na rewitalizację rynku

Płońsk otrzymał 4 mln zł z samorządu województwa mazowieckiego na rewitalizację rynku i okolic w ramach programu „Mazowsze dla równomiernego rozwoju”.

Projekt, na który miasto otrzymało dofinansowanie nosi nazwę „Rozwój jakościowy płońskiego obszaru funkcjonalnego”.

go, w tym rewitalizacja przestrzeni architektonicznej, kulturowej i krajobrazu”. Obejmuje przebudowę Placu 15 Sierpnia, małego rynku przy ulicy Pułtuskiej, zagospodarowanie zieleni, budowę parkingów, przebudowę i remont budynku przy ulicy Grunwaldzkiej 1 do funkcji Centrum Informacji Turystycznej oraz przebudowę ulicy Warszawskiej wraz z małą architekturą. Zadanie to wynika z Miejskiego Programu Rewitalizacji Płońska.

Dotacja jest uzupełnieniem dla wcześniej pozyskanych środków unijnych (RPO WM i POIS) i z budżetu państwa (RFIL) i zmniejsza wydatki na ten cel z budżetu miasta.

- Dzięki modernizacji infrastruktury technicznej na obszarze o powierzch-

ni ponad 1,5 ha w centrum Płońska powstanie nowoczesna i funkcjonalna przestrzeń publiczna, która będzie stanowić atrakcyjne miejsce spędzania czasu wolnego i przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego tego terenu. Zwiększy się obszar zieleni

na rynku oraz przestrzeń dla usług gastronomicznych (powstanie możliwość otwierania ogródków letnich na chodnikach). Rewitalizacja płońskiego rynku umożliwi wykorzystanie jego potencjału społeczno-gospodarczego, kulturalnego, turystycznego, a co za tym idzie przyczyni się do zahamowania procesu suburbanizacji i jego negatywnych skutków społecznych oraz przyczyni się do rozwoju i zwiększenia atrakcyjności nie tylko samego miasta, ale również całego powiatu płońskiego i Mazowsza – informuje płoński urząd miejski.

Program „Mazowsze dla równomiernego rozwoju” przewiduje dofinansowanie 114 inwestycji dotyczących modernizacji dróg gminnych i powiatowych, 56 projektów edukacyjnych, 3 projekty kulturalne oraz 120 dotyczących m.in. infrastruktury sportowej, społecznej czy kanalizacyjno-wodociągowej.

RK

Nowa siedziba glinojeckiej policji

Posterunek Policji w Gliniojecku ma nową siedzibę. Będzie mieścił się na parterze budynku przy ulicy Płockiej 20A. Lokal przekazał burmistrz Gliniojeka.

Składa się on z czterech pomieszczeń w tym pokoju kierownika posterunku, pokoju zespołu prewencji, pokoju zespołu kryminalnego oraz szatni. Infrastruktura obiektu dostosowana jest dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Przed budynkiem znajduje się parking. Nowa siedziba posterunku poprawi warunki pełnienia służby, ale i komfort obsługi mieszkańców.

- Od 10 lutego 2014 r. Posterunek Policji w Gliniojecku mieścił się w lokalu

przy ul. Ciechanowskiej 10/1, który znajdował się na wysokim parterze jednopiętrowego budynku, w którym znajdują się również mieszkania komunalne gminy – powiedziała mł. asp. Magda Zarembka z KPP w Ciechanowie.

W uroczystości otwarcia nowej siedziby wzięli udział m.in.: zastępca komendanta wojewódzkiego insp. Dariusz Król, komendant policji w Ciechanowie insp. Zbigniew Andres, burmistrz Gliniojeka Łukasz Kapczyński, starosta ciechanowski Jan Andrzej Kaluszkiewicz i wicestarosta Marek Marcinkowski.

W glinojeckim posterunku pełni służbę 8 funkcjonariuszy.

RK

Z okazji Świąt Wielkanocnych, niosących nadzieję i odrodzenie życia, pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia. Niech ten radosny, świąteczny czas, spędzony bez pośpiechu, trosk i zmartwień, w zdrowiu i ciepłej rodzinnej atmosferze będzie dla wszystkich Państwa źródłem nadziei, siły oraz wiary.

Życzenia składają

Przewodniczący Rady Gminy
Jolanta Grochowska
wraz z Radą Gminy Opinogóra Górna

Wójt Gminy Opinogóra Górna
Piotr Czyżyk
wraz z pracownikami Urzędu
i jednostek organizacyjnych
Gminy

Z okazji nadchodzących świąt Wielkiejnocy życzymy Państwu wszystkiego, co najlepsze: zdrowia, rodzinnego ciepła, pogody ducha oraz radosnego przeżywania tego wyjątkowego czasu.

Stawomir Kowalewski
Burmistrz
Miasta Mława

Lech Prejs
Przewodniczący
Rady Miasta

Mława, kwiecień 2023 r.

Z okazji nadchodzących
Świąt Wielkanocnych

pragniemy złożyć Mieszkańcom Gminy Ojrzeń wiosenne życzenia zdrowia, pogody ducha i miłych chwil spędzonych w gronie najbliższych.

Niech Zmartwychwstanie Pańskie napelni wszystkich wiarą, nadzieją i miłością oraz pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Smacznego jajka życzą

Przewodniczący Rady Gminy
Grzegorz Lejman

Wójt Gminy
Zdzisław Mierzejewski

Dzień Autyzmu w Raciążu

31 marca w małym parku w Raciążu odbył się happening z okazji Światowego Dnia Świadomości Autyzmu (obchodzonego 2 kwietnia) pod hasłem „Autentyczni - tacy sami”.

W otoczeniu niebieskiego koloru (utożsamianego z Dniem Autyzmu) miały miejsce okolicznościowe przemówienia, taniec w wykonaniu uczennicy klasy III, bańki mydlane, czy zabawa z latawcem w kształcie motyla. Nie zabrakło także czegoś słodkiego - babeczek i muffinek, a uczniowie przygotowali specjalne transparenty i niebieskie balony.

Wydarzenie zorganizowane było przez Szkołę Podstawową im. St. Konarskiego w Raciążu. Wśród

współorganizatorów było m.in. Miejskie Centrum Kultury w Raciążu, KGW Ciecierzanki, KGW Sierakówianki, czy rada rodziców SP Raciąż.

Patronatem objął je burmistrz Raciąża Mariusz Godlewski.

RK

Płońsk

Kiermasz wielkanocny w budynku starostwa

29 marca w budynku płońskiego starostwa powiatowego odbył się Kiermasz Wielkanocny.

Tego dnia od godziny 8.00 do 16.00 można było zobaczyć stoiska lokalnych stowarzyszeń, na których do nabycia było świąteczne rękodzieło. Swoje wyroby sprzedawały Better Life

Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży SOSW w Jońcu, Stowarzyszenie Niepełnosprawnych „Bądźmy razem” oraz Stowarzyszenie Spadochron.

Ozdoby świąteczne zakupili także powiatowi samorządowcy, a młodzieżowa rada powiatu przekazała symboliczne ciasto.

RK

FOT. AUTOR

Czerwonka

Uczniowie odwiedzili policjantów

Do makowskiej Komendy Powiatowej Policji zawitali w marcu uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Czerwonce. Na gości czekali dzielnicowi st. sierż. Katarzyna Pstrągowska i st. sierż. Łukasz Dybikowski.

Podczas spotkania dzieci dowiedziały się, jak wygląda służba policjantów poszczególnych pionów oraz zwiedziły budynek komendy. Obejrzały: pomieszczenie dyżurnego, pokój okazań, pomieszczenia dla zatrzymanych, salę odpraw.

- Bardzo dużym zainteresowaniem cieszył się pokaz policyjnego wyposażenia. Każdy chętny mógł przy mierzyć kamizelkę kuloodporną lub wziąć do ręki tonfę (pałkę – od IK) albo kajdanki – powiedziała podkom.

Monika Winnik, oficer prasowa makowskiej policji.

Dzielnicy st. sierż. Katarzyna Pstrągowska (Maków Mazowiecki Rejon 3) i st. sierż. Łukasz Dybikowski (gminy Czerwonka i Szeków) przypomnieli również podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się po drogach i bezpiecznej zabawy.

IK

FOT. KPP W MAKOWIE MAZ.

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzymy błogosławieństwa
Zmartwychwstałego Pana, zadumy nad tajemnicą Grobu Pańskiego,
radości z rodzinnych spotkań przy stołach pełnych tradycyjnych potraw
i wytchnienia od pędu codzienności.

Niech ten szczególny czas będzie źródłem wiary, siły i nadziei
w codziennym życiu.

Wójt Gminy Regimin
Mariola Kotakowska

Przewodniczący Rady Gminy Regimin
Józef Mysiakowski

Wesołego Alleluja!

FCP-117

W dniu Zmartwychwstania Pańskiego
życzymy Wszystkim, aby Święta Wielkiej Nocy
niosły duchowe wzbogacenie i umocnienie
dające wiarę, nadzieję i miłość
a serca napełniły się radością i pokojem.

Przewodniczący Rady Gminy Wójt Gminy Strzegowo
Monika Witkowska Wiesław Zalewski

oraz Radni Rady Gminy Strzegowo

FCP-114

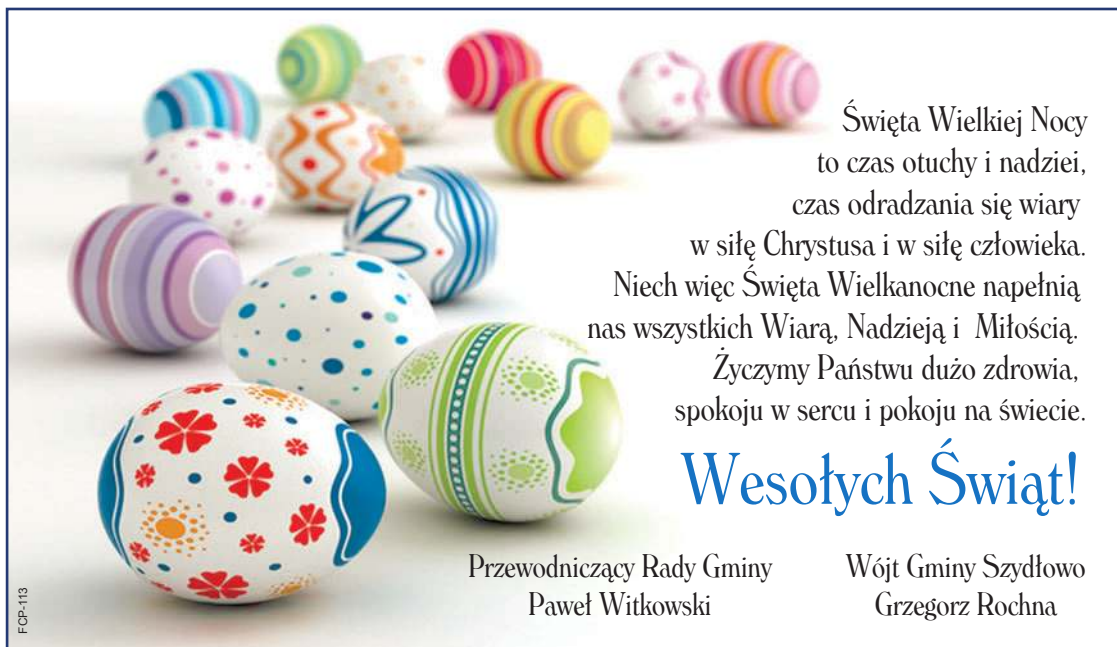
„Chrystus nie umarł, żeby zbawiać ludzkość,
ale żeby nauczyć ludzi, jak się zbawiać nawzajem.”
Oscar Wilde

Wielkanoc, to czas otuchy i nadziei.
To czas odrodzenia się wiary.
Życzymy, aby nadchodzące święta
przyniosły radość oraz wzajemną życzliwość.
Niech ten wyjątkowy czas napełni nas pokojem,
da siłę w pokonywaniu trudności
i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Pułsku
Ireneusz Purgacz

Burmistrz
Miasta Pułsk
Wojciech Gregorczyk

Wielkanoc 2023

Święta Wielkiej Nocy
to czas otuchy i nadziei,
czas odradzania się wiary
w siłę Chrystusa i w siłę człowieka.
Niech więc Święta Wielkanocne napelnia
nas wszystkich Wiarą, Nadzieją i Miłością.
Życzymy Państwu dużo zdrowia,
spokoju w sercu i pokoju na świecie.

Wesołych Świąt!

Przewodniczący Rady Gminy
Paweł Witkowski

Wójt Gminy Szydłowo
Grzegorz Rochna

Płońsk

Konwent Wójtów i Burmistrzów w ratuszu

Pogody ducha, zdrowia i uśmiechu,
radosnego, wiosennego nastroju
oraz wszelkiej pomyślności
z okazji
Świąt Wielkiej Nocy
życzą
mieszkańcom gminy Sońsk

Wójt Gminy Sońsk
Jarosław Muchowski
wraz z pracownikami

Przewodniczący Rady Gminy
Waldemar Gebert
wraz z radnymi

E-papierosy na receptę to nie mit

Czy e-papierosy powinny być przepisywane na receptę? Z takiego założenia wychodzą Brytyjczycy, którzy traktują wspomniane urządzenia, jako jedno z narzędzi pomocy osobom uzależnionym od papierosów. Czy to właściwa droga?

Obecnie Wyspiarze mogą poszczycić się dość niskim odsetkiem osób palących papierosy: udało im się zejść poniżej 15 proc. Dla porównania w Polsce statystyka ta utknęła na poziomie 21 proc. i od jakiegoś czasu stoi w miejscu.

W jaki sposób Brytyjczycy dotarli do tego punktu? Odpowiedź jest złożona: z jednej strony

postawili na politykę redukcji szkód, z drugiej - zaangażowali naprawdę spore nakłady w rozwój sieci poradni dla palaczy.

E-papierosy na receptę i zaawansowane poradnictwo

W Wielkiej Brytanii przeszkolenie w kwestii prewencji palenia posiadają zarówno lekarze pierwszego kontaktu, jak i farmaceuci czy pielęgniarki.

Palacze mogą więc zgłosić się do dowolnego punktu opieki zdrowotnej i mogą liczyć na to, że otrzymają wsparcie w postaci porady medycznej oraz środków, które pomogą im rzucić palenie - od leków, przez gumy - po e-papierosy.

W UK działają programy, w ramach których realizowana jest polityka redukcji szkód właśnie z udziałem tego typu urządzeń. Co więcej, już nie długo można spodziewać się, że e-papierosy będą przepisywane na receptę - rejestracja e-papierosów jako produktów medycznych to jeden z kroków podejmowanych w celu wdrożenia planu prowadzącego do "bezdymnej przyszłości". Wielka Brytania chce skończyć z dymem papierosowym do 2030 roku.

Redukcja szkód

Polska ma podobne cele, jednak decyzja o podjęciu leczenia czy zastosowania produktów

27 marca w płońskim urzędzie miejskim odbył się Konwent Wójtów i Burmistrzów z powiatu płońskiego.

Podczas spotkania samorządowcy omówili m.in. sytuację formalno-prawną związaną z przebiegiem dróg serwisowych wzdłuż trasy S7, możliwości regulowania wynagrodzeń nauczycieli, czy też problemy finansowe gmin. Poruszono temat gospodarki wodno-ściekowej oraz projekt zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Rozmawiano także o możliwościach założenia Stowarzyszenia Integracji Społecznej, Rozwoju, Sportu, Kultury.

Obok wójtów i burmistrzów głos zabrali także kierownik płońskiego rejonu w GDDKiA Artur Śpiewak, prezes powiatowego ZNP Ewa Teresa Cichewicz, czy przewodnicząca MOZ NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania Lilia Kornatowska.

RK

bezdymnych w celu redukcji szkód wywołanych paleniem jest pozostawiana do indywidualnej rozważenia. Na naszym rynku dostępne są różne kategorie alternatywnych produktów nikotynowych. Mamy e-papierosy działające w systemach otwartych (do samodzielnego napełniania pojemnika z liquidem) lub zamkniętych, z gotowymi, wymiennymi kartridżami, jak np. Vuse ePod, są podgrzewacze tytoniu oraz najkrócej dostępne na naszym rynku szaszetki nikotynowe. Każda z tych alternatyw jest o ok. 95-99% mniej szkodliwa od tradycyjnego papierosa. Warto o tym pamiętać i pomyśleć o zdrowiu i kondycji na wiosnę!

Mer Tarnopola i deputowany Rady Najwyższej Ukrainy gościli w Płońsku

30 marca w płońskim urzędzie miejskim gościli mer Tarnopola (partnerskiego miasta Płońska) Serhij Nadal oraz deputowany ukraińskiej Rady Najwyższej Athem Chygoz.

Gości przywitał burmistrz Płońska, radni oraz przedstawiciele instytucji zaangażowanych w pomoc Ukrainie, jak Sławomir Jarosławski i Stowarzyszenie „Idziemy na Spacer”, Bank Żywności w Ciechanowie, płoński szpital, czy współpracujący ze stowarzyszeniem wolontariusze ze Szwecji. To właśnie im, oraz radzie miejskiej, złożył podziękowania i wręczył medal Miasta Tarnopola mer Serhij Nadal.

Od początku wojny z Płońską wyjechały do Tarnopola i miejscowości na wschodzie Ukrainy już 54 transporty, w tym 31 tirów (500 ton) z pomocą humanitarną – lekami, łózkami szpitalnymi, żywnością i odzieżą.

- Płońsk był jednym z pierwszych miast, które udzieliły pomocy Tarnopolowi. Z pomocy z Płońska skorzystały tysiące cywilów i wojskowych. Pomoc była udzie-

lana już w pierwszych dniach wojny, kiedy mało kto wierzył, że Ukraina wytrwa. Chcę podziękować całemu polskiemu narodowi i mieszkańcom Płońska. Wielu Ukraińców znalazło schronienie w Polsce, a żołnierze mogą korzystać ze sprzętu z waszego kraju. Polacy i Ukraińcy to braterskie narody – powiedział mer Tarnopola.

- Jestem pod wrażeniem, że Ukraińcy – mimo trwającej wojny – przygotowują akty prawne związane z przystąpieniem Ukrainy do Unii Europejskiej – podkreślił burmistrz Andrzej Pietrasik.

- Płońsk to nasze pierwsze miasto partnerskie. Moja ojczyzna jest okupowana. W 2015 roku zostałem aresztowany przez Rosjan. 3 lata spędziłem w kolonii karnej. Ostatni raz spotkałem się z delegacją z Płońska w Bachczysaraju. Jesteśmy wdzięczni za pomoc humanitarną i wojskową oraz za wspieranie Ukrainy na arenie międzynarodowej – dodał Athem Chygoz, deputowany RNU, a zarazem wiceprzewodniczący Medżlisu Tatarów Krymskim i przewodniczący Regionalnego Medżlisu Bachczysaraju (także partnerskiego miasta Płońska).

RK

FOT. UM PŁOŃSK

Dla chrześcijan Wielkanoc to przywołanie ofiary Chrystusa, który został ukrzyżowany dla odkupienia naszych grzechów i po trzech dniach zmartwychwstał, ofiarując nam życie wieczne.

To najważniejsze i najstarsze święto dla katolików. Cała symbolika tych świąt odwołuje się do triumfu Jezusa nad śmiercią oraz nadziei, jaką daje wszystkim wiernym. Właśnie nadziei. Ostatnie lata to trudny okres. Pandemia, wojna na Ukrainie, kryzys energetyczny i gospodarczy. To tylko niektóre czynniki mając niekorzystny wpływ na nasze życie. Obawa, niepewność, zwątpienie. Święta Zmartwychwstania Pańskiego są na to lekiem.. Dzięki nim możemy odzyskać nadzieję na lepsze jutro, poczuć magiczną siłę rodzącego się nowego życia, lepszego życia. Zamykając oczy, każdy z nas bez trudu zobaczy obrazy z przeszłości. Wielkanoc. Palmy, własnoręcznie wykonane pisanki, kraszanki, koszyczek ze święconką, rezurekcje i śniadanie wielkanocne w rodzinnym gronie. To nasza tradycja, głęboko zakorzeniona wiara i właśnie nadzieja. Z okazji tych Świąt chce złożyć szczególne wyrazy uznania dwóm najstarszym stowarzyszeniom na polskiej wsi. Kołom Gospodyń Wiejskich i Ochotniczemu Strażom Pożarnym. To one jak żadne inne grupy społeczne kultywują i uświetniają obrzędy religijne i ludowe Świąt Zmartwychwstania Pańskiego.

Pisanki, kraszanki, palmy, baby wielkanocne i mazurki wychodzące spod rąk "gospodyń" to dzieła sztuki. Błyszczące hełmy i odświętne mundur strażaków – ochotników przy Grobie Pańskim wzbudzają respekt, a jednocześnie podziw naszych pociech. No i jeszcze Smigus- Dyngus to już wyłącznie domena Strażaków. Zapytacie dlaczego KGW i OSP cieszy się moją wyjątkową estymą. Nie będę ukrywać. Jestem "gospodynią wiejską" w KGW Regimin, a męska część mojej rodziny była od pokoleń zaangażowana w służbie OSP. W całym moim okręgu wyborczym, plocko-ciechanowskim mam wiele zaprzyjaźnionych Kół Gospodyń Wiejskich i jednostek Ochotniczych Straży Pożarny. Nieskromnie powiem, że ze skutkiem od wielu lat im pomagam.

Szanowni Państwo z okazji Świąt Zmartwychwstania Pańskiego przyjmijcie najserdeczniejsze życzenia zdrowych, spokojnych, radosnych i rodzinnych świąt od Posła, który jest zawsze blisko Was i dla Was.

Posel na Sejm RP
Anna Ewa Cicholska

Pułtusk

Wielkanocne zamyślenie w SOSW

Młodzież na scenie z dyrektorem Aldoną Iniańską (po prawej)

Uczniowie i wychowankowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Anny Karłowicz w Pułtusku wraz ze swoimi nauczycielami i wychowawcami przygotowali program artystyczny w klimacie Wielkiego Tygodnia i Wielkiej Nocy. Przedstawili go 30 marca.

Spotkanie wprowadziło społeczność SOSW i zaproszonych gości w wielkanocne zamyślenie. Jego hasłem przewodnim były słowa z Ewangelii wg. św. Mateusza – „A czemu widzisz źdźbło w oku brata swego, a belki w oku swoim nie dostrzegasz.”

Występującym i ich opiekunom podziękowała dyrektorka Aldona Iniańska. Ciepła słowa do nich i do zebranych skierowali: ks. inf. Wiesław Kosek, proboszcz parafii św. Mateusza w Pułtusku i dziekan dekanatu pułtuskiego oraz wicestarosta Beata Józwiak. W spotkaniu uczestniczyły również, jak informuje Starostwo Powiatowe w Pułtusku, sekretarz Katarzyna Jankowska, skarbnik Renata Krzyżewska, radna powiatowa Emilia Gąsecka oraz przewodnicząca oświatowej „Solidarności” Jolanta Siejbik. Do Ośrodka przybyli także rodzice dzieci i młodzieży, przyjaciele, przedstawiciele instytucji, szkół i służb mundurowych.

IK

Stodkie taczy

Zdrowych, spokojnych i słodkich Świąt Wielkanocnych

Oby był to czas zrozumienia i życzliwości, a radość z nowego życia zagościła w Państwa sercach i domach

Grupa Pfeifer & Langen

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział Ciechanów

Zorganizuje konferencję na temat SM

Dział, by poprawić jakość życia osób ze stwardnieniem rozsianym (SM), chce osoby chore i ich rodziny integrować, ale też edukować. Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Ciechanowie planuje zorganizować konferencję.

Konferencja pt.: „Oblicza SM, czyli jak żyć ze stwardnieniem rozsianym?” odbędzie się jesienią. Na jej organizację władze ciechanowskiego Oddziału PTSR pozyskały 1.300 zł. Dofinansowanie pochodzi z budżetu powiatu ciechanowskiego na działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

- Cieszę się, że otrzymaliśmy dotację. Aplikowaliśmy po raz drugi. Rok temu

otrzymaliśmy 2 tys. zł. Pieniądze przeznaczymy na konferencję. Będzie to okazja do spotkania członków Oddziału – powiedziała Justyna Jasińska, przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego Oddział w Ciechanowie, która 16 marca gościła w starostwie i podpisała porozumienie o dofinansowaniu. Dodała: – Oprócz ćwiczeń, które pomagają, jak najdłużej się poruszać, ważny jest czynnik społeczny. Osoba chora ma kontakt ze środowiskiem zewnętrznym. Nie zostaje sama ze swoimi problemami.

Stwardnienie rozsiane to jedna z chorób układu nerwowego. Uznawana jest za nieuleczalną, ale można spowolnić jej przebieg. Nie należy do chorób dziedzicznych.

- W organizmie chorego zniszczeniu ulega mielina, czyli substancja otacza-

jąca włókna nerwowe centralnego systemu nerwowego, odpowiadająca za przekazywanie impulsów nerwowych. Nazwa choroby sclerosis multiplex, SM odwołuje się do tego, co dzieje się wówczas w ludzkim organizmie. Sclerosis odnosi się do zbliznowaciego stwardnienia, powstałego w miejscu uszkodzenia mieliny, a multiple – do licznych miejsc w centralnym układzie nerwowym, w których uszkodzenia powstają. W zależności od miejsca powstania stwardnienia, dana funkcja organizmu zostaje zaburzona lub wstrzymana – wyjaśniła Justyna Jasińska.

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Ciechanowie istnieje od 1997 r., założyła go Anna Niesłuchowska siedem lat od powstania Towarzystwa. Podlega on Radzie Głównej Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego w Warszawie jako jeden z 28 oddziałów w kraju. Funkcję przewodniczącej od 2018 r. pełni Justyna Jasińska.

- Zrzeszamy głównie mieszkańców Ciechanowa i powiatu ciechanowskiego, ale też powiatów makowskiego i pułtuskiego. Możemy też przyjąć osoby z innych powiatów. Członkowie naszego Oddziału to przede wszystkim osoby

po 50. roku życia, mocno schorowane, w tym leżące. Dominują panie – poinformowała przewodnicząca.

Oprócz osób chorych na SM do Oddziału należą też osoby zdrowe - wolontariusze.

IK

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia spokoju, radości, nadziei w życiu oraz wiary w dobro i lepsze jutro. Życzymy, aby tegoroczne Święta Wielkiej Nocy stały się dla nas wszystkich okazją do pojednania i okazywania sobie miłości oraz wzajemnego szacunku.

Niech Zmartwychwstały Chrystus pomnaża w nas wiarę prowadzącą do nieba, zapali światło nadziei kierujące nas po ścieżkach życia, a swoją miłością niech nam wszystkim błogosławi.

Wójt Gminy Naruszewo
Beata Pierscińska

Przewodniczący Rady Gminy
Zbigniew Nowicki

oraz

Radni i Pracownicy Urzędu Gminy w Naruszewie

FOT. STAROSTWO POWIATOWE W CIECHANOWIE

Justyna Jasińska prezentuje dyplom z kwotą dotacji; tu w towarzystwie starostów, skarbnik i sekretarz powiatu

Podpisanie porozumienia

FCP-104

*Z okazji Świąt Wielkiej Nocy
wielu radosnych, spokojnych chwil
w gronie rodzinnym, spełnienia marzeń
oraz wszelkiej pomyślności
w życiu osobistym i zawodowym*

życzą

właściciele i pracownicy firmy

KOPTRANS[®]
CIECHANÓW

Witold Piętka i synowie

FCP-115

Pokrytki

Chcemy nowej drogi, ale nie obwodnicy

Na sesji Rady Powiatu Mławskiego (30 marca) kilkunastu mieszkańców Pokrytek z transparentem protestowało przeciwko zamiarowi budowy obwodnicy w swojej wsi. Zostali wysłuchani.

Chodzi o drogę Strzegowo – Niedźbórz - Pniewo Czeruchy. Jest w złym stanie, powiat mławski chce ją przebudować na własnym odcinku. To dość ważna trasa (w kierunku Ciechanowa), o niemalym natężeniu ruchu, który zapewne w najbliższych latach będzie wzrastał.

Za wąską ulicą

Leżą przy niej właśnie Pokrytki. Sek w tym, że droga (ulica) w tej wsi jest wąska: szerokość istniejącego pasa drogowego wynosi 9-10,5 m. Tymczasem, żeby spełnić wymagane prawem parametry techniczne, czyli umieścić jezdnię (6,5-7 m), jednostronny chodnik (2,23 m) i jednostronną dwukierunkową ścieżkę rowerową (2,23 m), pas powinien mieć co najmniej 11-11,5 m szerokości.

Jeśli i nawet zrezygnowałoby się z budowy ścieżki rowerowej w Pokrytkach, która ma być w przyszłości fragmentem szerszej trasy dla cyklistów, prowadzącej od Strzegowa do Sułkowa Polnego, to też parametrów technicznych nie udało by zachować.

Teoretycznie pod drogę można by zając kawałki prywatnych posesji, ale

w praktyce byłoby to niemożliwe, gdyż wtedy odległość od granicy pasa drogowego do niektórych zabudowań wynosiłaby zaledwie ok. 2 m. Innymi słowy, samochody, w tym tiry, a także ciężkie traktory, przejeżdżałyby pod samymi oknami domów.

Te i inne uwarunkowania tłumaczył Andrzej Dusiński, którego zespół przygotowuje projekt modernizacji drogi. Przyznał, że na spotkaniu w Urzędzie Gminy w Strzegowie pojawiło się jego zdaniem racjonalne rozwiązanie, a mianowicie pomysł zbudowania obwodnicy Pokrytek. Biegłaby ona po prawej stronie wsi (patrząc od strony Strzegowa), przecinała wszędzie tylko kilka działek rolnych (zaplanowano zjazdy), a w innych miejscach szła po „miedzy”.

Rolnicy: - Stracimy, jeśli...

Ta koncepcja zaniepokoiła część mieszkańców Pokrytek. W ich imieniu Alina Szubielska, która wraz z mężem prowadzi tam gospodarstwo rolne, na sesji przeczytała pismo do Starostwa Powiatowego.

- Dwa lata minęło odkąd na naszych działkach budowlanych i rolnych pojawili się geodeci, stawiając nas wszystkich przed faktem budowy obwodnicy naszej wioski, walczymy o zaniechanie jej budowy, a tym samym o uratowanie naszych gospodarstw. Uważamy, że budowa obwodnicy tak małej wioski jest niepotrzebna, a droga powiatowa Strzegowo-Czeruchy, która od lat przebiega przez środek wsi, jest wystarczająca dla

Mieszkańcy Pokrytek na sesji Rady Powiatu Mławskiego

tak małego natężenia ruchu drogowego. Tym bardziej, że liczba mieszkańców systematycznie się zmniejsza. Ogólnie domów we wsi jest 33, z czego 3 to pustostany, a w 9 domach mieszka po 1 osobie. Obwodnica miałaby przebiegać za wsią i dzielić na części zaplecza gospodarstw prowadzonych przez rolników, a nawet działki budowlane. Nie godzimy się na to - podkreślała.

Nie ukrywała, że na jej posesji znajduje się obora wzniesiona w 2015 r. - Obwodnica wręcz uniemożliwi korzystanie z budynku i hodowlę krów mlecznych. Zbyt mała odległość planowanej obwodnicy od obory spowoduje otoczenie jej drogami: obecną i planowaną obwodnicą. Zabierze to nam możliwość składowania przyzm z paszami, budowy płyty obornikowej. Planujemy także budowę cieletnika i wiaty na beły, a obwodnica uniemożliwi nam całkowitą realizację tego przedsięwzięcia i dalszy

rozwoj naszego gospodarstwa. Obora jest inwestycją, na którą nasza rodzina pracowała od pokoleń, i inwestycją, która ma być źródłem dochodów przyszłego pokolenia gospodarującego na tej ziemi - przekonywała Alina Szubielska.

Dodała, że w podobnej sytuacji są inni rolnicy w Pokrytkach, „którzy jak my utracą możliwość dalszego prowadzenia i rozwijania swoich gospodarstw, a ponadto zostaną one podzielone na małe części”.

I zaznaczyła: - Nie jesteśmy przeciwko przebudowie drogi, jesteśmy tylko przeciwko budowie obwodnicy.

Mieszkańcy nie wiedzieli?

Leszek Ślubowski, dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg, poinformował, że wójt gminy Strzegowo w 20021 r. wydał decyzję środowiskową w sprawie

przyszłej obwodnicy. Została ona najpierw zaskarżona do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Ciechanowie, a potem do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Obie instancje utrzymały ją w mocy.

Dyrektor przypomniał też, że w tej sprawie, w ramach toczącego się postępowania administracyjnego, odbyły się dwa spotkania w Strzegowie, które nie cieszyły się większym zainteresowaniem. Organizował je Urząd Gminy i miał o tym zawiadomić mieszkańców. Według Aliny Szubielskiej nie zostali poinformowani.

Jak dalej tłumaczył Leszek Ślubowski, tu nie chodzi o trasę ekspresową, z powodu właścicieli gospodarstw, chcąc dotrzeć do swoich pól czy łąk, nierzadko muszą korzystać z okólnych dróg serwisowych. Tutaj rolnicy mieliby bez trudu dojeżdżać do swoich użytków.

Będzie kompromis?

Starosta Jerzy Rakowski przyznał, że tam gdzie się pojawia plan inwestycji, zwłaszcza drogowej, z reguły występują jakieś kłopoty. W domyśle: trzeba się starać jej rozwiązywać - Proszę, żebyśmy się nie kierowali emocjami, lecz faktami. Nikomu nie chcemy nic robić na złość, nie chcemy na siłę budować tej obwodnicy - konkludował starosta. Dodał, że projekt przebudowy drogi solidarnie sfinansują powiat i gmina.

- Wypominanie sobie nawzajem nie prowadzi do rozwiązania problemu, a w każdym razie dzisiaj nic nie osiągniemy. Zakończmy spór, ale w drodze rozmów - zaapelował radny Okumski. Zaproponował spotkanie wielostronne, czyli z udziałem członków Zarządu Powiatu oraz przedstawicieli Powiatowego Zarządu Dróg, władz gminy Strzegowo i mieszkańców Pokrytek.

Co protestujący przyjęli oklaskami. Zdaniem radnej Barbary Gutowskiej, błąd został popełniony na samym początku. - Spór powinien być rozstrzygnięty na etapie przygotowywania decyzji środowiskowej - uznała. Według niej teraz trzeba sprawę się zajmować niejako „do tyłu”.

K.J.

W Muzeum Szlachty Mazowieckiej

Tajemnice Mazowsza

W Muzeum Szlachty Mazowieckiej można oglądać dwie wystawy, które inaugurują cykl wystaw mających przybliżyć historię dwóch najstarszych grodów na Mazowszu - Płocka i Ciechanowa. Wystawa nosi tytuł „Tajemnice Mazowsza – archeologia” i powstała we współpracy z Muzeum Mazowieckim w Płocku.

W minionym tygodniu podczas otwarcia ekspozycji został przywołany

z przeszłości żołnierz armii napoleońskiej i uczestnik powstania listopadowego, generał Wojska Polskiego Piotr Bontemps. Jego szczątki, a także jego małżonki, odnaleziono w Płocku w 2013 r. w miejscu starego kościoła w Imielnicy, obecnie dzielnicy Płocka. Natrafiono wówczas na kryptę, a ponieważ wiadomo było, że w rozebranym dawno kościele pochowany był, zmarły w roku 1840 generał Piotr Bontemps, poddano szczątki badaniom. Po potwierdzeniu tożsamości szczątki generała i jego żony ponownie pochowano w obecnym kościele w Imielnicy. O Piotrze

Bontemps wiadomo był niewiele. Jego nazwisko pojawiało się od czasu do czasu w różnych publikacjach związanych z historią wojen napoleońskich i powstania listopadowego. Dzięki poszukiwaniom w archiwach polskich, jak i francuskich oraz wykopaliskom pojawiło się więcej informacji na temat generała.

Wystawie poświęconej generałowi Bontemps towarzyszyła wystawa związana ze średniowiecznym cmentarzyskiem odkrytym w Płocku przy ul. Kolejowej 9. Zna-

lezisko ujawniono przy okazji poszukiwań przez IPN szczątków ofiar wokół dawnej siedziby NKWD. Przypadkowo badacze z IPN natknęli się na cmentarz wczesnośredniowieczny, co było dużym zaskoczeniem. Badaniem cmentarzyska zajęło się Muzeum Mazowieckie. Odkryto tam niezwykle cenne artefakty - pod garażami postawionymi tam w latach 60-tych. Ze stanowisk archeologicznych wydobyto mnóstwo niezwykłych przedmiotów. Na wystawie w Ciechanowie pokazano najciekawsze wyposażenie grobów średniowiecznych. Jest to biżuteria z XI wieku - metalowe pierścienki, wczesnośredniowieczne kolie, kabłączki skroniowe nazywane

na opaski, zdobiona od wewnątrz misa z brązu, a także pochodzące z XII wieku plomby artykułów spożywczych.

Obecni na spotkaniu mieli okazję wysłuchać prelekcji przedstawicieli Muzeum Mazowieckiego w Płocku - dyrektora ds. naukowych dr. Tomasza Kordali i kierownika działu archeologii Zbigniewa Miecznikowskiego. Zaprezentowano również dwa filmy, które dotyczyły generała Piotra Bontempsa i poszukiwań jego szczątków oraz drugi - prac archeologicznych i badań prowadzonych w latach 2019-2020 na średniowiecznym płockim cmentarzysku.

EWA STANGRODZKA-KOZŁOWSKA

Mając na uwadze dobro gminy Ciechanów...

Radni wybrali komisarza

Rada Gminy Ciechanów jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie nieprzeprowadzania wyborów przedterminowych na wójta. Oznacza to, że do najbliższych wyborów samorządowych (kwiecień 2024) stanowisko to będzie sprawował wskazany przez premiera komisarz Stefan Pawłowski, dotychczasowy szef biura poselskiego ministra Macieja Wąsika.

Na ostatniej sesji RG, 29 marca, grupa 7 radnych - nie ujawniono ich nazwisk - złożyła projekt uchwały w sprawie nieprzeprowadzania przedterminowych wyborów na wójta gminy Ciechanów.

Projekt uchwały przedstawiła sekretarz gminy Katarzyna Krupińska - Wniosek został podpisany formalnie przez wymaganą liczbę radnych - podkreślała sekretarz. A w przedstawionym uzasadnieniu uchwały podano głównie podstawę prawną takiej decyzji oraz ogólne wyjaśnienie: - Mając na uwadze dobro gminy oraz sprawne funkcjonowanie urzędu, jak również względy finansowe, zasadnym jest podjęcie przedmiotowej uchwały".

Rada uchwałę przyjęła jednogłośnie, 15 głosami za. Przewodniczący Eugeniusz Olszewski pogratulował Stefanowi Pawłowskiemu objęcia urzędu, aż do przyszłorocznych wyborów, natomiast komisarz wójt podziękował z kolei za udzielony mu przez radę „kredyt zaufania”.

Jak informuje Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Ciechanowie, takie sytuacje to rzadkość.

Demokracja czy autokracja?

Cofnijmy się do dnia poprzedzającego sesję, czyli wtorku, 28 marca br. Na facebookowym profilu radnego Rady Miejskiej w Ciechanowie Karola Makijonko, który wcześniej zadeklarował chęć udziału w wyborach na wójta gminy Ciechanów, pojawił się interesujący wpis. Krytykował w nim bowiem zamiary radnych.

„Demokracja czy autokracja? Jutro radni Gminy Ciechanów będą rozpatrywać projekt uchwały, który może oznaczać rezygnację z przeprowadzania wyborów na funkcję wójta gminy.

Do końca obecnej kadencji samorządu, czyli jeszcze przez 13 miesięcy funkcję wójta będzie wówczas sprawował komisarz, wyznaczony przez premiera. Osoba narzucona z góry, bez społecznego mandatu. Apeluje do radnych o rozsądek i decyzję, która pozwoli o przyszłości gminy decy-

Stefan Pawłowski
- nowy wójt Gminy Ciechanów

dować mieszkańcom w wyborach bezpośrednich. Wykorzystywanie przepisów prawa, aby funkcję wójta pełniła osoba nie z demokratycznego wyboru jest zaprzeczeniem wszelkich wartości obywatelskich. Wszystko dzieje się za plecami mieszkańców, bez żadnych konsultacji, po cichu, bez oficjalnych informacji ze strony radnych i gminy. Można mieć wrażenie, że chodzi o szybką decyzję, zanim ktokolwiek się zorientuje, a potem jakoś to będzie. Słyszę, że padają argumenty, iż nieprzeprowadzanie wyborów to oszczędność dla gminy. To szokujące i nieprawdziwe sformułowanie. Po pierwsze, wybory nie są finansowane z budżetu gminy. Po drugie, można zadać pytanie, po co w takim razie przeprowadzać jakiegokolwiek wybory w Polsce? Może lepiej i taniej będzie wtedy, kiedy partyjny lider wskaże wójtów, burmistrzów i prezydentów gmin i miast w całym kraju. Nie pozwólmy na majstrowanie przy lokalnej demokracji, nie pozwólmy na niszczenie samorządu, nie pozwólmy, aby jakieś niezrozumiałe indywidualne interesy wzięły górę nad głosem mieszkańców” - wyraził swoje oburzenie Karol Makijonko.

Chcemy dać szansę

Po sesji o zdanie zapytaliśmy radnego Jana Tomporowskiego, który, podobnie jak jego koledzy i koleżanki, zagłosował za tym, aby nie organizować wyborów przedterminowych. Nikt podczas sesji nie wytłumaczył bowiem, dlaczego w ogóle rada zdecydowała się na taki krok.

- Rzeczywiście, przyznam, że ta kwestia mogła wyglądać inaczej. Po prostu uchwały są omawiane podczas komisji i zazwyczaj nie omawiamy ich ponownie podczas sesji - wyjaśnia radny w odpowiedzi na naszą uwagę, że mieszkańcy oglądający sesję mogli się poczuć zdezorientowani i nie otrzymali żadnego wyjaśnienia co do podjętej decyzji.

- Chcemy dać szansę panu Pawłowskiemu. Zauważyliśmy jego zaangażowanie i mamy nadzieję, że przyniesie ono efekty w postaci pozyskiwania dodatkowych środków dla naszego samorządu. Dotychczas były z tym problemy. Do wyborów został tylko rok. Osobiście, bo nie chcę się wypowiadać w imieniu innych radnych, chciałem uniknąć kolejnego zamieszania związanego z wyborami. Dla pracy urzędu ma to duże znaczenie - wskazuje swoje motywy Jan Tomporowski.

O zdanie pytamy też Artura Frączkowskiego, do niedawna zastępcę wójta gminy Ciechanów, ale także sołtysa.

- Naprawdę nie wiem co powiedzieć. Wójt jest wybierany przez mieszkańców - dla mnie to jasne. Jako sołtys wciąż mam aktywny kontakt ze społeczeństwem, a te zareagowało... różnie. Nie chcę oceniać decyzji rady, oceni ją czas i mieszkańcy gminy - wskazuje Artur Frączkowski.

Były zastępca wójta był typowany na jego następcę. Nie chciał wchodzić w szczegóły tej sytuacji, gdyż, podobnie jak w przypadku radnego Makijonko, sprawa dotyczy bezpośrednio także i jego. Artur Frączkowski dodał tylko, że cieszy go, iż Stefan Pawłowski zamierza realizować dalej zadania samorządu, na

sami uchwały stwierdzającej wygaśnięcia mandatu wójta nie podejmowali.

Nie jest jeszcze znana data wyborów samorządowych w 2024 roku. Wiadomo aktualnie, iż kadencje m.in. wójtów upływają wraz z dniem 30 kwietnia 2024 roku. Wybory mogą się odbyć po 31 marca najpóźniej do 23 kwietnia 2024 roku. Wynika z tego, że przyszłoroczne wybory samorządowe odbędą się w niedzielę 7, 14 lub 21 kwietnia. Niektórzy wskazywali na przekroczenie wskazanego w ustawie roku, kiedy można zrezygnować z organizacji wyborów.

Pojawiają się różne spekulacje na ten temat, jednak w kwestiach stricte prawnych rozstrzygać powinny organy do tego uprawnione.

Kim jest Stefan Pawłowski?

To pytanie zadaje pewnie sobie większość mieszkańców gminy Ciechanów, gdyż nie mieli jeszcze okazji go poznać. Stefan Pawłowski pełni obowiązki wójta gminy Ciechanów (zarząd komisyjny) od 13 marca br. w związku z rezygnacją Marka Kiwita. Pochodzi z gminy Baboszewo w powiecie płońskim. Zasiadał w Radzie Społecznej Szpitala

Od lewej: wicewojewoda mazowiecki Artur Standowicz, p.o. wójta Stefan Pawłowski, Anna Żebrowska, kierowniczka delegatury MOW w Ciechanowie, sekretarz Katarzyna Krupińska oraz przewodniczący RG w Ciechanowie Eugeniusz Olszewski. Zdjęcie z 13 marca br.

których kontynuację miał nadzieję być zastępca wójta Marka Kiwita.

Wątpliwości prawne

„Wyborów nie przeprowadza się, jeżeli data wyborów przedterminowych miałaby przypaść w okresie 6 miesięcy przed zakończeniem kadencji wójta. Wyborów przedterminowych nie przeprowadza się także wtedy, jeżeli data wyborów miałaby przypaść w okresie dłuższym niż 6, a krótszym niż 12 miesięcy przed zakończeniem kadencji wójta i rada w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały stwierdzającej wygaśnięcie mandatu wójta podejmie uchwałę o nieprzeprowadzaniu wyborów” - czytamy w artykule zawartym w ustawie o samorządzie gminnym, na który powołali się radni.

Wobec powyższego pojawiają się niejasności, które analizował będzie zapewne nadzór prawny wojewody, jeśli uchwała zostanie zaskarżona. Wątkiem poruszonym w kontekście decyzji rady jest podstawa, na jakiej ją podjęli. Ustawa wskazuje, że rada podejmuje uchwałę o nieprzeprowadzaniu wyborów w ciągu 30 dni od momentu podjęcia uchwały o wygaśnięciu mandatu wójta. Tymczasem radni zrezygnowali z przedterminowych wyborów na podstawie postanowienia komisarza wyborczego, ponieważ

w Płońsku, a w poprzednich wyborach samorządowych kandydował na stanowisko wójta gminy Baboszewo z ramienia PiS, jednak bezskutecznie. Spośród czterech kandydatów na to stanowisko zdobył najmniej głosów mieszkańców - 7,79 procent, co sprawiło, że odpadł w pierwszej turze.

Dotychczas Stefan Pawłowski był dyrektorem płońskiego biura poselskiego wiceministra MSWiA Macieja Wąsika.

Do końca kwietnia 2024 roku (jeśli uchwała rady nie zostanie unieważniona) Stefan Pawłowski będzie zarządzał gminą Ciechanów. Podczas minionej sesji nowy wójt zapewniał radę i mieszkańców o chęci współpracy na rzecz rozwoju samorządu, wskazywał także na kontynuację rozpoczętych projektów. Wskazywał także, iż ma nadzieję na dobrą współpracę z pracownikami urzędu. W trakcie 2,5 tygodnia zarządza gminą Stefan Pawłowski zdążył spotkać się z personelem szkół z terenu samorządu.

- Mam wnioski, spostrzeżenia. Będę je omawiał z radnymi - zapewniał komisarz wójt.

Czego mogą spodziewać się mieszkańcy? To się okaże z czasem.

KLAUDIA KUJAWA

Od prawej: Stefan Pawłowski, przewodniczący Rady Gminy Eugeniusz Olszewski oraz wiceprzewodniczący Konrad Jezierski

*** Mamy początek końca papieskiego kultu Jana Pawła II w Polsce, czy próbe budowania go na nowo w swojej wojnie religijnej, która od kilku tygodni rozgrywa się w naszym kraju?**

- Rzeczywiście jesteśmy na wojnie. Nie ma co udawać, że jest inaczej. Straszna nienawiść rozlewa się wśród naszych krewnych, przyjaciół i znajomych. Ludzie przeklinają, złoścą gdy oglądają wiadomości w telewizji. Treści religijne stały się dla wszystkich partii paliwem politycznym. Co więcej, ostry konflikt światopoglądowy dopiero się rozpoczyna, a spór o Jana Pawła II stanowi jego ważny element. Moim zdaniem, obecna wojna nie doprowadzi do istotnej zmiany poglądów ludzi dorosłych, a jedynie wzmocni stanowiska ideowe już solidnie ugruntowane. To typowa wojna pozycyjna, jak w bitwie pod Verdun. W trakcie tej wojny obrońcy polskiego papieża będą jeszcze bardziej zdecydowanie traktować go jako bohatera i wyjątkową postać w naszych dziejach, a krytycy Jana Pawła II będą coraz mocniej akcentować jego błędy i zaniedbania. Natomiast największą ofiarą tego zamętu będą dzieci i młodzież.

*** Dlaczego?**

- Ponieważ obecne piekło dramatycznie przyspiesza galopującą sekularyzację młodego pokolenia. Młodzi ludzie nie chcą mieć nic wspólnego z upolitycznioną wersją religii, która stała się przedmiotem bratobójczej wojny dorosłych. Już dzisiaj w takich miastach jak Łódź czy Wrocław ponad 80% uczniów szkół ponadpodstawowych nie uczestniczy w lekcjach religii. W błyskawicznym tempie są zamykane kolejne seminaria duchowne i klasztory. Także na Mazowszu młodzież po bierzmowaniu masowo porzuca praktyki religijne. Niestety, obecna wojna kulturowa jeszcze bardziej pogorszy tę sytuację.

*** Kto powinien bronić papieża – Kościół jako instytucja, wierni, politycy?**

- Przede wszystkim Jan Paweł II broni się sam tym, czego dokonał w wymiarze kościelnym, społecznym czy politycznym. Podam tylko jeden jaskrawy przykład. To jego wielki wkład w przywrócenie godności i podmiotowości krajów słowiańskich, narodów Europy Środkowo-Wschodniej. Nikt nie zrobił więcej niż on dla Chorwatów, Czechów, Litwinów, Słowaków, Ukraińców czy Polaków, jeśli chodzi o dostrzeżenie nas na mapie świata. Już w 1979 r., przy grobie św. Wojciecha, wybrzmiało donośne papieskie wołanie: „Czyż Chrystus tego nie chce, czy Duch Święty tego nie rozrządza, ażeby ten papież Polak, papież Słowianin, właśnie teraz odsłonił duchową jedność chrześcijańskiej Europy, na którą składają się dwie wielkie tradycje: Zachodu i Wschodu? Tak! Chrystus tego chce! Duch Święty tak rozrządza, ażeby to zostało powiedziane teraz, tutaj w Gnieźnie”. Jan Paweł II to wielki przyjaciel i obrońca narodów słowiańskich.

*** Czy papież pobłdził w trakcie swojego pontyfikatu, jak niektórzy próbują udowodnić, czy był, nazwijmy to, totalnym świętym bez żadnej skazy?**

- Nie ma świętości bez grzechu. Nonsensem jest utożsamianie ludzkiej świętości z doskonałością samego Boga. Papieżowi bardzo zaszkodził jego nieumiejętność obrońcy. Niestety, przez wiele lat prezentowano jego postać w sposób banalny, powierzchowny, kremówkowy. W naszych środowiskach kościelnych prawie w ogóle nie prowadzono rzeczowej analizy pontyfikatu Jana Pawła II i jego nauczania doktrynalnego. Częściowo zrobiono z papieża greckiego herosa, postać prawie boską, która jest doskonała i bezgrzeszna. Oczywiście były błędy w działaniach podejmowanych przez papieża, szczególnie gdy chodzi o decyzje personalne. Jednym

z takich poważnych błędów była nominacja w 1986 r. Hansa Hermanna Groëra na stanowisko arcybiskupa stolicy Austrii. Dziennikarze śledczy badający przestępstwa seksualne Groëra szacują, że kardynał z Wiednia mógł wykorzystać seksualnie 2000 chłopców i młodych mężczyzn. Niestety, Jan Paweł II nigdy nie uznał publicznie winy tego kardynała. Wieloletni skandal związany z Groërem dramatycznie przyspieszył głęboką sekularyzację austriackiego społeczeństwa i rozpad Kościoła katolickiego w tym kraju.

*** Papież Franciszek, który przeciwkanonizował Jana Pawła II w ekspresowym tempie, tłumaczył niedawno w jed-**

nym z wywiadów, że brak stanowczych działań polskiego papieża w kwestii pedofilii, wynikał z jego mentalności człowieka zza żelaznej kurtyny, który będąc w Krakowie był świadkiem i musiał odierać wiele ataków na Kościół w latach 60. i 70. przez ówczesne władze.

- Owszem, z ust papieża Franciszka padały tego rodzaju słowa, ale one dzisiaj już nie mają większego znaczenia, ponieważ absolutny przełom stanowi papieski wywiad sprzed kilku tygodni dla argentyńskiego dziennika „La Nación”. Franciszek stwierdził w nim, że błędem w ocenie wydarzeń z przeszłości jest podejście ahisteryczne. Jego zdaniem zawsze należy uwzględniać kontekst historyczny. Trzeba pytać, jaka była specyfika epoki, którą oceniamy. Uwzględnienie kontekstu historycznego nie usprawiedliwia błędów, ale pomaga nam zrozumieć przyczyny konkretnych postaw i zachowań. Gdy chodzi o pedofilię klerykalną, czyli różne formy wykorzystywania seksualnego dzieci i młodzieży przez niektórych biskupów i księży, papież Franciszek powiedział, że wszystko tuszowano do wybuchu afery pedofilskiej w archidiecezji bostońskiej w Stanach Zjednoczonych w 2002 r. Tuszowanie polegało na przenoszeniu przestępców seksualnych z parafii do parafii lub z diecezji do diecezji. Niestety, tuszowanie trwało jeszcze bardzo długo po 2002 r. Realny zwrot w całym świecie nastąpił dopiero w 2019 r. w konsekwencji gigantycznego skandalu związanego z kard. Theodore'em McCarrickiem, który wykorzystywał seksualnie chłopców, kleryków i młodych księży.

*** Co ma zrobić w takiej sytuacji przeciętny katolik, mieszkający na Mazowszu, regularnie uczęszczający z rodziną na niedzielne msze święte? Słuchać biskupów, proboszczów, polityków...?**

- Przede wszystkim powinien słuchać głosu własnego sumienia. To właśnie sumienie jest sądem rozumu, przez który rozpoznajemy wartość moralną konkretnych czynów czy zjawisk społecznych. Do rzetelnej oceny potrzeba także wiedzy. Rozumiem zakłopotanie tych katolików, którzy dzisiaj nie wiedzą, od czego zacząć. Jeśli ktoś żył przez

kilkadziesiąt lat w świecie religijności bajkowej i kremówkowej, to najwyższy czas, żeby przebudzić się z takiego szkodliwego letargu. Należy włączyć rozum, stawiając trudne pytania, myśląc krytycznie o religii i sprawach kościelnych. W tym kontekście bardzo zachęcam do korzystania w Internecie z setek moich książek, artykułów, wywiadów, audycji radiowych i telewizyjnych. Rzetelna wiedza religijna jest dzisiaj konieczna, żeby nie zwariować na tej wojnie, która dopiero się rozkręca. Co więcej, jeśli chcemy uratować religijność chociaż części młodego pokolenia, to trzeba czym prędzej rozpocząć sensowną rozmowę na tematy światopoglądowe. Przecież

religii w szkole czy finanse w Kościele muszą teraz poczekać kilka lat, żeby mogły stać się przedmiotem rzetelnej debaty społecznej.

*** Jest ksiądz profesorem jednym z nielicznych w kościele, który krytykuje wiele jego poczyną od lat, a jednocześnie broni go merytorycznie tam, gdzie to jest konieczne i zrozumiałe. Nie jest to zapewne łatwe, zwłaszcza w obecnej „wojence”?**

- Pełna zgoda: jest to trudne, ale konieczne. Nie chodzi o „wojenkę”, ale o brutalną wojnę na śmierć i życie we wnętrzu Kościoła. Obecna epoka nie jest wyjątkiem. Wojny religijne zawsze są okrutne. Nie ukrywam, że bardziej

z drugiej – dostrzegam dużą ograniczoną jego diagnoz, ponieważ żyjemy dzisiaj w nowym świecie, w którym stoją przed nami zupełnie inne wyzwania niż te, którymi zajmował się autor „Etyki solidarności”. Obecnie jednym z najtrudniejszych problemów, nie tylko dla chrześcijan i katolików, jest religijna i moralna ocena homoseksualizmu. To niezwykle istotny element współczesnej wojny kulturowej. Spór wokół homoseksualizmu w Kościele katolickim dotyczy zasadniczo trzech kwestii. Po pierwsze, jak oceniać tendencję homoseksualną i akty homoseksualne? Po drugie, co sądzić o małżeństwach jednopłciowych, adopcji dzieci przez pary homoseksualne

Religia odrzucająca racjonalność może prowadzić do fanatyzmu, zabobonu i przemocy. Potrzeba syntezy wiary i rozumu

Nie ma świętości bez grzechu

Rozmowa z ks. profesorem **Andrzejem Kobylińskim**, kierownikiem Katedry Etyki w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

takich rozmów prawie w ogóle nie ma w naszych domach, parafiach czy szkołach. Trzeba to czym prędzej zmienić.

*** Wiedza o kulisach działania Kościoła w Polsce jest coraz szersza, w tym ta dotycząca pedofilii, jednak nadal brakuje merytorycznej dyskusji o niej, pociągania winnych do odpowiedzialności, wniosków na przyszłość. Nad wszystkim co dotyczy wiary górują emocje, brakuje natomiast refleksji. Czy to się kiedyś zmieni? Czy jest szansa na merytoryczną rozmowę o JP II?**

- Owszem, ale nie teraz. Może za kilka lat. O ewentualnej próbie rozsądnej debaty można myśleć dopiero wówczas, gdy miną cztery najbliższe kampanie wyborcze: parlamentarna, samorządowa, europejska i prezydencka. Być może dopiero w 2026 r. będzie można rozpocząć rzetelną dyskusję dotyczącą sprawiedliwej oceny pontyfikatu Jana Pawła II czy Kościoła katolickiego jako instytucji. Co więcej, obecnie dochodzi do zabetonowania głębokiego podziału naszego społeczeństwa na dwie bańki medialno-polityczne. Polki i Polacy z bańki prawicowo-konserwatywnej będą organizować marsze, pochody i manifestacje w obronie Jana Pawła II. Natomiast bańka lewicowo-liberalna będzie grała takimi tematami, jak burzenie papieskich pomników, zmiana nazw ulic, wyrzucenie religii ze szkół czy legalizacja aborcji. Tematy światopoglądowe będą elektryzować opinię publiczną i wokół nich będą się ogniaskować kampanie wyborcze.

*** Wydaje się, że wierni i ofiary działań poszczególnych biskupów, księży de facto nie mają głosu w tej sprawie. Czy decyduje o tym swoisty mit, zacierający różnice między rzeczywistością a wyobrażeniem?**

- Najbardziej boli milczenie ofiar – nie tylko w Kościele, ale także w innych kręgach społecznych. Żeby można było usłyszeć ich głos, konieczna jest zmiana świadomości. Gdy chodzi środowisko kościelne, od dziesięcioleci dominuje strategia „obłążonej twierdzy”. Obecnie jest ona bardzo wygodna, ponieważ prowadzi do zwarcia szeregów pod hasłem: stajemy w obronie Jana Pawła II. Ale jednocześnie przyczynia się pogłębiania dramatycznego kryzysu Kościoła jako instytucji, ponieważ uniemożliwia jakkolwiek sensowną rozmowę o realnych wyzwaniach. W konsekwencji takie problemy jak zamykanie seminariów duchownych, pedofilia, nauczanie

cierpiałem z tego powodu 20 czy 25 lat temu. W ostatnim okresie trochę się z tym oswoiłem. Pogodziłem się z tym, że stawianie trudnych pytań łączy się z ostracyzmem, pogardą, wykluczeniem. Już się nie dziwię oskarżeniom o zdradę, opętanie czy współpracę z Antychrystem. Staram się rzetelnie diagnozować otaczającą mnie rzeczywistość i stać w obronie wiarygodności nauczania o Jezusie z Nazaretu. Trzymam się przesłania z obrazka prymitywnego z mojej pierwszej Mszy świętej celebrowanej w 1992 r. Umieściłem na nim dwa teksty. Pierwszy to fragment Ewangelii: Poznać prawdę, a prawda was wyzwoli (J 8, 32). Drugim tekstem są słowa Czesława Miłosza z „Traktatu moralnego”: „Nie jesteś jednak tak bezwolny. A choćbyś był jak kamień polny, Lawina bieg od tego zmienia, Po jakich toczy się kamieniacz”.

*** Czy takie patrzanie i oceny ukształtowały się u księdza po pobycie w Watykanie i pracy duszpasterskiej m.in. we Włoszech, w Niemczech, w Wielkiej Brytanii?**

- W latach 1993-1998 studiowałem nie w Watykanie, ale w Rzymie na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim, który podlega Stolicy Apostolskiej. Gdy chodzi o dostrzeżenie w Kościele takich problemów jak pedofilia czy homoseksualizm duchownych, najważniejsze były moje wyjazdy naukowo-duszpasterskie do Londynu. Niestety, we Włoszech dominowała wówczas omerta. W tym kraju dopiero od niedawna namysł nad pedofilią jest obecny w domenie publicznej, natomiast wcześniej pozostawał tematem tabu. Ostatnio powstaje tam wiele różnych organizacji, fundacji i stowarzyszeń, których celem jest ochrona nieletnich przed przemocą psychiczną czy seksualną. Wydaje się, że takie przebudzenie moralne w miastach i wioskach na północnym Mazowszu jest dopiero przed nami. Będzie ono niezwykle trudne i bardzo bolesne.

*** Religia jest dla młodych. A jak ktoś jest głupi i jak chce być głupi, nie powinien od tego używać religii, nie powinien religią swojej głupoty zasłaniać – to słowa ks. Józefa Tischnera, wygłoszone ponad 40 lat temu, ale nie uważa ksiądz, że chyba wciąż aktualne.**

- Owszem, potrzeba syntezy wiary i rozumu. Religia odrzucająca racjonalność może prowadzić do fanatyzmu, zabobonu i przemocy. Z jednej strony, cenię Tischnera za wiele jego tekstów,

i zawieraniu takich związków w świątyniach katolickich? Po trzecie, czy wolno dopuszczać osoby homoseksualne do święceń kapłańskich i biskupich oraz życia zakonnego? Na te trzy pytania kardynałowie, biskupi, księża, siostry zakonne, zakonnicy i ludzie świeccy z wielu krajów udzielają dzisiaj bardzo różnych odpowiedzi. Niestety, jedność doktrynalna w tych kwestiach jest dzisiaj niemożliwa. Wystarczy popatrzeć na Belgię czy Niemcy. Biskupi wprowadzają tam błogosławieństwa par homoseksualnych. Niedawno biskup Georg Bätzing, przewodniczący niemieckiego episkopatu, stwierdził, że jest to praktyka już obecna w tamtejszych kościołach i nadal będzie kontynuowana. Na naszych oczach Kościół katolicki podlega procesowi radykalnej anglikanizacji.

*** Na czym ona polega?**

- Anglikanizacja katolicyzmu prowadzi do tego, że Kościół katolicki upodabnia się do Kościoła anglikańskiego w tym wymiarze, że w obrębie jednej wspólnoty wyznaniowej współistnieją bardzo różne stanowiska doktrynalne, dotyczące rozumienia podstawowych prawd wiary i moralności. Nie ma więc jednego i powszechnego nauczania, lecz wiele różnych stanowisk światopoglądowych, nawet wykluczających się wzajemnie. Tak jest od dawna wśród anglikanów. Różne nurty anglikanizmu prezentują odmienne interpretacje kluczowych prawd wiary i moralności. To zasada jedności w różnorodności. Z identyczną sytuacją mamy coraz częściej do czynienia w Kościele katolickim. To, co w Ciechanowie jest traktowane jako grzech czy pogląd sprzeczny z tradycyjną doktryną katolicką, w Berlinie może być uznane za dar Boży i działanie Ducha Świętego. To nowa reformacja. Może warto o niej rozmawiać w naszych domach i w naszych parafiach?

Rozmawiał WALERIAN DZICZKIEWICZ

Ks. Andrzej Kobyliński – filozof i etyk, doktor habilitowany nauk humanistycznych, profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, kierownik Katedry Etyki w Instytucie Filozofii tej uczelni. Absolwent Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie. Autor kilkuset publikacji naukowych i publicystycznych poświęconych problematyce filozoficznej, moralnej, społecznej. Komentator medialny różnego rodzaju zagadnień etycznych, religijnych czy politycznych. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół filozofii współczesnej, zagadnień etycznych i bioetycznych, praw człowieka, nihilizmu, filozofii religii, myśli postmodernistycznej, współczesnej filozofii włoskiej.

W stulecie urodzin Wisławy Szymborskiej

Noblistka, która nie chciała być sławna

W 2023 roku przypada setna rocznica urodzin Wisławy Szymborskiej, jednej z najpopularniejszych polskich poetek, laureatki Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za 1996 rok. Między innymi to było powodem ustanowienia przez Sejm RP roku 2023 Rokiem Wisławy Szymborskiej. Poetka należy do generacji, która wydała najwybitniejszych współczesnych poetów polskich: Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Tadeusza Gajcego, Tadeusza Różewicza czy Zbigniewa Herberta.

Urodziła się 2 lipca 1923 roku pod Kórnikiem. Właściwie na pierwsze imię miała Maria – wołano na nią wówczas Ichna (od Marychna). Jeszcze jako dziecko zamieszkała wraz z rodzicami w Krakowie. Uczęszczała do Gimnazjum Sióstr Urszulanek, a w czasie okupacji uczyła się na tajnych kompletach. Maturę zdała w 1941 roku. Po wojnie rozpoczęła studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, ale przerwała je z uwagi na trudną sytuację materialną.

Pierwszy jej poetycki tom „Dlatego żyjemy” wydany został w 1952 roku. W tym samym też roku została członkiem Związku Literatów Polskich. Drugi tom „Pytania zadane sobie” pojawił się w 1954 roku. Do wierszy z tych dwóch zbiorów poezji, wydanych w duchu tamtego czasu, autorka nie wracała i nie włączała ich do żadnego z późniejszych wydawnictw. Tak oceniała siebie i swoją ówczesną twórczość: „miałam nieszczęście być kiedyś istotą młodą, łatwowierną, słabo zorientowaną w sprawach, które powinnam od razu należycie oceniać. Niektórzy jednak mają prawo sądzić mnie za to surowo – jeżeli są

naprawdę przekonani, że kilka wierszy wtedy napisanych więcej waży na szali niż wszystkie, które napisałam potem”.

To potem – to zaledwie kilkadziesiąt pozycji – listy, wydania specjalne jej utworów, wiersze czy felietony. Ale to jej wiersze, które zostały przetłumaczone na ponad czterdzieści języków, spowodowały, że stała się ambasadorką polskiej kultury za granicą. 3 października 1996 roku odebrała w Sztokholmie Nagrodę Nobla. Wkrótce po otrzymaniu tej nagrody jej sekretarzem został Michał Rusinek i był nim aż do jej śmierci.

Wisława Szymborska zmarła 1 lutego 2012 roku w Krakowie, zostawiając w testamentie zapis o powołaniu

fundacji jej imienia. Zgodnie z nim Michał Rusinek został jednym z założycieli fundacji i objął funkcję prezesa. Fundacja sprawuje opiekę nad spuścizną literacką noblistki. Prowadzi także działalność popularyzatorską i edukacyjną w zakresie propagowania polskiej kultury w Polsce i zagranicą. Od 2013 r. fundacja przyznaje nagrodę im. Wisławy Szymborskiej za tom poetycki wydany w języku polskim lub przełożony na język polski. Udziela pomocy wszelkiej pisarzom i tłumaczom w trudnej sytuacji materialnej. Przyznaje także Nagrodę im. Adama Włodka młodym pisarzom, tłumaczom i literaturoznawcom.

Michał Rusinek jest autorem książki o Wisławie Szymborskiej p.t. „Nic nadzwyczajnego”. Odnajdujemy w niej Szymborską, jakiej nie znaliśmy – nieprzeciętną, o niezwykłym poczuciu humoru, lubiącą językowe zabawy i rozmowy ze zwykłymi ludźmi, depresyjną i melancholijną.

Poetka była osobą skromną, ceniącą spokój. Źle znosiła wszelkie wystąpienia publiczne. Nie zabiegała o popularność, nie pojawiała się na spotkaniach autorskich, nie uczestniczyła w festiwalach poetyckich, ukrywała się przed wścibstwem

dziennikarzy i zachłannością telewizji. Jej wielkość zbudowana była wyłącznie na twórczości. Dlatego też przyjaciele mówili, że ten miesiąc po otrzymaniu Nagrody Nobla, kiedy musiała udzielić więcej wywiadów, niż przez całe swoje poprzednie życie, był dla niej „tragedią sztokholmską”.

Mówili o niej, że ma duże poczucie humoru. Ona natomiast widziała to tak: „życie miałam właściwie szczęśliwe, jednak było w nim wiele śmierci, wiele zwątpień [...], ja mam dla ludzi inną twarz, dlatego pokazuję mnie od strony anegdotycznej, jako osobę wesołą, która nic, tylko wymyśla gry i zabawy. [...] jak mam zapaści, zmartwienia, to do ludzi nie wychodzę”.

Wisława Szymborska kochała zwierzęta. Stąd może pojawił się koci dramat w wierszu „Kot w pustym mieszkaniu” (z tomu „Koniec i początek”). Poetka, jak w wielu innych utworach, podejmuje w nim temat z nieoczekiwanego punktu widzenia. To wiersz o życiu, który jest ciepłym ocierającym się kota, miękkością jego futerka, przenikliwością kociego spojrzenia i dramatem braku znajomej ludzkiej ręki. Tego się nie robi kotu, a właściwie tego się nie robi człowiekowi. Bo ten koci świat jest zadziwiająco ludzki.

EWA STANGRODZKA-KOZŁOWSKA

Wisława Szymborska

Kot w pustym mieszkaniu

Umrzeć – tego się nie robi kotu.
Bo co ma począć kot
w pustym mieszkaniu.
Wdrapywać się na ściany.
Ocierać między meblami.
Niby nic tu nie zmienione,
a jednak pozamieniane.
Niby nie przesunięte,
a jednak porzysuwane.
I wieczorami lampa już nie świeci.

Słychać kroki na schodach,
ale to nie te.
Ręka, co kładzie rybę na talerzyk,
także nie ta, co kładła.
Coś się tu nie zaczyna
w swojej zwykłej porze.
Coś się tu nie odbywa,
jak powinno.
Ktoś tutaj był i był,
a potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma.

Do wszystkich szaf się zajrzało.
Przez półki przebiegło.
Weisnęło się pod dywan i sprawdziło.
Nawet złamało zakaz
i rozruciło papiery.
Co więcej jest do zrobienia.
Spać i czekać.

Niech no on tylko wróci,
niech no się pokaże.
Już on się dowie,
że tak z kotem nie można.
Będzie się szło w jego stronę
jakby się wcale nie chciało,
pomalutku,
na bardzo obrażonych łapach
I żadnych skoków pisków na początek.

Niektórzy lubią poezję

Niektórzy –
czyli nie wszyscy.
Nawet nie większość wszystkich,
ale mniejszość.
Nie licząc szkół, gdzie się musi,
i samych poetów,
będzie tych osób chyba dwie na tysiąc.
Lubią –
ale lubi się także rosół z makaronem,
lubi się komplementy i kolor niebieski,
lubi się stary szalik,
lubi się stawiać na swoim,
lubi się głaskać psa.
Poezję –
tylko co to takiego poezja.
Niejedna chwiewna odpowiedź
na to pytanie już padła.
A ja nie wiem i nie wiem
i trzymam się tego
jak zbawiennej poręczy.

Kultura Kurpi Białych jest piękna i atrakcyjna

Rozmowa z **Moniką Poteraj**, członkinią Stowarzyszenia „Puszcza Biała – Moja Mała Ojczyzna”, twórczynią ludową, mieszkanką gminy Zatory

*** Skąd u pani zamiłowanie do tradycji, czy z rodzinnego domu?**

- Nie jestem rodowitą mieszkanką gminy Zatory. Pochodzę z Janowa w gminie Młodzieszyn w powiecie sochaczewskim. Wywodzę się z regio-

*** Zakończyły się prowadzone przez panią warsztaty haftu na płótnie i haftu koralikowego. Proszę o nich opowiedzieć.**

- Warsztaty zostały zorganizowane w ramach dużego projektu „Kurpie Białe – nasza przeszłość, nasza tożsamość”, który napisało Koło Gospodyń Wiejskich w Dębinach „Nad Stawem” (gmina Zatory).

*** Skąd pani zainteresowanie haftem?**

- Moja przygoda z haftem rozpoczęła się w 2019 roku, gdy zapisałam się na warsztaty u pani Haliny Witkowskiej w Kuźni Kurpiowskiej w Pniewie. To ona zaszczerpiła we mnie tę pasję. Odkryłam, że haft to jest to, co lubię robić i czym jestem zafascynowana. Haft koralikowy jest bogatszy niż haft na płótnie, szybciej widać efekty pracy. Zakochałam się też w hafcie na tiulu. Haft kurpiowski jest piękny i niepowtarzalny tak jak kultura kurpiowska. Od kilku lat mi towarzyszy, ostatnio codziennie.

*** Co pojawiło się w pani życiu wcześniej: fascynacja haftem czy Kuźnia Kurpiowska?**

- Kuźnia. Z panią Haliną poznałyśmy się na warsztatach, na których byłam z młodszymi dziećmi. I tak nasza współpraca się zaczęła. Od 2019 r. jestem członkinią Stowarzyszenia „Puszcza Biała – Moja Mała Ojczyzna”, w którym p. Halinka pełni funkcję prezesa. Wspólnie realizujemy różne projekty i prowadzimy warsztaty.

*** Czy wcześniej zajmowała się pani rękodziełem?**

- Tak, rękodzieło już wcześniej było mi bliskie, np. decoupage. Podczas urlopów macierzyńskich, a mam czworo dzieci, zaczęłam robić kwiaty z bibuły. Wykonuję: stokrotki, maki, krokusy, bratki i inne gatunki. Potem zainteresowałam się rękodziełem kurpiowskim. Teraz koncentruję się na hafcie Kurpi Białych. To jest to, co chciałabym robić i co sprawia mi największą satysfakcję.

*** Kurpie Białe kojarzą się z plastyką obrzędową. Jakie ozdoby przygotowuje pani przed świętami Wielkanocy?**

- Głównie oklejanki, czyli pisanki charakterystyczne dla Kurpi Białych. Wydmuszki okleja się sitowiem, właściwie gąbczastym rdzeniem sitową oraz włóczkami w kolorach strojów kurpiowskich, czyli zieloną, czerwoną i żółtą. Do klejenia służy specjalny klej, tzw. kłajster, który powstaje z maki żytniej i wody. Przed Niedzielą Palmową robimy palmy. Wykonuję je z różnych kwiatów z bibuły i bukszpanu, z dodatkami bazi. W Wielką Sobotę przygotowujemy koszyczki wielkanocne, tzw. święconkę. Do koszyczka wkłada się jajka, kawałek chleba i kawałek kielbaski, sól oraz cukrowego baranka, który symbolizuje Chrystusa Zmartwychwstałego. Koszyczek przyozdabiamy gałązkami bukszpanu, a serwetka jest oczywiście haftowana.

*** A jak przyozdabiano domy?**

- Wykonywano ze słomianych tarczerek i kwiatów z bibuły pająki kurpiowskie, które zawieszano pod sufitem głównej izby. Pająk miał osiem ramion odchodzących od centralnego, największego kiera w kierunku wszystkich ścian. Jeśli już u kogoś wisiał, przed świętami odnawiano go. Taką ozdobę można zobaczyć w Kuźni Kurpiowskiej w Pniewie, a na warsztatach w 2020 r. robiłyśmy właśnie pająki. W oknach zamiast firanek-

Monika Poteraj w Kuźni Kurpiowskiej w Pniewie

-zazdrostek wieszano ozdobne wycinanki. Przyozdabiano także nimi ściany, np. domowe ołtarzyki. Najpopularniejszy motyw to jednobarwne zielko oraz koło ze wstęgami, na których naklejane są barwne rozety. Na stoliczkach kładziono haftowane serwetki, na łóżkach – przykrywające pościel dywany, na nich serwetki, głównie płóciennę, ale i tiulowe, żeby było ozdobniej.

*** Jakie potrawy gościły i goszczą na wielkanocnym stole?**

Koniecznik żur, który przygotowujemy na robionym przez siebie zakwasie, do niego biała kielbasa domowej roboty. Z ciast króluje na stole baba, drożdżowa, okazała, przystrojona bukszpanem. I oczywiście jajko – nieodzowny element świąt. Ze słodkości na stole może pojawić się pascha, mazurek, zaś makowiec kojarzy się raczej ze świętami Bożego Narodzenia.

*** Czy piecze się fafernuuchy?**

- Z reguły piecze się je na nowy rok, ale są dobre całym rokiem. To zdradliwe ciasteczko, które, gdy zacznie się jeść, wciąga. To przekąska, jednocześnie słodka i ostra, bo, jak sama nazwa świadczy, z pieprzem. Na Kurpiach Białych robi się je bez marchwi, na Zielonych z marchwią. Oczywiście dodaje się miód, a gdy doda się trochę cynamonu, ciasteczka stają się ciemniejsze. Wyglądają jak malutkie kopytka, tylko upieczone. Świeże są miękkie i aromatyczne, potem twardnieją. Przypominają pierniki, bo mogą poleżeć dłużej i można zrobić ich zapas. U mnie w domu pieczemy je bardzo często, bo lubimy ich smak.

nu łowickiego, ale w moim domu nie było takiej tradycji. Dopiero tutaj zaczęłam poznawać kulturę regionu i rozwijać się w kierunku rękodzieła ludowego. Na terenie Kurpi mieszkam od osiemnastu lat i czuję się Kurpianką, co prawda nie rodowitą, ale przez zasiedzenie (śmiech). Wyhaftowałam już dla siebie koszulę. Wyhaftowałam też sobie bluzkę, którą noszę na co dzień. Odnovałam kieckę, części koralikowe są zrobione przeze mnie. Skompletowałam cały strój kurpiowski. Mam nadzieję, że moje dziełki będą podtrzymywać tę tradycję, przynajmniej córka, i będą działać w tym zakresie, żeby piękna kultura Kurpi Białych nie zagaśnia.

*** Czy córka tak jak pani jest zafascynowana haftem?**

- Może nie tak jak ja, ale lubi haft i jeździła ze mną na warsztaty, więc jego podstawy ma opanowane. Zuzia pojechała ze mną pierwszy raz do Kuźni w Pniewie, gdy miała trzy lata. Od tej pory jeździmy razem. Obecnie jest uczennicą czwartej klasy szkoły podstawowej. Zia- renko zostało więc zasiane. Córka ma też swój strój, pozostało dla niej wyhaftować koszulę, ale to kwestia czasu. Jeśli chodzi o synów, starsi są już prawie dorośli i mają inne zainteresowania, zaś młodszy czasem uczestniczy w zajęciach. Ostatnio nauczył się robić kwiatki z bibuły, więc swoją palemkę też zrobił.

Kwiaty z bibuły; to od nich zaczęła się regionalna przygoda

Tradycyjne kurpiowskie palemki

Hafty Moniki Poteraj

*** Wspomniała pani o stroju ludowym, teraz córki, wcześniej swoim. Czy prezentuje go pani podczas uroczystości, np. w Wielkanoc?**

- W mojej parafii w Zatorach nie ma takiej tradycji. Jestem chyba jedyną osobą, która posiada kompletny strój. W sąsiedniej parafii Pniewo mieszkańcy ubierają się w stroje ludowe na procesję na Boże Ciało i dożynki. Ja za to zakładam strój na Spotkania ze sztuką wielkanocną czy kiermasze bożonarodzeniowe. Gdy tylko mam możliwość, prezentuję nasz strój.

*** Pani koleżanki ze stowarzyszenia uczestniczyły w ludowej sesji zdjęciowej w Skansenie im. Marii Żywirskiej w Brańszczyku. Czy pani również wzięła udział w takiej sesji?**

- Uczestniczyłam w sesji niedawno, na początku marca, ponieważ pojawił się na portalu Mazowiecki Szlak Tradycji, gdzie opisane zostaną moje dotychczasowe działania na polu sztuki ludowej i pojawi się moje zdjęcie w stroju ludowym. Wcześniej nie posiadałam stroju, a było za mało czasu na jego skompletowanie. Ale oglądałam zdjęcia

i przyznam, że dziewczyny wyglądały przepięknie.

*** Zdjęcia piękne, aż chciałoby się tam być, założyć strój i wystąpić.**

- Miałam podobne odczucia i żalowałam, że nie mogłam w sesji w skansenie wziąć udziału.

*** Wróćmy do warsztatów. Obyczaje kurpiowskie przekazuje pani nie tylko własnym dzieciom, ale i innym osobom.**

- To prawda. W ramach ww. projektu w KGW w Dębinach odbyły się także warsztaty z robienia oklejanki, które poprowadziła pani Halina Witkowska, oraz warsztaty z robienia palm, które ja poprowadziłam. Prowadziłam również warsztaty z dziećmi w naszej podstawówce w Zatorach, ciekawa praca. Gdy ukaże się Tygodnik, będę po kiermaszu sztuki ludowej w Pułtusku. Natomiast w Wielką Sobotę będziemy gościć z panią Haliną w Domu Polonii. W ubiegłym roku również uczestniczyłyśmy w warsztatach z uchodźcami z Ukrainy. Oni przekazywali nam swoje tradycje świąteczne, my dzieliłyśmy się swoimi, robiłyśmy oklejanki. To był trudny czas, ale potrzebny. Poza tym zostałam zaproszona do szkoły w Jackowie, gdzie przed Dniem Matki będziemy robić kwiaty z bibuły, oraz do KGW w Trzciance za Brańszczykiem,

gdzie poprowadzę warsztaty z haftu kurpiowskiego. Współpracuję z Centrum Rozlewisko nad Bugiem w Popowie i tam w wakacje prowadziłam zajęcia dla dzieci. Dużo pracuję z dziećmi, ale ostatnio miałam przyjemność pracować z seniorami w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Pułtusku – robiliśmy kwiaty do palm i oklejankę z panią Haliną. Nasze stowarzyszenie stara się być wszędzie tam, gdzie nas zapraszają.

*** Czy mieszkańcy regionu interesują się kulturą Kurpi Białych bardziej niż kiedyś?**

- Dostrzegam duże zainteresowanie naszą kulturą i mam nadzieję, że będzie tak dalej. Wracamy do korzeni, mamy taką potrzebę. Nasza kultura, Kurpie Białych, jest piękna i atrakcyjna, mamy piękne stroje i rękodzieło, więc warto ją przekazywać. Coraz więcej osób chce się czegoś dowiedzieć i nauczyć, dlatego uczestniczy w warsztatach. To bardzo cieszy i daje satysfakcję.

Rozmawiała
IZABELA KOBA

Hipnoza i zagadka stygmatów

Stygmaty to tajemnicze, niegojące się rany, które od wieków pojawiają się na ciałach mistyków i świętych chrześcijańskich. Mieli je otrzymać m.in. św. Franciszek z Asyżu, św. Katarzyna ze Sieny, św. Jan od Krzyża czy błogosławiona Anna Katarzyna Emmerich. Dla wierzących katolików są znakiem łaski bożej i aktem szczególnego wyróżnienia dokonanego przez Boga. Z kolei lekarze i psychologowie zaznajomieni z hipnozą, jeśli już uznają prawdziwość tego zjawiska, traktują stygmaty głównie jako fizjologiczną zagadkę związaną z wpływem psychiki na ciało człowieka.

dr Paul Gibier

Pierwsze badania

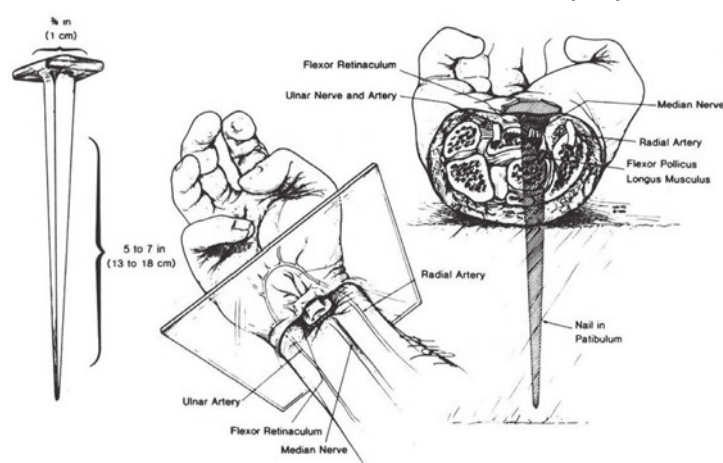
Gdy w XIX stuleciu środowiska lekarskie zaczęły interesować się hipnozą i tzw. magnetyzmem zwierzęcym, zauważono, że można na polecenie hipnotyzera wywołać u „medium” pewne fenomeny, które przez wieki wiązano z kwestiami religijnymi. Przykładowo w trakcie seansów magnetycznych ujawniały się odrębne osobowości w sposób przypominający opisy nawiedzeń bądź opętania. Spostrzeżono również, że można poprzez sugestie słowną, a więc bez oddziaływania bodźca fizycznego, powodować u ludzi zmiany skórne przypominające stygmaty. Specyficzne przypadki tego typu opisywał m.in. francuski lekarz i bakteriolog Paul Gibier (1851-1900), założyciel Instytutu Pasteura w Nowym Jorku. Zjawiskiem tym zajmował się także polski psycholog i pozytywista Julian Ochorowicz (1850-1917). W niniejszym artykule przedsta-

Stygmaty na dłoniach św. Franciszka

Seans hipnozy w XIX wieku

Rysunek ukazujący faktyczne miejsce wbijania gwoźdźcia

wię rezultaty ich pionierskich doświadczeń... sceptycy zaś mogą potraktować je po prostu jako historyczną ciekawostkę.

„Cudowne” efekty hipnozy

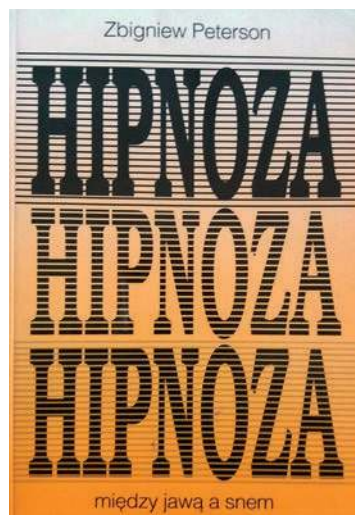
Zacznijmy od badań przedstawionych w pracy dr. Gibiera *Le spiritisme (fakirisme occidental): É tude historique, critique et expérimentale*. Były to sesje hipnotyczne obserwowane przez kilku świadków, m.in. doktora Ambroise'a Auguste'a Liébeault (1823-1904) z Nancy, jednego z najwybitniejszych francuskich badaczy hipnotyzmu. W hipnozie kobietę o imieniu Eliza wprowadzał p. Focachon z Charmes. Focachonowi udało się wielokrotnie wywołać u niej – poprzez sugestie – stany opalenia i obrzmienia skóry, natomiast poniżej opiszę wyjątkowy eksperyment, którego celem było psychiczne powstrzymanie działania środka wezykatoryjnego.

Sugestia hipnotyczna i wpływ umysłu na ciało

W pomieszczeniu seansowym znajdowali się: hipnotyzera, medium („panna Eliza”) oraz kilku świadków. Kawałek wezykatorium (czyli stosowanego dawniej w medycynie plastra z kantarydyny, wywołującego pęcherze na skórze) hipnotyzera podzielił na trzy części, z których dwie planował przyłożyć na ciało medium: pierwszy kawałek pod wpływem sugestii miał nie powodować żadnych widocznych skutków; drugi na drugim ramieniu, z uwagi na brak oddziaływania sugestyjnego hipnotyzera miał odnieść swój zwykły skutek. Trzeci plaster wezykatoryjny postanowiono nałożyć na ciało innej osoby, tj. pacjentowi choremu na gruźlicę – podano mu go jako zwykły środek leczniczy. A oto przebieg eksperymentu:

Panna Eliza zasnęła, a tymczasem zgodnie z planem pierwszy kwadratowy kawałek plastra położono na jej lewym przedramieniu, a drugi na przedramieniu prawym. Trzeci kawałek dr. Brulard w tym samym czasie nałożył na pierś chorego pacjenta. Po przyłożeniu plastrów, p. Focachon z naciskiem nakazał p. Elizie, która zdążyła już wejść w stan somnambuliczny, aby plaster na lewym przedramieniu nie wywołał żadnych skutków. Od początku doświadczenia, tj. od godziny 10:25 rano do 8:00 wieczorem, badana ani na chwilę nie pozostawała sama.

O ósmym wieczorem świadkowie potwierdzili, że opaska zabezpieczająca plastry pozostała nietknięta. Po zdjęciu owych plastrów stwierdzili: na lewym przedramieniu medium skóra była nienaruszona, wyglądała więc na to, że hipnotyzera oddziałując przez sugestie na medium w śnie hipnotycznym, wywołał fizyczne zatrzymanie działania plastra. Dało się widzieć jedynie lekkie zaczerwienienie skóry wokół punktu tuż przy brzegu plastra. Z kolei na prawym przedramieniu medium zgodnie z oczekiwaniami stwierdzono wyraźne nabrzmienie naskórka i p. Eliza odczuwała ból przy dotknięciu.

Z. Peterson, Hipnoza

Badacze postanowili eksperyment kontynuować i p. Focachon oba plastry umieścił ponownie na właściwych miejscach. Po czterdziestu pięciu minutach pokazały się na prawym przedramieniu dwa pęcherzyki, a gdy jeden z nich przekłuto, ze środka wypłynęła materia surowicza. Wreszcie – ostatni plaster, który dr. Brulard przyłożył wcześniej choremu gruźlikowi – po ośmiu godzinach zgodnie ze swoim zwykłym działaniem wywołał „wspaniałą fliktenę”, według słów sprawozdawcy. Podpisani pod protokołem naukowcy stwierdzili: „Z tego, co wyżej podano, jasnym jest dla nas, że w stanie somnambulicznym za pomocą sugestii można zobojeźnić działanie wezykatorium”.

Współczesne doświadczenia

Dr medycyny Zbigniew Peterson (1927-2017) w swojej książce pt. *Hipnoza: między jawą a snem*, wydanej w 1994 r. przez PWN, zwracał uwagę na możliwość kierowania czynnościami fizjologicznymi w hipnoterapii chorób psychosomatycznych. Uważał on, że w hipnozie można wpływać m.in. na rozszerzanie naczyń krwionośnych u pacjenta, poziom wydzielania soku żołądkowego, pracę jego narządów wewnętrznych etc. Sam jako wieloletni praktyk osiągnął nie gorsze rezultaty niż badacze przywołani w pracy Gibiera.

Dr Peterson wspominał też, że gdy prowadził studenckie koło naukowe, chciał pokazać przyszłym lekarzom, jak wielki wpływ na organizm może wywrzeć sugestie, dlatego przeprowadził kilka szczególnych sesji hipnotycznych: „Trzem zahipnotyzowanym zasugerowałem, że wypili: pierwszy jedną szklankę, drugi dwie, a trzeci cztery szklanki wody. Organizm każdego z nich zareagował tak, jakby rzeczywiście wypili odpowiednią ilość wody. Ilość oddanego po pewnym czasie moczu była proporcjonalna do ilości rzekomo wypitej wody, najmniejszą u pierwszego, największą u trzeciego zahipnotyzowanego. Odpowiednio różny był też ciężar właściwy moczu. U innej osoby sugestie zjedzenia większej ilości miodu spowodowały podwyższenie poziomu cukru we krwi. U jednej (...), która łatwo zapadała w głęboki trans, dotknięcie skóry palcem z jednocześnie sugestią, że dotykam zapalonym papierosem, wywołało silne zaczerwienienie skóry, podobne do oparzenia”.

Ponadto na jednym z posiedzeń Towarzystwa Lekarskiego Peterson poprzez wzmówienie wywołał u podatnej pacjentki „zmiany naczynioruchowe, różne w obu rękach. Zasugerowałem jej, że trzyma lewą rękę w naczyniu z gorącą wodą, a prawą rękę w naczyniu z zimną wodą. Po kilku minutach jej lewa ręka była różowa i gorąca, prawa natomiast biała i zimna...” Brzmi to niewiarygodnie, ale jak zaświadczał prof. dr hab. Lechosław Gapik (1942-2022) w przedmowie do książki Petersona, zawarte w niej treści „to nie są jakieś domniemania lub spekulacje myślowe, to fakty dotyczące możliwości zastosowania hipnozy. Fakty, które splatają się z życiem i trzydziestopięcioletnią działalnością zawodową [tego] lekarza – humanisty”.

Wyjaśnienia Ochorowicza

Jak to możliwe, że przez nakaz hipnotyzera można spowodować wyraźne zmiany skórne, albo przeciwnie – powstrzymać działanie środków tworzących w normalnych warunkach zaczerwienienia, obrzmienia, zapalenia etc.? Już pod koniec XIX wieku próbował to wyjaśnić Julian Ochorowicz posilując się swoją oryginalną teorią ideoplastii. Uważał on, że istnieją trzy

D-r JULIAN OCHOROWICZ.

podstawowe stany umysłu u każdego człowieka: *poliideizm*, *monoideizm* i *aideizm*. Z poliideizmem mamy do czynienia najczęściej, gdy doświadczamy różnych myśli i bodźców na jawie, np. kiedy z kimś rozmawiamy, a jednocześnie docierają do nas dźwięki otoczenia, gdy myśli biegną swobodnie i nie skupiamy się szczególnie na żadnej konkretnej – ot, stan psychiczny, w jakim się zwykle znajdujemy. Natomiast aideizm jest wtedy, gdy nie ma w nas żadnych myśli, np. gdy tracimy przytomność albo kiedy śpimy pozbawieni marzeń sennych. Monoideizm to z kolei ten szczególny stan, w jakim jest medium wprowadzone w hipnozę.

Praca hipnotyzera według Ochorowicza polegałaby więc na wywołaniu u medium (pacjenta) skupienia wyłącznie na jednej konkretnej myśli (idei). Jeśli więc myśl potraktować jako formę energii, można uznać, że wydzielając ją z potoku innych myśli nadajemy jej moc, jakbyśmy właśnie zwiększali poziom jej energii czy też ładunek. Ochorowicz mawiał, że w hipnozie „wzmacniamy siłę jednego wyobrażenia”, osłabiając jednocześnie pozostałe. Jest to specyficzny stan zawężenia świadomości, typowy dla sugestii hipnotycznej. Aby więc wywołać u kogoś stygmaty, należy daną osobę wprowadzić w monoideizm.

Kiedyś mogliśmy na przykład poparzyć sobie rękę. W naszym umyśle istnieje wyobrażenie (idea) poparzenia, które możemy przywołać dzięki pamięci. W monoideizmie to wyobrażenie jest tak silne, że u medium poddanego hipnozie na skórze pojawia się obrzmienie, jak gdyby rzeczywiście zostało ono poparzone, choć w rzeczywistości nic takiego nie miało miejsca. A teraz wyobraźmy sobie, że mistyk czy święty, doświadczający ogromnego religijnego zapалу, kontemplujący mękę Chrystusa i jego rany, mimowolnie sam wprawia się w stan monoideizmu, owładnięty tylko tą jedną myślą... i wtedy na jego ciele pojawiają się krwawiące rany...

Teoria Ochorowicza wyjaśniałaby też, dlaczego stygmaty ujawniały się konkretnie na dłoniach. Wiadomo (dzięki badaniom archeologicznym i przekazom historycznym) że w starożytności krzyżowano ludzi przybijając gwoździe w nadgarstki, jednak na niezliczonych obrazach przedstawiających Chrystusa i na krucyfikach widzimy rany w środku dłoni. Nic dziwnego, że to one najlepiej przemawiają do wyobraźni stygmatyków, którzy nie wiedzieli jak rzecz przedstawiała się faktycznie, i że właśnie w tych miejscach za sprawą bodźca psychicznego powstawały stygmaty... czy rozwiązałyśmy w ten sposób zagadkę? Jakby nie było, nawet w naszym codziennym życiu widzimy, że złe nastawienie umysłu może człowiekowi zaszkodzić, a odpowiednie pomóc, co ma duże znaczenie począwszy od chorób psychosomatycznych, poprzez odchudzanie i rzucanie nałogów, a na walce z ciężkimi i przewlekłymi schorzeniami skończywszy.

MARCIN STACHELSKI

* Dlaczego Wielkanoc jest najważniejszym świętem dla chrześcijan?

- Misją Chrystusa było zbawienie świata, co dokonuje się przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa. Te prawdy przypominamy sobie, ale także w nich uczestniczymy właśnie w czasie Świąt Paschalnych - Wielkanocy. Początek boskiego planu był w raju, kiedy Bóg zapowiedział, że pokona szatana, co widzimy w Księdze Rodzaju w postaci dialogu Boga z szatanem, a zapowiedź ta realizuje się właśnie podczas Świąt Paschalnych. Aby plan miłości Boga do człowieka wciąż trwał Chrystus obdarowuje nas trzema

przedstawicielom parafii, tak jak uczynił to Jezus podczas Ostatniej Wieczerzy. Na zakończenie mszy św. Ciało Pańskie przenoszone jest do ołtarza wystawienia gdzie rozpoczyna się adoracja, niekiedy trwająca całą noc i dzień. W tym dniu kładziemy akcent na podziękowanie za ustanowienie Eucharystii i kapłaństwa.

* Przechodzimy zatem do Wielkiego Piątku.

- Sprawujemy wtedy Liturgię Męki Pańskiej, na którą składa się: liturgia słowa, modlitwa wiernych, adoracja krzyża i obrzęd komunii św. Na zakończenie wielkopiątkowej liturgii przenoszone jest Ciało Chrystusa do Grobu Pańskiego.

i uroczysta msza święta. Triduum Paschalne kończymy drugimi nieszporami, po południu w pierwszy dzień świąt udaję się w uroczystej procesji do chrzcielnicy. Często w czasie Triduum Paschalnego kapłani sprawują liturgię godzin (modlitwa brewiarzowa, którą każdy kapłan i diakon modli się każdego dnia).

* Skoro Triduum Paschalne kończy się w Wielkanoc, to czym jest Poniedziałek Wielkanocny?

- Formalnie jest to jeden z dni oktawy Wielkanocy. Jest to przedłużenie świąt, przedłużenie tej radości. Na Zachodzie nie ma tego święta, ludzie idą w tym dniu

dzieli się na dwie części: pierwsze cztery tygodnie to czas naszego nawrócenia, naszej przemiany, a w dwa ostatnie tygodnie kierujemy naszą uwagę i naszą myśl na mękę i śmierć Chrystusa. Rekolekcje mają nam pomóc w naszej wewnętrznej przemianie. Żeby dobrze przeżywać Triduum Paschalne, trzeba się do tego przygotować. Rekolekcje mają więc służyć poprawie naszego życia.

* Czym jest oktawa wielkanocna i okres wielkanocny?

- Oktawa trwa 8 dni i kończy się w następną niedzielę po Wielkanocy. Każdy z dni oktawy jest takiej samej ważności, śpiewamy wtedy „Chwała na

szczególnie wtedy, gdy są dzieci. Ma to być radosne, rodzinne spotkanie.

* Myśli ksiądz, że wierni rozumieją istotę tych świąt? Czy to dla nich po prostu dzień wolny od pracy?

- Większość wiernych zapewne rozumie istotę tych świąt. W naszej wspólnotie parafialnej w czasie Triduum Paschalnego bardzo dużo osób (kilkadziesiąt) bierze czynny udział w liturgii poszczególnych nabożeństw (czytania, śpiewy, modlitwa wiernych, przyniesienie darów, czytanie komentarzy, obmycie nóg). Te osoby biorą udział w przygotowaniach w czasie których są odpowiednio pouczeni nie tylko od strony technicznej, ale są również wprowadzeni w istotę tych wielkich wydarzeń, które przeżywamy. W naszej parafii istnieje też wiele grup modlitewnych i innych. Osoby należące do tych wspólnot są przygotowane, choć pewnie w różnym stopniu, do przeżywania Triduum Paschalnego. Zresztą wierni, którzy regularnie przychodzą na niedzielą Eucharystię rozumieją, tak sądzę, istotę tych świąt. Jest też pewnie grupa wiernych, którzy może bardziej zewnętrznie przeżywają te wielkie wydarzenia historii zbawienia, ale trzeba mieć nadzieję, że i oni otworzą serce (serce w znaczeniu biblijnym to wnętrze człowieka) i przyjmą zmartwychwstałego Pana.

Tego dnia dopełnia się boski plan

Rozmowa z ks. kan. **Zbigniewem Sajewskim**, proboszczem parafii pw. św. Maksymiliana Kolbe w Płońsku. O najważniejszych świętach w liturgii chrześcijańskiej, czyli Wielkanocy.

darami, a są nimi sakramenty – kapłaństwa, pokuty i Eucharystii. Kochając nas zostawia nam te dary.

* Od kiedy obchodzi się to święto?

- W kalendarzu świąt chrześcijańskich Wielkanoc pojawiła się po Soborze Nicejskim, zwołanym przez cesarza Konstantyna Wielkiego w 325 roku. Trzeba jednak pamiętać, że od samego początku, każda niedziela po zmartwychwstaniu była Wielkanocą. Każda niedziela i sprawowana w tym dniu Eucharystia nazwana jest Dniem Pańskim. Tak było za czasów apostołów i tak jest do dzisiaj.

* Omówmy znaczenie Triduum Paschalnego. Na początek oczywiście Wielki Czwartek.

- W godzinach porannych tego dnia kapłani pod przewodnictwem biskupa, w katedrze, sprawują Eucharystię z poświęceniem olejów. Na tej mszy świętej księża odnawiają też przyrzeczenia kapłańskie. Wieczorem sprawowana jest Msza Wieczerzy Pańskiej, która jest jedyną odprawianą mszą św. w tym dniu w danej wspólnotie parafialnej. Podczas mszy św. w uroczystej procesji niesione są oleje poświęcone w katedrze przez biskupa w czasie tzw. mszy św. olejowej. Niesiony jest także paschał, który zostanie zapalony w czasie Wigilii Paschalnej, dary dla potrzebujących i dary ofiarne. W wielu parafiach sprawowany jest też obrzęd obmycia nóg wybranym

Wielki Piątek jest dniem żałoby i ciszy. W tym dniu przykłąmy przed krzyżem i adorujemy krzyż. Jest to jedyny dzień w roku, kiedy nie odprawiamy mszy świętej. Noc z piątku na sobotę jest czasem czuwania.

* Wielka Sobota.

- Liturgia Wielkiej Soboty jest sprawowana nocą i rozpoczyna się od poświęcenia ognia na zewnątrz świątyni i zapalenia paschału. Słup ognia prowadził Izraelitów do Ziemi Obiecanej. Nas chrześcijan prowadzi Chrystus, którego ogień i paschał symbolizują. Zapalony paschał uroczystie wnoszony jest do świątyni i umieszczony w prezbiterium. Następnie śpiewane jest uroczyste orędzie paschalne. Po odśpiewaniu orędzia następuje liturgia słowa. Czytania i śpiewy wykonuje się przy zapalonych świecach od paschału, trzymany przez wiernych. Następnie śpiewane jest radosne „Alleluja”. W dalszej kolejności odczytany jest urywek z Nowego Testamentu i ewangelia. Po ewangelii i kazaniu następuje obrzęd poświęcenia wody chrzcielnej i sprawowana jest liturgia chrztu dorosłych połączona z odnowieniem przyrzeczeń chrztu nas wszystkich zgromadzonych w kościele. Często po uroczystej mszy św. wystawiany jest Najświętszy Sakrament w pustym grobie, ale już bez tiulu, znaku żałoby. Rezurekcja to oczywiście trzykrotna procesja dookoła kościoła

do pracy. A nasza pobożność sprawiła, że świętujemy dłużej.

* Kiedy w zasadzie kończy się Wielki Post?

- Mszą świętą Wieczerzy Pańskiej zakończył się czas postu i przemiany naszych serc a rozpoczyna się czas przeżywania męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Czas świętowania.

* Jak jest stanowisko Kościoła wobec ludowych zwyczajów, jak pisanek, czy śmigus-dyngus?

- Wiele z nich przejęto ze Starego Testamentu, ale niektóre też z czasów pogańskich. Zostały schrystanizowane i są teraz związane z radością, jaką niosą te święta. Choćby woda, która jest ważna dla życia, ale też ważna dla życia wiecznego jaką jest woda chrzcielna. Woda, która gasi pragnienie ale też obmywa nas z grzechów. Jajko to symbol życia. Jest jeszcze baranek, który symbolizuje baranka paschalnego i ofiarę, jaką złożył Jezus Chrystus.

* Dlaczego chodzimy do kościoła ze święconką?

- Jest tam baranek, chleb, jajko i pokarmy mięsne. To znaki, które przypominają nam baranka paschalnego i nowe życie, które dał na Chrystus. Święcimy je i spożywamy, cały czas mając na myśli to, co związane jest z przeżywaną uroczystością.

* Po co są rekolekcje?

- Mają nas przygotować do przeżywania tajemnicy męki i śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Wielki Post

wysokości Boga” i czcimy zmartwychwstanie. Oktawę kończymy niedzielą nieszporami. Okres wielkanocny kończymy zaś w niedzielę Zesłania Ducha Świętego.

* Czy Wielkanoc obchodzą wszystkie odłamy chrześcijaństwa?

- Tak. To są fundamentalne prawdy, w których się nie różnimy.

* Czy msza rezurekcyjna nadal przyciąga taką samą liczbę wiernych?

- Zarówno podczas świąt Bożego Narodzenia, jak i w Wielkanoc ludzie przybywają do świątyni bardzo licznie. W mszy świętej rezurekcyjnej biorą udział nawet te osoby, które w kościele bywają rzadko. Widocznie mają taką potrzebę, choć w dużej mierze jest to pewnie tradycja. W ciągu roku jest widoczny spadek udziału wiernych w niedzielnych i świątecznych nabożeństwach.

* Czy na stołach wielkanocnych powinien gościć alkohol? Co na to Kościół?

- Myślę, że spotkanie świąteczne w rodzinie powinniśmy rozpocząć od wspólnej modlitwy. W Niedzielę Palmową każda rodzina, w naszej świątyni, otrzyma tekst z modlitwą, który można wykorzystać, szczególnie przy śniadaniu wielkanocnym. Alkohol spożywany w niewielkich ilościach nie jest grzechem. Kościół nie zachęca do spożywania alkoholu, ale też nie zabrania. Trzeba zachować się jednak roztropnie,

* A prywatnie jak ksiądz obchodzi Wielkanoc?

- Wielki Czwartek to dzień ustanowienia Eucharystii i kapłaństwa. Dla każdego księdza jest to szczególnie dzień w roku. W godzinach przedpołudniowych wraz z księżmi biskupami i kapłanami naszej diecezji uczestniczę w liturgii poświęcenia olejów, w katedrze plockiej. Wieczorem, po liturgii Wieczerzy Pańskiej zapraszam kapłanów i domowników na wspólną kolację. Wszystkie dni Triduum Paschalnego są dla nas księży bardzo pracowite, spędzamy je głównie w świątyni. Staram się jednak znaleźć czas na prywatną modlitwę, szczególnie w czasie adoracji przy Grobie Pana Jezusa.

* Jaką miałby ksiądz radę dla czytelników „Tygodnika” na ten świąteczny czas?

- Po czterdziestu dniach przygotowania do świąt paschalnych, dołóżmy starań, aby te największe święta chrześcijańskie jak najlepiej przeżyć. Niech będzie to czas spotkania rodzinne, przyjacielskie. Zadbajmy, nie tylko o potrawę na wielkanocny stół, które są bardzo ważne, ale i o radosną, rodzinną, przyjacielską atmosferę w czasie świąt. Starajmy się uczestniczyć w nabożeństwach Triduum Paschalnego, bo to jest istota tych świąt. Niech zmartwychwstały Jezus obdarzy was pokojem serca.

Rozmawiał
RADOSŁAW KOWALSKI

OGŁOSZENIA
DROBNE

BUDOWLANE

Stemple. 506 557 577

PC-00331/23

Hurtownia nowe i używane okna,
drzwi, grzejniki. Ojrzeń,
ul. Ciechanowska 12. 502 543 397

FC-0058/23

MOTORYZACYJNE

SKUP SAMOCHODÓW
513 552 226

FC-0027

Sprzedam poloneza ATU.
797 276 601

PC-00343/23

Naprawa silników ciągnikowych.
513 574 201

M00789-93213

SPRZEDAM MARCHEW
PASZOWĄ - MYTA LUB
BRUDNA. 505 871 111

PC-00347/23

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam lub zamienię na mniejsze
mieszkanie m-5, 78,3 m², IV piętro.
600 504 127

PC-00301/23

Sprzedam atrakcyjną działkę 16 arów
Chruszczewo k/ Ciechanowa.
537 007 827

PC-00308/23

Sprzedam M-4, 64 m². 798 364 199

PC-00310/23

Sprzedam działkę budowlaną 9,7a
w Kownatach Żędowych.
503 546 255

PC-00330/23

**Alternatory,
rozruszniki,
sprężarki,
klimatyzacje**

**Sprzedaż •
naprawa • wymiana**

**Samochody osobowe,
ciężarowe, maszyny rolnicze**

**Ciechanów, ul. Pułtusk 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07**

Faktury VAT

Lek. Urszula Rudzińska
specjalista neurologCertyfikowany lekarz
medycyny estetycznejLeczenie: bóle głowy, kręgosłupa,
padaczka, choroba Parkinsona, SM
Zabiegi medycyny estetycznej**Gabinet: Ciechanów,
ul. Spółdzielcza 2
rejestracja: 501 238 075**

FCP-N

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra
dzieci i młodzieży

LECZENIE:

depresji, nerwicy, lęku,
psychoz, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieciCiechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

FC-3221

Sprzedam działki budowlane
w Strusinie - na granicy Sońska.
Szczegóły na: www.otodom.pl,
telefon 882 842 080

FC-0240/23

Sprzedam zadbane siedlisko wiejskie
80 a dom + budynki gospodarcze,
staw. Modelka k/Ciechanowa.
695 385 693

PC-00337/23

Odstąpię udział w TBS na nowe
mieszkanie. 532 869 015

PC-00338/23

Sprzedam gospodarstwo gmina
Pułtusk. 513 639 403

SU-14

Sprzedam działkę. 606 625 631

FE-21

Wynajmę 2 ha działki wraz
z budynkami gospodarczymi
o powierzchni 300 m² w okolicach
Płońsk. Kwota najmu do
ustalenia pod nr tel. 785 888 787

M00801-57759

**Garaze Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów**

Najniższe CENY
Automatyka do bram
Dogodne RATY
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

**Garaze Blaszane,
bramy garażowe, hale,
magazyny, kojce dla psów.**

MOCNA KONSTRUKCJA! - OCYNK.

**TYLKO U NAS
WZMOCNIONY
TRAPEZ BLACHY!**

Montaż Gratis! Krótkie Terminy,
Tel. 509-038-426, www.robstal.pl

FCP-32

SKLEP & SERWIS Hubert Malinowski

OFERUJEMY:

- myjki nowe i używane: KÄRCHER i KRANZLE
- urządzenia czyszczące myjące
- akcesoria, chemię profesjonalną
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- odzież i obuwie robocze, artykuły BHP

Sklep: Ciechanów, ul. Wojska Polskiego 32,
tel. 509 274 870
Serwis: Przybyszewo 3 k. Regimina,
tel. 501 444 220

FC-702

SIGMA-MAX

**Wszystko dla dzieci,
szkoły i biura**

ZAPRASZAMY

esklep@sigma-max.pl | sigma-max.pl

CZYNNY:
Pon - Pt: 8-18
Sob: 9-17

CIECHANÓW	DZIAŁDOWO	PUŁTUSK
ul. Augustiańska 35 23 323 33 00	ul. Kochanowskiego 1a 23 323 33 00 / 220	ul. Aleja Wojska Polskiego 13b 23 323 33 00 / 235
PŁOŃSK	MŁAWA	PRZASNYSZ
ul. Warszawska 66 23 323 33 00 / 230	ul. Długa 22/25 23 323 33 00 / 225	ul. Ostrołęcka 28 23 323 33 00 / 240

*Wszystkim naszym Klientom, Partnerom
życzymy Radosnych Świąt Wielkanocnych*

*Zarząd i Pracownicy
Sigma-Max*

Kupię dom siedlisko Ciechanów
i okolice do 30 km 500 258 499
Jeśli nie odbieram proszę o sms

M00801-59816

Sprzedam działkę inwestycyjną
7 hektarów. 515 108 538

SM - 46

PRACA

Zatrudnię stolarza.
786 888 141

FC-0229/23

**Zatrudnię kierowcę kat. C+E
przewóz zboża, kraj. 669 453 003**

FC-0204/23

Zatrudnię rencistę do pomocy
w gospodarstwie. 512 967 315

M3942-46461

Zatrudnię do sezonowych prac
ogrodowych Mława. 531 947 414

SM-42

Zatrudnię mężczyznę do pracy
w gospodarstwie rolnym o profilu
mlecznym w powiecie mławskim.
Zapewnione zakwaterowanie
i wyżywienie. 728 342 527

M00796-82216

Zatrudnię w gospodarstwie.
512 704 741

PC-00322/23

Zatrudnię lakiernika do lakierni
i pomoc do lakiernika. 452 272 830

FC-0229/23

Zatrudnię operatora CNC.
518 307 807

FC-229/23

Zatrudnię osobę do skupu bydła.
Wymagane prawo jazdy kat. B,
mile widziane kat. C.
tel. 23 689 15 68.
Proszę dzwonić w godz. 10.00-16.00

FC-257

Elektromonterów zatrudnię
502 625 073

M00801-67986

Zatrudnię w gospodarstwie
rolnym. Zapewniam wyżywienie,
zakwaterowanie i wynagrodzenie.
500 270 610

SP-3

Okna gospodarcze. 507 108 996

FC-0060/23

Sprzedam wycinaki, wybieraki do
kiszzonek i kukurydzy, przewracarki,
beczkowozy i inne maszyny.
608 279 110

FC-1053/22

Sprzedam owies i pszenicę jarą.
501 057 316

PC-00233/23

Wywóz obornika Fliegl 20 t
z załadunkiem ładowarką,
beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0121/23

Sprzedam siewnik Poznaniak T-6
skrzynia olejowa 2.70 m.
518 367 860

PC-00266/23

Sprzedam siano w kostkach.
502 286 040

FC-0196/23

Sprzedam łubin i owies. 515 619 825

PC-00293/23

Kupię traktor Ursus C-330.
514 946 633

PC-00290/23

ROLNICZE

**Skup Bydła pourazowego, faktura VAT
wyrejestrowanie, ubój z konieczności**

Tel. 792 264 299

**SKUP
BYDŁA**

**ŁUKASZ
GRZESZCZAK
Wielodróż 38 A**

Tel. 792 264 299

SKUP BYDŁA

**KROWY
BYKI
JAŁÓWKI**

**Płatność
2 dni**

505 241 513

**NOWE MIESZKANIA
W CIECHANOWIE**
5600 zł/ m²

www.isbud.pl

665 330 650

23 692 09 75

ciechanow@isbud.pl

**w ofercie
Pultusk Wyszaków
Ciechanów Ostrołęka**

Znak sprawy: I. 6740.7.2022.MK

Zuromin, dnia 31.03.2023 r.

OBWIESZCZENIE STAROSTY ŻUROMIŃSKIEGO

o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 176 ze zm.) oraz na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.), zwanej dalej K.p.a.,

zawiadamiam,

że na wniosek Wójta Gminy Lutocin, ul. Poniatowskiego 1, 09-317 Lutocin, została wydana w dniu 30.03.2023 r. decyzja nr 40/2023 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania inwestycyjnego pod nazwą:

„Rozbudowa drogi gminnej 460406W Lutocin - Boguszewiec”

Jednocześnie informuję, że strony mogą zapoznać się z treścią decyzji w Starostwie Powiatowym w Żurominie, Plac Józefa Piłsudskiego 4, 09-300 Żuromin, od poniedziałku do piątku w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰, pokój nr 16, parter.

Od decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Starosty Żuromińskiego w terminie 14 dni od dnia skutecznego doręczenia.

Zgodnie z art. 49 ustawy K.p.a. zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

z up. Starosty Żuromińskiego

FCP-124 Dyrektor Wydziału Infrastruktury inż. Jolanta Marzena Kalkowska

Nowy Gołymin 15, 06-420 Gołymin Ośrodek instalgol.pl

**BETON
TOWAROWY**

☎ 609 245 209 / 606 559 042

Szamba Betonowe

Producent - Montaż - Dostawa

- Przydomowe Oczyszczalnie Ścieków

- Instalacje Wodno - Kanalizacyjne

- ROBOTY ZIEMNE

Sprzedam ok. 50 szt. bel słomy,
30 sztuk sianokiszonki, ok. 30 szt.
siana Skrobocin. 505 360 559

PC-00298/23

Sprzedam słomę w belach.
889 811 599

PC-00303/23

Sprzedam jałówkę cielną.
690 123 897

PC-00305/23

Sprzedam łubin. 694 048 702

PC-00311/23

Sprzedam prasę belującą CASE 2010 r.
502 996 518

FC-0226/23

Sprzedam łubin wąskolistny
niebieski, jałówkę wysoko cielną
wycielenie 12 kwietnia.
502 329 073

PC-00312/23

Sprzedam wycinaki, wybieraki do
kiszzonek i kukurydzy, przewracarki,
beczkowozy, i inne maszyny.
608 279 110

FC-

Sprzedam siano, sianokiszonkę pług,
siewniki, słomę, wóz paszowy.
692 350 269

PC-00344/23

KUPIĘ

**Prasę Rolującą Metal-Fach, Claas
Rollant 42,44,46,62,66,250,
Arobale, Welger, John Deere,
Krone, Deutz-Fahr, Vicon,
Greenland, Carraro,
Kombajn Ziemiaczany Anna,
Bolko, Sortownik,
Prasę Kostkującą Sipma Z224/1,
Welger, John Deere, Famarol**

Tel. 535-057-230

MAK-POL
**Skup trzody i bydła
tuczniaki, maciory, knury**

Konkurencyjne ceny

Odbiór z gospodarstwa
Makowski Józef
Zasanie 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303

FC-0988

SKUP TRZODY I BYDŁA
AR-POL
Arkadiusz Mochtak
Szybka płatność 3 dni lub gotówka
Odbiór z gospodarstwa
tuczniaki, maciory, knury, krowy,
byki, jałóWKI
Nowe Miasto k. Płońska, ul. Młodzieżowa 1
tel. 690 393 441

FC-1253

Skup bydła rzeźnego
SKUP BYDŁA RZEŹNEGO
tel. 500 224 312
KAR-POL
Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
0500 224 312

SKUP BYDŁA RZEŹNEGO
DAB-POL
Zygmuntowa k. Ciechanowa
tel. 23 671 72 08
kom. 507 132 860
**Skup, ubój,
eksport zwierząt**
23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

FCP-191

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

Odbiór z Gospodarstwa
„AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

FC-1360

Skup bydła

**Marcin
Malinowski**
konkurencyjne ceny

511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKI

FCPrz

Ubojnia zwierząt
Elżbieta Słonczewska
Pianowo Bargły 3 k. Nasielska

**skupuje krowy
oraz młode bydło
(wszystkie)**

Odbiór z gospodarstwa.

tel. 604 206 737, 606 402 852
23 691 20 18

FN-20

**olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą**

Tel: 501 680 623

HOFTECH**SPRZEDAŻ:**

- części do ciągników MTZ, T-25, URSUS, ZETOR, MF
- części do maszyn rolniczych
- łożyska i uszczelnienia
- oleje, akumulatory
- sznurek, siatka, folia

Maszyn rolniczych:
Pronar, Agro-Masz,
Inter-Tech, Agro-Factory,
Dziekan, Grass-Rol

Prążewo 16 g

czynne: pn-pt: 8.00-17.00

sobota: 8.00-14.00

Kontakt: 23 673 20 07, 661 539 639

FCP-103

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W WARSZAWIE

informuje

o możliwości zapoznania się z projektem Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Płońsk na lata 2023-2032, w siedzibie Nadleśnictwa Płońsk, ul. Spokojna 1, Szerominek, 09-100 Płońsk, w godzinach od 8:00 do 14:00, w terminie 21 dni od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia. Projekt można też pobrać ze strony <https://www.gov.pl/web/regionalna-dyrekcja-lasow-panstwowych-w-warszawie/plan-urzedzenia-lasu>.

W tym czasie, w siedzibie Nadleśnictwa, będzie można składać na piśmie ewentualne uwagi i wnioski do projektu. Uwagi mogą być też wnoszone w formie pisemnej na adres ul. Grochowska 278, 03-841 Warszawa, ustnie do protokołu w siedzibie jednostki ul. Grochowska 278, 03-841 Warszawa od poniedziałku do piątku w godz. 7:00 do 14:30, lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres rdlp@warszawa.lasy.gov.pl. Uwagi i wnioski będą rozpatrywane przez Dyrektora RDLP w Warszawie.

FCP-118

WÓJT GMINY OJRZEŃ

informuje, że

w dniu 4 kwietnia 2023 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Ojrzeń ul. Ciechanowska 27, 06-456 Ojrzeń, zostały wywieszone wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie, przeznaczonych do zamiany oraz do sprzedaży w trybie bezprzetargowym.

Dodatkowe informacje możliwe do uzyskania w Urzędzie Gminy w Ojrzeniu tel. 23 671 83 20 oraz na stronie internetowej: <http://www.ugojrzen.bip.org.pl/>

FCP-121

INFORMACJA WÓJTA GMINY KRASNE

Stosownie do art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 z późn. zm.) informuję,

iż na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Krasne, ul. Adama Mickiewicza 23, 06-408 Krasne, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej prowadzonej przez Urząd Gminy Krasne, pod adresem: www.bip.krasne.pl oraz na stronie internetowej pod adresem: www.krasne.pl został wywieszony na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia w drodze darowizny.

FCP-123

PREZYDENT MIASTA CIECHANÓW

informuje,

o podaniu do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości położonych w Ciechanowie, przeznaczonych do oddania w dzierżawę, najem i do sprzedaży.

Wykaz ogłoszony jest na okres 21 dni na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1 oraz umieszczone na stronie BIP Gminy Miejskiej Ciechanów.

Ciechanów, 2023.03.28

FCP-124

Sprzedam byczki do 100 kg rasy MM. 514 722 843

PC-00323/23

Sprzedam nasiona trawy tymotki. 506 848 729

PC-00324/23

Sprzedam rozrutnik obornika, siewkę 1 t, owijkę. 693 002 370

PC-00325/23

Sprzedam kucyka srokatego. 608 393 563

PC-00329/23

Kupię lub wydzierżawię grunty rolne, gmina Regimin. 516 697 717

FC-0227/23

Sprzedam siano i słomę w belach. 537 680 961

PC-00332/23

Sprzedam łubin. 512 425 693

PC-00333/23

Sprzedam pszenicę jarą, jęczmień, pług 5. 600 653 725

PC-00334/23

Sprzedam młode kury i pisklaki, gęsi i brojlerzy. 510 147 497

PC-00339/23

Sprzedam opryskiwacz 400 L Promar 12 m. 668 834 351

PC-00340/23

Sprzedam chwytnak do obornika 1,5 m, wagę do żywca. 602 475 417

FC-0260/23

Studnie Wiercone Solidnie! Odwierty do pomp ciepła. 504 320 592

FC-0267/23

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus, MTZ (z napędem lub bez napędu), T 25, C-360, C-360 3p, C-330, C-328. 603 502 876

FC-179

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus, MTZ. 698 282 939

FC-179a

Kupię pszenicę jarą, sprzedam pszenżyto. 510 138 518

SM-37

Sprzedam 10 t owsa dobrej jakości. 507 761 494

SM-43

Kupię łubin, grykę, peluszkę, facelię, koniczynę czerwoną, tymotkę i inne. 795 060 199

M00793-65414

Projekty dla przemysłu i rolnictwa. 607 147 537

M5746-18946

Sprzedam las mieszany z gruntem 3,89 ha. 513 148 896

M00768-15024

Tynki maszynowe. 601 358 731

M00795-01751

Sprzedam opryskiwacz zawieszany 600 l belka 12 m. 503 7406 56

M00796-35994

Wapno nawozowe granulowane. 788 644 185

FE-22

Polski węgiel, gwarantowana jakość. 602 511 209

FE-23

Sprzedam traktor C-355 z turem lub bez. 505 370 680

SU-15

Sprzedam ziemniaki paszowe. 505 871 111

SU-13

Siew zboża, kukurydzy i słonecznika. 508 341 899

nr 20

Sprzedam czyszczony owies, pszenicę, jęczmień koło Nasielska. 664 754 028

Nr 21

Czy można zyskać na fotowoltaice przed zakupem? Można. Nie wierzysz zadzwoń! 793 412 365

M000796-49403

SKUP BYDŁA MARZEC SEBASTIAN 518 868 373

M00798-38637

Sprzedam grykę do siewu. 503 344 317

M00799-00176

Sprzedam przezimowane rodziny pszczoły wielkopolskiej. 607 784 929

Nr 22

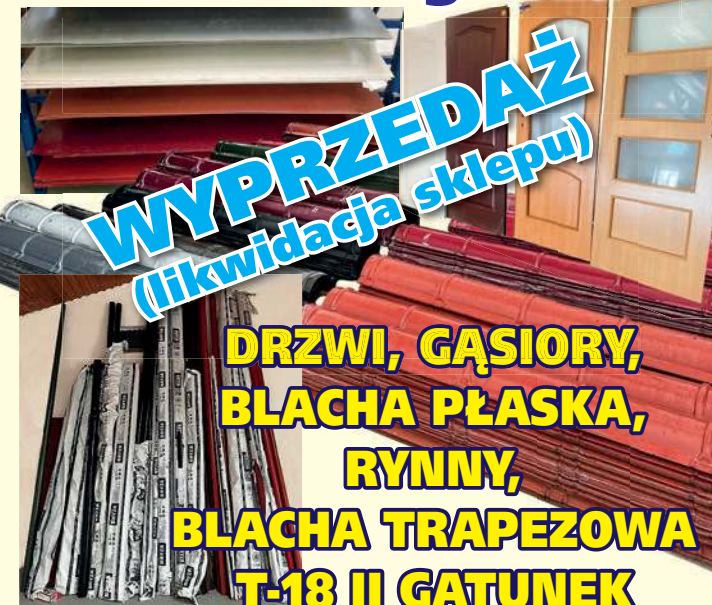
Sprzedam siano w belach. 790 426 400

Nr 23

Sprzedam silnik do Fortschritta 323 i brony ciężkie. 515 582 425

Nr 24

Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe ROL-BUD ogłasza

WYPRZEDAŻ (likwidacja sklepu)

DRZWI, GĄSIORY, BLACHA PŁASKA, RYNNY, BLACHA TRAPEZOWA T-18 II GATUNEK

Zapraszamy atrakcyjne ceny!

ul. Wyzwolenia 128 Żuromin, tel. 604 427 877

TOWARZYSKIE

Pani pozna panów. 792 207 348

PC-00249/23

Poznam panią. 513 681 283

PC-00346/23

Kawaler 39 lat zapozna dziewczynę. 518 450 522

SM-48

USŁUGI

Naprawa lodówek, zamrażarek, lad chłodniczych, schładzalników do mleka. 697 342 132

FC-0037/23

Malowanie, remonty. 452 475 422

PC-00200/23

Usługi remontowo-budowlane. 513 954 032

PC-00239/23

Budowa domów, remonty, stany surowe, ogrodzenia murowane, panelowe i wylewane. 692 718 009

FC-0190/23

Usługi remontowo-budowlane, gładzie, malowanie, ocieplanie budynków, ścianki działowe, rozbiórki, malowanie dachów itp. 503 748 165

PC-00253/23

Odnawianie wanien. 600 979 826

FC-0193/23

Malowanie. 518 339 939

PC-00281/23

Malowanie, gładzie, płyta karton gips, glazura, terakota i inne prace budowlane. 508 857 185

PC-00289/23

Prace ogólnobudowlane, elewacje. 570 678 670

PC-00313/23

Usługi ogólnobudowlane, glazura, terakota, gładzie i malowanie. 516 780 537

PC-00314/23

Hydraulik. 570 188 332

PC-00342/23

Firma wykona dla państwa wszelkie remonty biura, domy, mieszkania. 798 098 051

FE-13

Usługi hydrauliczne. 508 491 711

SM-28

Usługi dekarские. 798 204 524

SU-10

Dominacja od początku do końca

W Radzyminie nie doszło do żadnej niespodzianki. Lider I ligi grupy C, zespół ciechanowskiego Juranda wygrał pewnie, różnicą aż 16 bramek.

Ciechanowianie przy okazji odnieśli czternaste zwycięstwo w bieżących rozgrywkach. Pewnie zmierzają do turnieju mistrzów. Ten wyłoni drużyny, które w przyszłym sezonie zagrają w lidze zawodowej piłki ręcznej.

W minioną sobotę, w podwarszawskim Radzyminie zaczęło się od skutecznych akcji Piotra Ruskowskiego. Po trzech bramkach oraz trafieniu Sebastiana Dobrzyńskiego, było 4:1 dla gości. Gospodarze próbowali się odgryźć, ale spotkanie było pod całkowitą kontrolą przyjezdnych. Prowadzenie, od pierwszej do ostatniej minuty, było po stronie gości. Jeszcze przed przerwą udało im się uzyskać znaczącą przewagę. Schodząc do szatni, Jurand wygrał wyraźnie 19:9. Druga odsłona to dalszy popis zespołu Jakuba Olszewskiego. Po zmianie stron gospodarze zdobyli zaledwie jedenaście bramek. Z kolei zawodnicy Juranda, po raz kolejny w tym sezonie, byli bliscy przekroczenia granicy czterdziestu zdobytych goli w jednym spotkaniu.

Dzięki wygranej zespół Juranda umocnił się na pozycji lidera. Kolejne dobre zawody rozegrali ciechanowscy bramkarze: Damian Skowroński i Adam Mirzejewski. Po sześć bramek zdobyli Kamil Karczewski i Piotr Ruskowski. W najbliższy weekend szczyptorniści pauzują. Rozgrywki I ligi wrócą w połowie miesiąca. 15 kwietnia (sobota) cie-

chanowianie zagrają we własnej hali z wiceliderem, czyli AZS UW Warszawa.

SPR CURSOR Radzymin – Jurand Ciechanów 21:37 (9:19)

Jurand: Mirzejewski, Skowroński – Kosik, Karczewski 6, Lewkowicz 1, Wiszowaty, Rutkowski 5, Ruskowski 6, Mierzwiński 4, Olszewski, Smolarek 1, Wojdak 1, Budzich 5, Dębiec 2, Dobrzyński 4, Komorowski 2

Wyniki 17. kolejki: AZS AWF Warszawa – Warszawianka 28:31 (16:11), SMS Płock – Pabiks 24:31 (13:16), Orleń Zwoleń – Orlen II Płock 25:29 (10:17), Mazur Sierpc – Włókniarz 36:26 (20:10), AZS UW Warszawa – Trójka Ostrołęka 31:23 (12:12) **lew**

1. Jurand Ciechanów	17	42:9	563-413
2. AZS UW Warszawa	17	42:9	553-433
3. Orlen Wisła II Płock	16	39:9	514-436
4. Pabiks Pabianice	17	37:14	564-493
5. Orleń Zwoleń	18	33:21	515-447
6. Mazur Sierpc	17	30:21	496-491
7. SMS ZPRP I Płock	18	24:30	570-510
8. AZS AWF Warszawa	17	15:36	462-522
9. KS Warszawianka	18	15:39	446-532
10. Włókniarz Konstantynów	18	13:41	473-573
11. SPR Radzymin	18	13:41	415-567
12. Trójka Ostrołęka	17	9:42	451-605

Grający trener Juranda
Jakub Olszewski

FOT. ZENON LEWANDOWSKI

Ze złotem, brązem i rekordami

Toruńska hala lekkoatletyczna Arena po raz kolejny okazała się szczęśliwa dla polskich sportowców. Przez cały ubiegły tydzień w mieście Kopernika odbywały się halowe mistrzostwa świata w lekkiej atletyce masters (WMACI).

W składzie reprezentacji Polski na to wydarzenie znalazł się ciechanowianin Szymon Ogonowski. Nasz biegacz indywidualnie zdobył brązowy medal na swoim koronnym dystansie 400 m. Ostatniego dnia zawodów, wspólnie ze sztafetą mieszaną oraz męską 4x200 m, zostali mistrzami świata.

Przypomnijmy, że w mistrzostwach masters mogą brać udział osoby, które w dniu rozpoczęcia zawodów ukończyły 35 lat. W gronie zgłoszonych byli dwaj zawodnicy, którzy mają powyżej 100 lat. Są to reprezentanci z Tajlandii i Finlandii. Rywalizacja, rzecz jasna, toczy się w podziale na kategorie wiekowe – co pięć lat.

W toruńskiej hali rywalizacja masters trwała przez cały tydzień. W zawodach wzięło udział 4 tys. osób z blisko 90 krajów. Na listach startowych znalazło się wielu wybitnych lekkoatletów, którzy po skończeniu kariery postanowili kontynuować przygodę

z „królową sportów”. Polskę reprezentowało ponad 750 zawodników i zawodniczek, w tym 18 olimpijczyków.

Wracając do występów Szymona Ogonowskiego. Były zawodnik AZS AWF Warszawa, obecnie nauczyciel wychowania fizycznego w Zespole Szkół nr 2 w Ciechanowie, rozpoczął rywalizację od eliminacji na dystansie 400 m. Przebił się do finału, w którym był trzeci. Złoty medal wywalczył jego kolega z reprezentacji oraz sztafeta Radosław Czyż.

Ostatni dzień mistrzostw należał do polskich sztafet. Rozgrywano biegi finałowe, w których Polacy nie mieli sobie równych. Zarówno w męskiej, jak i mieszanej sztafecie 4x200 m polska reprezentacja wywalczyła złote medale. W obu biegach wspaniale pobiegł ciechanowianin, który przyczynił się nie tylko do zdobycia przez Polaków złota, ale ustanowienia nowych rekordów Polski i świata.

erM

Złota sztafeta męska. Szymon Ogonowski z nr 2856

FOT. ARCHIWUM

Sukces Marcina w Albanii

Sztangista Mazovii Ciechanów Marcin Ziółkowski wywalczył brązowy medal mistrzostw świata w podnoszeniu ciężarów U17. W Durres, w Albanii podopieczny Bartosza Ostrowskiego i Wojciecha Geska uzyskał w dwuboju 302 kg (136+166). To największy sukces ciechanowianina na arenie międzynarodowej.

Od młodszego z braci Ziółkowskich z Mazovii, startującego w kat. 102 kg lepsi byli tylko – dźwigający poza zasięgiem rywali Kazach Nikita Abdurchamanow 369 kg w dwuboju (164+205) oraz Gruzin Saba Adamia 305 kg (137+168).

W rwaniu i podrzucie Marcin zajmował dwukrotnie 4. miejsca. Finalnie był trzeci. W klasyfikacji drużynowej juniorki z Polski zajęły 21. miejsce (3 zawodniczek), juniorzy – 7.

erM

Wojciech Gesek, Marcin Ziółkowski i Bartosz Ostrowski

Piłka nożna. III liga

Jak nie Mateusz, to Michał

W Radomiu mławianie świętowali piąte zwycięstwo z rzędu i awans na fotel lidera III ligi. Kosztem spadkowicza z drugiej ligi Pogoni Grodzisk Mazowiecki.

W Radomiu w wyjściowym składzie pojawił się Mateusz Karol. Jednak tradycyjnie pierwsze skrzypce należały do braci Stryjwskich. Za sprawą Michała ekipa z Mławy objęła na prowadzenie. Gospodarze stracili piłkę tuż przed własnym polem karnym. Pomocnik Mławianki uderzył mocno, ale przede wszystkim celnie z ostrego kąta.

Miejscowi zawodnicy nie zdążyli ochłoniąć, a szybko stracili drugiego gola. Mateusz Stryjewski zdecydował się na uderzenie zza linii pola karnego. Piłka odbiła się jeszcze od jednego z defensorów – to kompletnie zmyliło radomskiego golkipera.

Gospodarze zdołali odrobić straty jeszcze przed przerwą. - Zbyt łatwo wyszliśmy na prowadzenie. W pewnym momencie pojawiło się rozprężenie. W końcówce pierwszej połowy graliśmy wyjątkowo źle. Na szczęście w drugiej partii wróciliśmy szybko do równowagi – wyjaśnia trener zespołu z Mławy.

Pomogła w tym szybko strzelona bramka przez Michała Stryjewskiego. A także czerwona kartka, którą obejrzał Kajetan Jendryczko.

Mławianie wykorzystali osłabienie Broni. W krótkim odstępie stworzyli sobie pięć wybornych okazji. Wykorzystali jedną – Michał Stryjewski skompletował hat-tricka, pięcetuując w ten sposób wyjazdowy triumf Mławianki.

Broni Radom - Mławianka Mława 2:4 (2:2)

Bramki: Odolak 32, Kielak 35 - Michał Stryjewski 8, 48 i 71, Mateusz Stryjewski 12

Mławianka: Piotrowski – Skudynowski (46. Markowicz), M. Rogalski, Komorowski, Rutkowski, Kostyk (89. Dobek-Pietrowski), Wybrańczyk, Karol (78. Kopacz), Mat. Stryjewski, Mich. Stryjewski, Odillon (46. Tworek)

22. kolejka (1-2 kwietnia): Unia – Legionovia 0:4, Błonianka – Świt 1:0, Ursus – Legia II 0:2, Sokół – Warta 0:4, Lechia – Pilica 2:2, Pogoń – Concordia, Pelikan – Olimpia 2:1, Jagiellonia II – ŁKS II 3:3

23. kolejka (8-9 kwietnia): Legionovia – Błonianka, Unia – Jagiellonia II, ŁKS II – Pogoń, Concordia – Pelikan, Olimpia – Lechia, Pilica – Sokół, Warta – Ursus, Legia II – Broni, Mławianka – Świt (sobota godz. 15) **GP**

1. Mławianka Mława	22	43	60:39
2. Pogoń Grodzisk Maz.	22	43	42:25
3. Legionovia Legionowo	22	40	46:28
4. ŁKS II Łódź	22	38	50:30
5. Lechia Tomaszów Maz.	22	38	36:26
6. Unia Skierniewice	21	38	24:16
7. Świt Nowy Dwór Maz.	22	37	40:28
8. Legia II Warszawa	22	35	40:32
9. Jagiellonia II Białystok	21	33	44:31
10. Pelikan Łowicz	22	29	34:34
11. Sokół Ostroda	22	28	37:49
12. Broni Radom	21	26	38:39
13. Pilica Białobrzegi	22	25	27:37
14. Olimpia Zambrów	22	23	25:46
15. Błonianka Błonie	22	19	22:40
16. Warta Sieradz	22	16	21:41
17. Concordia Elbląg	20	12	20:41
18. Ursus Warszawa	21	11	25:50

Potrójna radość Michała Stryjewskiego

FOT. BOGDAN JAKUBOWSKI

Gol i wygrana równo z gwizdkiem

Nieco szalony przebieg miało sobotnie spotkanie w ramach rozgrywek V ligi w Ciechanowie. MKS najpierw przegrywał z przedostatnią w tabeli Wkrą Żuromin, by ostatecznie, zwycięskiego gola strzelić równo z ostatnim gwizdkiem sędziego.

Przed meczem gospodarze mieli swoje problemy. Z powodu nadmiaru kartek lub kontuzji nie mogli zagrać m.in. Mateusz Sańko, Adam Sosnowski, Kamil Olszewski, Hubert Matusiak czy Sylwester Rogalski.

Spotkanie od początku miało swoją dramaturgię. Zanim miało dobre się rozpocząć, goście z Żuromina objęli

prowadzenie. Celny przerzut Tomasza Kamińskiego trafił do Kamila Skolmowskiego. Skrzydłowy Wkry przyjął piłkę w powietrzu klatką piersiową, uciekł ciechanowskim obrońcom, a następnie strzałem w krótki róg bramki zaskoczył Rafała Olszewskiego. Konsternacja w szeregach gospodarzy trwała dobrych kilka chwil. Po kwadransie podopieczni Mariusza Mikłowskiego ruszyli do odrabiania strat. Przed dogodnymi okazjami stawali m.in. Mateusz Morawski, Tunezyjczyk Lotfi oraz Łukasz Barankiewicz. Dopiero faul w polu karnym na Mateuszu Matusiaku przyniósł okazję do odrobienia strat. Do piłki podszedł Barankiewicz, który uderzeniem z 11 metrów zmylił Kamila Gatyńskiego.

W końcówce pierwszej części gospodarze mogli zdobyć drugiego gola, ale piłka uderzona przez Patryka Tosika ze stałego fragmentu gry odbiła się od poprzeczki. Minutę przed przerwą, w polu karnym gospodarzy jak rażony prądem padł kapitan Tomasz Kamiński. Sędzia nie dopatrzył się rzutu karnego, gracze Wkry protestowali, padali mocne słowa. Najbardziej niezadowolonych i głośniejących zawodników Wkry arbiter ukarał żółtymi kartkami.

Po zmianie stron gra nabrała jeszcze większych kolorów. Nie brakowało sytuacji podbramkowych. Ciechanowianie postanowili marnować je hurtowo; Lotfi trzykrotnie uderzał zbyt mocno ponad bramką Wkry. Z trzech metrów spudłował Barankiewicz. W 65. minucie najlepszy strzelec MKS Ciechanów już nie chybił. Dośrodkowana piłka spadła wprost na jego głowę. Wydawało się, że kolejne bramki dla miejscowych są tylko kwestią czasu. Jednak niewykorzystane okazje zemściły się na gospodarzach. Po jednym z kontrataków piłkarze z Żuromina wepchnęli piłkę do bramki gospodarzy. Ciechanowianie nie rezygnowali, wszystkie siły skierowali w końcówce meczu pod pole karne Wkry. W doliczonym czasie gry doświadczony Tosik dostrzegł wbiegającego w pole karne Marcina Tomczaka. Ten uprzedził wychodzącego bramkarza Wkry i równo z ostatnim gwizdkiem sędziego zdobył zwycięskiego gola.

MKS Ciechanów - Wkra Żuromin 3:2 (1:1)

Bramki: Barankiewicz 38 i 65, Tomczak 90 dla MKS

MKS: R. Olszewski - M. Matusiak, Wodzyński, Żebrowski, Sepczyński - M. Morawski (65 Goździewski), Tosik, Tomczak, R. Matusiak - Lotfi (85 I. Olszewski), Barankiewicz

erM

Za moment Łukasz Barankiewicz zdobędzie drugiego gola dla MKS Ciechanów

Gladiator pokazał muskuły

Wzmocniony aż dziesięcioma nowymi zawodnikami Gladiator świętował premierowy sukces w sezonie. Na boisku w Słazewie wypunktował czwarty w tabeli Bartnik Myszyńiec.

W 34. minucie goście objęli prowadzenie. Odpowiedź nadeszła szybko. Wychowanek klubu Aleksander Salah wykorzystał precyzyjne dośrodkowanie z rzutu różnego. Dla rosnącego obrońcy to premierowe trafienie w seniorskim futbolu.

Potem przyszedł czas na starszyznę. Daniel Mitura najpierw przymerzył z woleja, a w 56. minucie kopnął celnie w górny róg bramki.

Drugie z rzędu wygraną zanotował inny z beniaminków. Tamka Dzierzgowo stoczyła zacięty bój z Orletem Baboszewo. O wygranej zdecydował jeden gol. W 88. minucie Tomasz Grzybowski nie zmarnował rzutu karnego.

Lider wygrał w Chorzelach, dlatego Opia Opinogóra musiała wywieźć komplet punktów z boiska w Łysych. Łatwo nie było – gospodarze stawili zacięty opór. Ostatecznie udało się strzelić zaliczyć decydującego gola. W 78. minucie rzut karny wykorzystał Jakub Ładziński.

Jakub Ładziński zapewnił Opii trzy punkty w wyjazdowym meczu w Łysych

1. ULKS Ołdaki	15	40	59:21
2. Opia Opinogóra	15	36	62:21
3. Narew II Ostrołęka	15	33	45:21
4. Bartnik Myszyńiec	15	29	51:23
5. GKS Łyse	15	22	43:28
6. Orzyc Chorzele	15	20	32:38
7. Tamka Dzierzgowo	15	20	35:39
8. GKS Pokrzywnica	15	19	35:43
9. GUKS Krasnosielc	15	18	24:40
10. FC 2012 Różan	15	17	33:38
11. Orleńta Baboszewo	15	17	29:31
12. Orzeł Sypniewo	15	16	34:34
13. Pelta Karniewo	15	10	20:68
14. Gladiator Słazewo	15	5	18:68

15. kolejka (1-2 kwietnia): Krasnosielc - Różan 2:0, Pokrzywnica - Orzeł 5:4, Narew II - Pelta 7:1, Tamka - Orleńta 1:0, Orzyc - Ołdaki 1:2, Łyse - Opia 0:1, Gladiator - Bartnik 3:1

16. kolejka (8-9 kwietnia): Krasnosielc - Orzeł, Żebrowski, Sepczyński - Bartnik - Łyse, Opia - Orzyc, Ołdaki - Tamka, Orleńta - Narew II, Pelta - Pokrzywnica

GP

Liga okręgowa

Watkowski na szóstkę

W zderzeniu dwóch ekip z Wkrą w nazwie skuteczniejsza okazała się ta z Bieżunia. Na swoim boisku zdemolowała wręcz swoich konkurentów z Sochocina. Rywalizacja miała jednego bohatera. Popis Macieja Watkowskiego pozwolił się umocnić na prowadzeniu w ligowej tabeli.

Wspomniany wyżej napastnik występuje w Bieżunia zaledwie od pięciu lat, a już zapracowało na miano legendy. Jego regularność, skuteczność pod bramką przeciwników może być podstawą do kilku prac naukowych. W debiutanckim sezonie zaliczył 39 goli (walkę o koronę króla strzelców przegrał z Kamilem Majkowskim). Przed rokiem sięgnął po miano najlepszego najlepszego strzelca okręgówki. Teraz jest także na dobrej drodze. Sześć trafień w starciu z Sochocinem pozwolił mu wyprzedzić Mariusza Kopeckiego.

Napastnik Krysztala Gliniojeck odpowiedział pięknym uderzeniem z rzutu wolnego. To okazało się jednak za mało, żeby świętować zwycięstwo nad dobrze usposobioną Rzekunianką. Drugiego gola z karnego dorzucił Kamil Orzechowski.

W derbach powiatu płońskiego lepsza okazała się Sona Nowe Miasto. Strzelanie zaczął Łukasz Młodzikowski, a zakończył Kamil Roman. Po siedmiu spotkaniach przerwy zapunktował

Decathlon V liga

Wouters znowu trafia

Pierwsze zwycięstwo w rundzie rewanżowej zanotowali reprezentanci Płońskiej Akademii Futbolu. Po remisie z Nadnarwianką oraz wyjazdowej wpadce w Warszawie sięgnęli po komplet punktów w rywalizacji z Amatorem Maszewo.

Sukces podopiecznych Kamila Kobylńskiego jest tym cenniejszy, że został odniesiony w personalnym osłabieniu. Kontuzję leczy Szymon Żawadzki, natomiast karę za czerwoną kartkę musi jeszcze odpokutować Sebastian Czajkowski.

Nie pewnym był także występ Mateusz Rutkowski. Pomocnik gospodarzy ostatecznie zagrał – asystował nawet przy jednym trafieniu. Dublet skompletował Damian Duszyński. Na listę strzelców wpisali się także Damian Złoga (debiutancki gol w barwach klubu z Płońska) oraz Konrad Osiński.

Za to pierwszej porażkę wiosną doznał Żbik Nasielsk. Ostatnie cztery spotkania z Drukarzem Warszawa kończyły się wynikami remisowymi. Przebieg rywalizacji ustawił szybko zdobyty gol przez Bartosza Molendę. Kolejnego za sprawą rzutu karnego dołożył Adrian Wępa.

Trzecie zwycięstwo na wyjeździe w bieżących rozgrywkach zanotowała pułtуска Nadnarwianka. Kapitalną formą błysnął Nico Wouters. Po czterech meczach przerwy znowu trafił do siatki przeciwników. Na dodatek nie ograniczył się do jednego gola. W rywalizacji z Unią Warszawa zaliczył hat-tricka.

1. KTS Wesoło Warszawa	17	51	99:6
2. Sokół Sierock	17	33	46:23
3. Okęcie Warszawa	16	33	45:24
4. MKS Ciechanów	17	28	29:28
5. Polonia II Warszawa	16	27	40:18
6. Nadnarwianka Pułtusk	17	25	32:30
7. Drukarz Warszawa	16	24	30:27
8. Unia Warszawa	17	22	25:27
9. Żbik Nasielsk	17	22	37:42
10. PAF Płońsk	17	21	27:42
11. Makowianka Maków Maz.	17	21	26:48
12. Huragan Wołomin	16	19	29:27
13. Amator Maszewo	16	17	23:44
14. Wkra Żuromin	17	7	19:68
15. Skra Drobin	17	6	21:74

18. kolejka (1-2 kwietnia): Ciechanów - Wkra 3:2, Unia - Nadnarwianka 0:4, Skra - Okęcie 1:8, PAF - Amator 4:2, Żbik - Drukarz 0:2, Polonia II - Sokół 1:3, KTS Wesoło - Makowianka 9:0, Huragan - pauza

19. kolejka (8 kwietnia): KTS Wesoło - Unia, Makowianka - Polonia II, Sokół - Żbik, Drukarz - Wkra, Huragan - PAF, Amator - Skra, Okęcie - Nadnarwianka, Ciechanów - pauza

GP

Nico Wouters, najlepszy strzelec Nadnarwianki Pułtusk

nianka - Sona, GKS Gumino - Korona K., Mazur - Wąsewo

GP

1. Wkra Biezuń	18	43	59:23
2. Korona Szydłowo	18	40	58:25
3. Rzekunianka Rzekuń	18	40	48:23
4. Krysztal Gliniojeck	18	40	54:31
5. KS Ostrovia Ostrow Maz.	18	33	41:27
6. Sona Nowe Miasto	18	28	35:38
7. Kurpiak Kadzidło	18	26	35:35
8. Mazur Ojrzeń	18	26	33:34
9. GKS Strzegowo	18	25	43:33
10. GKS Gumino	18	22	39:45
11. Wkra Sochocin	18	21	23:43
12. Konopianka Konopki	18	19	39:42
13. Wkra Radzanów	18	15	28:43
14. KS Wąsewo	18	14	18:39
15. Wymakracz Długosiodło	18	13	28:55
16. Korona Karolinowo	18	7	16:57

Derby w Szydłowie, Piotr Karpiński (z lewej) kontra Cezary Czernik

Rozmowa z malarką **Anną Wydrzyńską**

* „Płynąć z nurtem Alkohol Ink” – to tytuł wystawy prac Anny Wydrzyńskiej, którą można obecnie oglądać w Łodzi w Galerii Piotrkowska 33. Prezentowała pani swoje prace także w Ciechanowie, Płońsku i Opinogórze. Maluje pani... alkoholem. Na czym polega alkohol ink art?

- Do malowania obrazów alkohol ink art używa się tuszy alkoholowych. Są to bezkwasowe tusze o intensywnych kolorach, służące do trwałego barwienia powierzchni gładkich. Może to być plastik, szkło, folia, papier fotograficzny lub specjalny papier syntetyczny. Tusze łączą się w bajeczne kompozycje, kolory przenikają się, na krawędziach wyschniętego kształtu tworzą się nacieki, charakterystyczne dla tej techniki. Przenikanie się kolorów jest niepowtarzalne i nieprzewidywalne. Z pomocą tuszy zabarwimy powierzchnie płytek ceramicznych, szklanych kubków, talerzy, podstawek, kieliszków. Można tworzyć wielobarwne abstrakcyjne obrazy. Wszystko zależy od wyobraźni i chęci do eksperymentowania.

* Od kiedy trwa pani pasja związana z malowaniem?

- Moja przygoda z malowaniem zaczęła się niedawno, zaledwie dopiero trzy lata temu. Ale ta pasja drzemie we mnie od dzieciństwa. Malowałam w pieleszach domowych, trochę po cichu. Nauczył mnie malować, będący dla mnie autorytetem, mój dziadek Edward Gładysz. Był kapelmistrzem ciechanowskiej orkiestry wojskowej. Starsi ludzie pewnie jeszcze go pamiętają, jak

Płynąć z nurtem

podczas różnych uroczystości nadawał rytm buławą marszową żołnierzom. Po przejściu na emeryturę był dyrygentem miejscowej orkiestry strażackiej, malował mapy kartograficzne, miał mnóstwo medali i odznaczeń. Malował także mój tata Bogdan, malował mój wuj Adam. Dziadek wywodził się z Izdebek w Bieszczadach, większość życia spędził jednak w Ciechanowie. Jestem m.in. popedagogice oraz studium reklamy i zawodowo związana byłam z SANEP-idem. Wiele lat spędziłam za biurkiem, ale teraz zajmuję się tylko malowaniem.

* To odważna decyzja. Malarstwo zazwyczaj nie jest podstawowym zajęciem, a raczej bywa pasją. Czym zatem jest dla pani malarstwo?

- Decyzja, że będę zajmować się malarstwem przyszła szybko. Stwierdziłam, że chcę malować. To zajęcie, które kocham i lubię. Była to taka moja przemiana – nazywam to recyklingiem duszy. Postanowiłam ze starego robić coś nowego. Na początku były to obrazy tekstylne. Do swoich obrazów wykorzystywałam stare prześcieradła, stare ubrania. Cięłam je na kawałki, szylałam je na maszynie... Tworzyłam kolaże. Fascynowało mnie nadawanie czemuś drugiego życia. Stworzyłam kolekcję dwudziestu takich obrazów. Części z nich już nie ma, część znajduje się jeszcze w mojej prywatnej kolekcji. Szycie było jednak dość wyczerpujące. Zajmowało dużo miejsca. W domu dwóch chłopców w wieku 15 i 6 lat, mąż i dla równowagi dwie kotki – też potrzebowali miejsca. Zajęłam się więc akwarelami. Próbowałam coś robić. Chciałam krzyczeć przez moje obrazy, ale to było wciąż za mało...

* Dziś maluje pani różnymi technikami. Na wystawie w Opinogórze w ubiegłym roku prezentowane było kilkadziesiąt prac w różnych technikach. Był to m.in. kolaż, akwarela, ale także alkohol ink art, który jest pani ulubioną techniką.

- Wystawa w Opinogórze była ciekawym doświadczeniem. Obrazy były inspiracją dla poety Przemka Włodarskiego z Ciechanowa, który do obrazów napisał wiersze. Te wiersze były pisane do obrazów abstrakcyjnych, było to zatem bardzo trudne. Istotnie, technika alkohol ink art jest moją ulubioną techniką. Ta technika skradła moje serce od pierwszego wylania tuszu. To jest taniec na kartce. Malowaniem obrazów przy użyciu atramentu zajęłam się półtora roku temu. Na początku zaczęłam tworzyć głównie abstrakcje. Jest to bardzo rzadko stosowany rodzaj malowania. Według mojej wiedzy niewielu malarzy ją stosuje. Materiały do niej, tusze, alkohol izopropylowy i specjalny papier syntetyczny można kupić w sklepie internetowym. Takimi tuszami można malować na szkło, metalu, a także i drewnie, chociaż to trudne, bo drewno chłonie.

* Czy tuszami alkoholowymi maluje się inaczej niż farbami olejnymi czy akwarelami? Na czym polega różnica?

- Wciągające jest odkrywanie tej techniki. Na początku trzeba nauczyć się opanować dwa żywioły. Ciecz i powietrze. Atramenty alkoholowe mają własne zdanie i nigdy nie robią dokładnie tego, czego oczekujemy. O tym jaki będzie ostateczny efekt decyduje ruch powietrza oraz jego temperatura. Jest to technika, w której tak naprawdę wszystko dzieje się na odwrót. Tutaj, aby uzyskać określony kształt trzeba wymazywać tusz, który nas nie słucha, jest niegrzeczny...

Eksperymentowanie z atramentem jest fascynujące i im więcej się nimi bawiłam, tym bardziej intuicyjnie zaczynałam nimi manipulować. Tusze nie lubią pędzla. Nierzadko do tworzenia używam patyczków kosmetycznych, gąbek i własnych rąk. Obrazy w technice alkohol ink mają różne oblicza. Zmieniają się w zależności od pory dnia, dlatego ważne jest zobaczenie prac na żywo, nie jako reprodukcje. Moja sztuka jest lustrem tego co dostrzegam w życiu. Pragnę, aby moje obrazy skłaniały do przemyśleń, wpływały na odbiorcę, odkrywały się stopniowo. Ważne jest dla mnie, aby wzrok odbiorcy wędrował po kompozycji. Sztuka nie może być zła, dobra, ładna, brzydka – uważam, że sztuka powinna spełniać określone funkcje i rezonować z odbiorcą oraz wnętrzem w jakim się znajduje.

* W Ciechanowie jest pani jedyną osobą, która maluje tą techniką. Prowadzi pani również warsztaty.

- Tak, ponieważ bardzo chce zarażać malowaniem w tej technice. Ja jestem jednym z tych przykładów, którym ta technika dała nowe życie. Dlatego chciałabym się dzielić tymi emocjami. Zapraszam do mnie do pracowni na indywidualne warsztaty artystyczne. Biorąc w nich udział otrzymują tak naprawdę informacje w pigułce. W ofercie mam czterogodzinne zajęcia. Podczas sesji przedstawiam teorię i ujawniam tajemnicze techniki alkohol ink, których nie można nauczyć się on-line. Z moją pomocą mogą powstać wyjątkowe dzieła. Alkohol ink to rewelacyjna zabawa i jednocześnie art-terapia. Uczestnikom warsztatów zapewniłam wszystkie niezbędne materiały. Z warsztatów każdy wychodzi z przynajmniej trzema samodzielnie wykonanymi dziełami sztuki. Rozmawiała EWA STANGRODZKA

Warszawska Syrenka w Pułtusk

Najlepsi recytatorzy nagrodzeni

Uczniowie szkół podstawowych, mający zdolności recytatorskie, wzięli udział w powiatowo-gminnych eliminacjach do 46. konkursu Warszawska Syrenka, które odbyły się 21 marca w sali kameralnej Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusk. Zdobywcy pierwszych miejsc będą reprezentować Pułtusk i powiat pułtusk w finale konkursu w Warszawie.

W gronie uczniów klas I-III szkół podstawowych najlepsza okazała się Alicja Dawidczyk ze Społecznej Szkoły Podstawowej w Gzach. II miejsce zajęła Lena

Bochenek (Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Pułtusk), a III – Michalina Zaręba (PSP nr 1 im. Klaudyny Potockiej w Pułtusk). Wyróżnienia otrzymały: Blanka Jończyk (PSP nr 4 im. Ireny Szewińskiej w Pułtusk), Helena Słomkowska (PSP nr 2 im. mjr. Henryka Sucharskiego w Pułtusk) i Marcelina Jończyk (Zespół Placówek Oświatowych w Winnicy).

Wśród uczniów klas IV-VI palmę pierwszeństwa dźrzył Adam Gaszczyński, uczeń Publicznej Szkoły Podstawowej im. bł. Jana Pawła II w Płocochowie. Za nim uplasowały się: na II miejscu Amelia Myszor (PSP im. rtm Witolda Pileckiego w Przemiarowie), a na III – Katarzyna Dziubińska (PSP nr 4 im.

Noemi Szczygieł i inni laureaci konkursu (kl. VII-VIII) z organizatorami

Ireny Szewińskiej w Pułtusk). Wyróżnienia odebrali: Maja Goździewska (SSP w Gzach), Maciej Pietrzykowski (PSP nr 3 im. T. Kościuszki w Pułtusk) i Daria Kopka (PSP nr 2 im. mjr. H. Sucharskiego w Pułtusk).

I nagrodę w gronie uczniów klas VII-VIII zdobyła Noemi Szczygieł,

uczennica PSP im. bł. Jana Pawła II w Płocochowie. Jej starsze siostry, Sara i Estera również odnosiły sukcesy w konkursach recytatorskich. II miejscem została nagrodzona Katarzyna Rybarczyk (PSP w Skaszewie Włosciańskim), a III – Kinga Jaskulska (PSP nr 3 im. T. Kościuszki w Pułtusk). Wyróżnione osoby to: Oliwia Przybyłowska (PSP w Strzegocinie), Jakub Kwiatkowski (PSP nr 2 im. mjr. H. Sucharskiego

w Pułtusk) i Emilia Pierzynowska (PSP w Świerczach).

Podziękowania i upominki, w imieniu samorządu gminy Pułtusk, wręczył uczestnikom zastępca burmistrza Mateusz Miłoszewski. Laureaci otrzymali dyplomy i nagrody książkowe, które w imieniu starosty Jana Zalewskiego, wręczyła Anna Makówka, dyrektor Wydziału Rozwoju i Promocji Starostwa Powiatowego w Pułtusk. Recytatorów oceniali, biorąc pod uwagę dobór repertuaru, interpretację utworu, kulturę mowy oraz ogólny wyraz artystyczny. Grażyna Dzięzińska, poetka, polonistka, dziennikarka, Lech Chybowski, dziennikarz i aktor-amator oraz Artur Bednarek, reżyser, aktor-amator, przedstawiciel Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki, które zorganizowało eliminacje przy wsparciu samorządów.

Najlepsi recytatorzy: Alicja Dawidczyk, Adam Gaszczyński i Noemi Szczygieł będą reprezentowali gminę Pułtusk i powiat pułtusk podczas finału konkursu, który odbędzie się w Mazowieckim Instytucie Kultury w Warszawie w dniach 15-16 kwietnia br.

IK

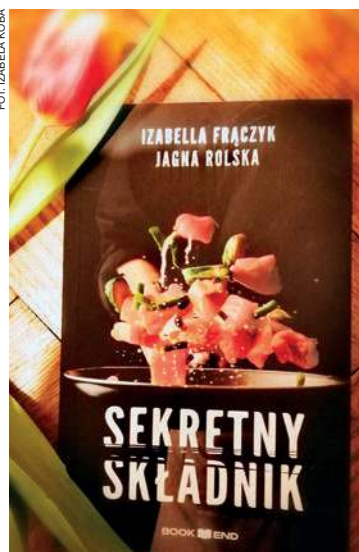
Lektura (nie tylko) na święta

„Sekretny składnik”

„Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść” to znane powiedzenie nie pasuje jednak do najnowszej powieści Izabelli Frączyk i Jagny Rolskiej „Sekretny składnik”, mimo że jej głównymi bohaterami są kulinarne osobowości. Za to można rzec: gdzie wielu kucharzy, tam niejedno się zdarzy. I nie tylko w kuchni czy na planie programu, nagrywanego, na skutek dramatycznego wydarzenia, nie w dużym i luksusowym hotelu, tylko w kameralnym pensjonacie. Dzieje się w życiu bohaterów kulinarnego show, i osób im towarzyszących, i mieszkańców Podhala, gdzie dociera limuzynami (o zgrozo!) stołeczna ekipa.

„Sekretny składnik” (Wydawnictwo BookEnd, Kraków 2023) to smakowita potrawa dla tych, którzy lubią spędzać

czas w kuchni i wypróbować przepisy oraz oglądać programy kulinarne, ale także dla tych, których kulinaria na co dzień nie interesują. To potrawa dobrze przyprawiona, której składnikami są: malownicza galeria postaci, ciekawa fabuła, wartka akcja z tajemniczą śmiercią jednego z celebrytów, satyryczny obraz różnych środowisk, płynnie prowadzona narracja, mimo że powieść napisały dwie autorki (trudno zgadnąć, która napisała jaki fragment), opisy zakopiańskich krajobrazów, podhalańskiej tradycyjnej kuchni, „stosunkowo ubogiej i mało różnorodnej”, ale i wyszukanych dań. Całość została miejscami skropiona, miejscami polana: humorem i ironią. „Sekretny składnik” to również wspaniały deser, zamiast czekolady, który tak jak ona pobudza

produkcję serotoniny i endorfin, odpowiedzialnych za dobry nastrój.

„Apetyt rośnie w miarę jedzenia”, to znaczy czytania. Tu niemal każdy ma jakieś tajemnice, nie tylko celebryci: Liliana Krasnodębska, Sebastiano Costa i Kornel Omasta. Kto nawarzył piwa i musi je wypić? Kto mieszka w życiu swoim lub innych niczym w garnku z zupą kwaśnicą? Co ukrywa w swoim pensjonacie utalentowany i skromny kucharz-amator Klemens Śmrek Kotelnicki? Jaki jest sekretny składnik robionych przez niego pierogów? A jaki jest sekretny składnik na przyjaciół i miłość w Zakopanem (i poza nim też)? Na te i inne pytania znajdziemy odpowiedź w powieści. Przy okazji dowiemy się, skąd wzięć owoce i warzywa na przedwieśni, co to są moskole oraz czy należy jeść wczesną wiosną oscypki. Ale ostrzegam, w trakcie lektury można zgłodnieć, a „brzucha słowami się nie nakarmi”.

„W marcu jak w garncu”, jak w „Sekretnym składniku”, którego akcja dzieje się właśnie w marcu, przed święta-

mi Wielkanocy. Poznajemy więc i potrawy wielkanocne Podhala. Przydałaby się również choć wzmianka o zwyczajach i tradycjach tego regionu związanych ze świętami i poprzedzającymi go: Niedziela Palmowa i Wielkim Tygodniem.

Dla czytelników, znających książki, goszczącej niegdyś w Ciechanowie, Izabelli Frączyk oraz pisane przez nią z Jagną Rolską, jest mały bonus. Bonus niczym nazwa dyskontu, który odwiedza jeden z bohaterów „Sekretnego składnika”, a w którym pracuje Danka Popiołek z „Kaprysu milionera” (i kolejnych części o milionerze) pisarskiego duetu. To nie wszystko, celebryci omal nie trafiają do ośrodka Śnieżna Grań, który ma nazwę jak seria dwóch powieści obyczajowych Izabelli Frączyk o rodzinie Stachowiaków. Inne nawiązania? Proszę szukać.

„Przy dwóch podje i trzeci”, dlatego dzielę się tą smakowitą potrawą, tak jak z nami podzieliły się autorki. Smacznej, to znaczy dobrej lektury (nie tylko) na święta.

IK

WYSTAWY CZASOWE W MUZEUM SZLACHTY MAZOWIECKIEJ W CIECHANOWIE

Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie i jego Oddział Muzeum Pozytywizmu w Gołotczyźnie serdecznie zapraszają do swoich obiektów

Wystawy czasowe w budynku ekspozycyjnym przy ul. Warszawskiej 61 w Ciechanowie

Zapraszamy na zwiedzania wystawy czasowej z cyklu: **Mistrzowie Sztuki Europejskiej, pt.: „Znani i nieznan”** - ze zbiorów Muzeum Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Ekspozycja stanowi kolejną odsłonę cyklicznych wystaw w ciechanowskim muzeum, dających szansę na obcowanie z dziełami sztuki. Prezentowane obrazy są wyjątkową okazją do zapoznania się z cenną kolekcją malarstwa z kolekcji KUL, m.in. przedstawicieli sztuki włoskiej, holenderskiej, flamandzkiej i niemieckiej. Na wystawie zaprezentowane są 24 dzieła artystów europejskich z okresu od XVI do XIX w. Wśród prezentowanych obrazów zobaczyć można m.in.: „Ecce Homo” niderlandzkiego naśladowcy Juana de Flandes (1460-1519), „Wysokogórski pejzaż z Lotem i jego córkami” wybitnego flamandzkiego manierysty Martena van Valckenborcha (1535-1612), „Korde-

gardę małp” artysty z kręgu Davida Teniersa mł. (1610-1690), czy wreszcie unikatową w skali Europy scenę „Przy trumnie” Jana Molenaera II (1654-?). Miejsce szczególne na ekspozycji zajmuje „Matka Boża z Dzieciątkiem”, namalowana według Giovanniego Battisty Salviego, zw. Sassoferrate (1609-1685) – jedno z pięciu ocalałych wojnę dzieł z historycznej kolekcji ks. kan. Jana Władzińskiego. Na uwagę zasługują też portret Józefa Chelmońskiego (1849-1914) *Głowa wiejskiej dziewczyny*, 1899 a także obraz *Śpiący mały Jan Chrzciciel* z kręgu weneckiego mistrza Pietro Liberiego (1605-1687).

Wystawę można oglądać **do 15 sierpnia 2023 r.**

Koordinator wystawy: **Nina Matczak**

Zapraszamy serdecznie do zwiedzania wystaw z cyklu: „Tajemnice Mazowsza – archeologia”

We wrześniu 2022 r. został zainicjowany wspólny program badawczy Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie i Muzeum Mazowieckiego w Płocku pt. „Płock – Ciechanów, stolice średniowiecznego Mazowsza”. Jest to wieloletni projekt obejmujący badania historyczne, archeologiczne, działalność wystawienniczą i popularyzatorską.

„Tajemnice Mazowsza - archeologia” to wspólna wystawa prezentująca wyniki badań archeologicznych w Płocku: na średniowiecznym cmentarzysku odkrytym w 2016 r. w centrum miasta oraz w miejscu rozebranego, starego kościoła w Imielnicy (obecnie osiedle w obrębie Płocka).

To dwie spajające się ze sobą a jednocześnie rozbieżne czasowo wystawy ukazujące życie naszych przodków, wydobyte na światło dzienne łopatką archeologa. To historie z mroków średniowiecza i wojowniczego wieku XIX.

Wystawa „Zapomniany generał Wojska Polskiego Piotr Bontemps

1777–1840” – to ekspozycja ukazująca postać żołnierza służącego w trzech armiach: francuskiej, polskiej (Księstwa Warszawskiego i Królestwa Kongresowego) oraz rosyjskiej a także ziemianina, właściciela majątku Gulczewo. Na wystawie prezentowane są dokumenty związane z osobą generała, jak również liczne zabytki z badań archeologicznych związanych z odnalezieniem w 2013 r. krypty z jego pochówkiem.

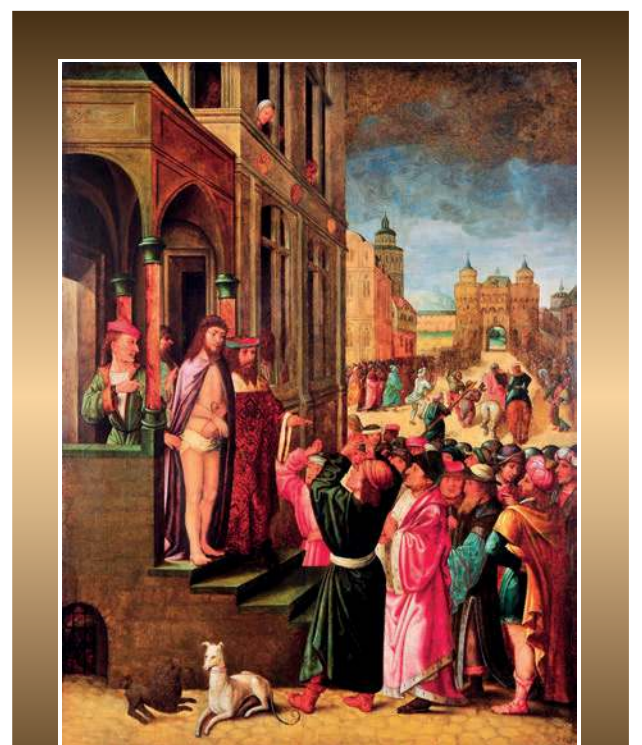
Wystawa „Średniowieczny cmentarz w Płocku. Badania w latach 2019–2020” prezentuje wyniki prac wykopaliskowych na cmentarzysku

datowanym na XI–XV wiek. Odsłonięto wówczas 291 grobów szkieletowych. Na ekspozycji są prezentowane liczne zabytki będące wyposażeniem tych pochówków: ozdoby i części stroju w postaci kabłączków skroniowych, pierścionków, kolii z paciorków szklanych, bursztynu i kamieni półszlachetnych, sprzączek i okuć. Ponadto pokazane zostały przedmioty codziennego użytku (żelazne noże, krzesiwa, szpila pierścieniowata) oraz pojedyncze zabytki o wyjątkowej wartości historycznej: monety, obręcze drewnianego wiadra, okucia trumny i wykonana z brązu miska. Z istniejącej w tym miejscu osady targowej (prawdopodobnie fundacji Władysława Hermana) pozyskano plomby oraz elementy wag kupieckich.

Kolejnym krokiem w ramach programu „Płock – Ciechanów...” będzie majowa sesja naukowa w Gołotczyźnie z udziałem archeologów badających różne zagadnienia średniowiecznego Mazowsza.

Wystawę można zobaczyć w budynku ekspozycyjnym Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie **do 18 sierpnia 2023 r.**

Koordinator wystaw: **Marek J. Piotrowski**

Resurrectio Domini, spes nostra

— zmartwychwstanie Pana jest naszą nadzieją.
(Augustyn, *Mowa* 267. 1)

*Z okazji zbliżających się Świąt Wielkiej Nocy,
niech Zmartwychwstanie Pańskie,
które niesie odrodzenie duchowe i wiarę
w ostateczne zwycięstwo życia nad śmiercią,
napętni nas radością i spokojem oraz da siłę
w pokonywaniu trudności i pozwoli
z ufnością patrzeć w przyszłość*

Robert Kosiński
Dyrektor Muzeum Szlachty Mazowieckiej
w Ciechanowie
wraz z Pracownikami

Wystawa czasowa w dworach / Oddział Muzeum Pozytywizmu w Gołotczyźnie przy ul. Świętochowskiego 16

Zapraszamy serdecznie do Muzeum w Gołotczyźnie / Oddział Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie

na wystawę z elementami symbolizującymi zbliżające się Święta Wielkiej Nocy. W muzealnych dworach ekspozycje wnętrz zostały uzupełnione elementami wystroju świątecznego, które przybliżą zwiedzającym przygotowania do Świąt Wielkanocnych i ich obchody.

Wystawę pt.: „Wielkanoc w dworze” można oglądać **do 28 kwietnia 2023 r.**
Kurator wystawy: **Anna Żukowska**

REWERS

KON-tekst

REWERS

Iza i przeciw

Ab ovo

Jak wiadomo, jednym z symboli świąt Wielkiej Nocy jest jajko, które ma uosabiać początek nowego życia, odrodzenie. Łacińskie powiedzenie *ab ovo*, czyli od jaja, znaczy - od samego początku, od Adama i Ewy.

Zyjący w XVII w. angielski biolog i fizjolog William Harvey, sformułował słynne zdanie „*Omne vivum ex ovo*”, czyli: wszystko co żyje pochodzi z jaja. Dodajmy – jaja kurzego. Bo w symbolice chrześcijańskiej naszego regionu przyjęło się, że chodzi o „produkt” właśnie od tego gatunku ptaka domowego.

W tym czasie zarówno w handlu, przemysłu spożywczym, branży dekoracyjno-artystycznej czy reklamowej występują głównie jaja kurze, rzadziej pojawiają się kacze, gęsie, przepiórcze czy strusie.

Oczywiście nadal do rozstrzygnięcia pozostaje dylemat co było pierwsze - jajko czy kura?

Aliści na naszych oczach rodzi się nowa tradycja, jaja kurze stają się symbolem, a raczej narzędziem - sprzeciwu. Obrzucić jajami, to znaczy mieć odmienne zdanie na jakiś temat. W Wielkiej Brytanii dwukrotnie polecały jaja w kierunku króla Karola III podczas jego uroczystego przejazdu. Rzucający tłumaczyli potem, że w ten sposób protestowali przeciwko staroświeckiej instytucji monarchii. Na szczęście lecące symbole życia nie skalały rąbek szat królewskich, nie mówiąc już o samym majestacie JKM. Wizyta królewska, mimo incydentu z jajami, była kontynuowana, a 20-letni antymonarchista, gdy został powalony na ziemię... ciągle się uśmiechał.

Taka forma publicznej dyskusji przynajmniej raz w roku, niekoniecznie w okresie Wielkanocy, przyjmuje się również w Polsce. Przed laty w stronę prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego i jego małżonki przebywających z wizytą w Paryżu, polecały jajka rzucone przez dwóch młodych Polaków jeżdżących za Kwaśniewskim (i protestujących przeciwko jego prezydenturze). Jak widać, ważne nie tylko na kogo rzuca się jajka, ale i gdzie.

No to Jasienka pod Rzeszowem. Znana z tego, że przez lotnisko w tej miejscowości przechodzi gros uzbrojenia dla walczącej Ukrainy, stacjonują tam amerykańscy żołnierze, bywają prezydenci krajów koalicji

proukraińskiej, z Joe Bidenem na czele. Ostatnio z udziałem rolników i wicepremiera rządu odbywało się tam Europejskie Forum Rolnicze. Zaczęło się... *ab ovo* dla wicepremiera Henryka Kowalczyka. Jaja miały uzmysłowić przedstawicielowi rządu, że odpowiada on za błędną politykę rolną, m.in. niskie ceny zbóż i rzepaku, otwarcie granic dla pszenicy ukraińskiej, przez co polscy rolnicy nie mogą sprzedać swojej, nieudolne kontakty w tej sprawie z Unią. Za każde z tych zaniechań – rozbijało się co najmniej jedno jajo na scenie, na której siedzieli jako prelegenci, m.in. wicepremier i komisarz Unii Europejskiej. Dodajmy, żaden z tych lecących symboli sprzeciwu na szczęście nikogo nie trafił, zaś sam wicepremier czynił całkiem zgrabne unik.

Miejscowa prasa doniosła, że hasło do takiej formy dyskusji dał niejaki Tomasz Buczek z Kolbuszowej, inicjator i uczestnik wielu demonstracji na Podkarpaciu. To podobno on wniósł potajemnie na salę kilka mendli jaj i jako pierwszy zaczął nimi miotać w stronę stołu prezydielnego w myśl zasady – kto jest bez winy niech pierwszy rzuci jajem.

Przyłączyli się do niego inni uczestnicy ubrani w żółte kamizelki (symbolizujące życiodajne żółtka?) z napisem „Oszukana wieś”, posyłając również jajeczne pociski. Tomasz Buczek wykrzyczał do wicepremiera, że „nie ma prawa na Podkarpaciu zabierać głosu, po tym jak oszukał polskich rolników”, a w kierunku komisarza Wojciechowskiego, że „nie ma moralnego prawa zabierać głosu bo jest kłamcą”. Wtórzył mu chór żółtych kamizelek gwizdząc i krzycząc (jak to w okresie wielkanocnym) - „Judasze, Judasze...”

Ponieważ ludzie z obsługi nie zdołali opanować takiej formy wymiany opinii, wezwano policję, która usunęła demonstrantów z sali. Tomasza Buczka ukarano mandatem w wysokości 500 zł (odmówił przyjęcia, zapowiedział odwołanie się do sądu). Henryk Kowalczyk powiedział potem w wywiadzie radiowym, że czuł się bezpieczny oraz że żadna ochrona nie uchroni przed rzuceniem jajkiem. „Prezydent Stanów Zjednoczonych też kiedyś dostał jajkiem, a ochronę ma znakomitą” - porównał się do podobnego zdarzenia polski wicepremier.

Przy czym polskie rzucanie jajami odbyło się w okresie przed wielkanocnym, co czyni je bardziej doniosłym, wręcz symbolicznym. Bo wszystko zaczyna się... *ab ovo*.

RYSZARD MARUT

Gwarnie, barwnie, radośnie – tak minął ostatni weekend w wielu miejscach w naszym regionie. Mimo nieprzychylniej i zmiennej pogody, całe rodziny wybrały się na jarmarki, kiermasze sztuki ludowej, degustacje potraw regionalnych czy warsztaty plastyki obrzędowej, podczas których i młodzi, i starsi mogli nauczyć się, jak wykonać palemkę, kwiaty z bibuły i pisanki, w tym oklejanki. Wróciliśmy do tradycji, a skoro tradycja to i radość, i zamyślenie.

Gwarnie, barwnie i radośnie było (między innymi) na deptaku w Ciechanowie, gdzie odbywał się Jarmark Wielkanocny, oraz na pułtuskim rynku, gdzie zorganizowano Spotkanie ze Sztuką Wielkanocną Kurpi; w obu miastach nie zabrakło występow artystycznych. Już nie palemki, a palmy podziwiali ci, którzy pojechali, jak ciechanowscy fotograficy, w Niedzielę Palmową do Łysych. Inni udali się do Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, gdzie również odbywał się konkurs na tradycyjną palemę, a kulminacyjny punkt dnia stanowiła uroczysta msza św. z czytaniem jako Ewangelii Męki Pańskiej, poprzedzona radosną procesją z palmami. Chrześcijańskie tajemnice wiary łączą się ze sobą czy raczej wzajemnie przenikają. „Chwała i radość tworzą nierozdzieloną całość z cierpieniem”, mówią teolodzy. Niedziela Palmowa rozpoczęła w Kościele katolickim Wielki Tydzień, czas przygotowań, w tym duchowych, do świąt Wielkanocy, czas, w którym nie powinno zabraknąć zadumy i refleksji.

Jakie będą najbliższe święta? Wszyscy mamy nadzieję, że bardziej radosne niż te w ciągu ostatnich trzech lat. Niż te „covidowe”, gdy nie mogliśmy spotkać się z bliskimi, a osoby wierzące nie mogły uczestniczyć w nabożeństwach w kościele, gdy czuliśmy się osamotnieni i odizolowani. Niż te, gdy traciłymi pogodę ducha i nadzieję, słysząc o przypadkach śmiertelnych oraz rosnącej liczbie zakażonych, gdy sami chorowaliśmy na covid-19 lub chorowali nasi bliscy. Niż te, gdy czuliśmy zagrożenie, spędzając je w cieniu wojny za naszą granicą, nieraz z ukraińskimi rodzinami, które znalazły schronienie w naszym kraju i w naszych domach. Niż te, gdy doświadczaliśmy pustyni, ziemi jałowej, będącej kryzysem, czasem przełomowym, zwrotnym, z greckiego oznaczającej zmaganie, walkę, ale i wybór, gdy nie każdy z nas umiał się odnaleźć. Co było, mimo wszystko, wspólne w tych świętach? Większość z nas zachowała elementy obrzędowe: przygotowała palemkę, pisanki i koszyczek z pokarmami, potrawy wielkanocne. Obyczaj dawał nadzieję na powrót tego, co znane od pokoleń. Teraz też mamy nadzieję na święta radośniejsze, bardziej bez troski, bardziej oderwane od codzienności i jej problemów, o których chcemy choć na chwilę zapomnieć.

Zanim usiądziemy do wielkanocnego śniadania, czekają nas, chrześcijan, wielkie dni, tak jak Niedzielę Palmową poprzedziły nabożeństwa drogi krzyżowej ulicami naszych miejscowości i w kościołach, widowiska pasyjne, rekołacje. Przed nami Triduum Paschalne: Wielki Czwartek z symbolicznym obmywaniem nóg, Wielki Piątek, gdy wspominamy mękę i śmierć Jezusa Chrystusa oraz miłość Boga do każdego człowieka, Wielka Sobota oczekiwania. Przed nami modlitewne zamyślenia, odwiedziny grobu Pańskiego (to też jeden ze zwyczajów – wizyty nie tylko w swojej parafii, by zobaczyć grób Pański) i poświęcenie pokarmów, którymi, w tym jajkiem, symbolem życia i zwycięstwa nad śmiercią, podzielimy się z bliskimi w Wielkanoc, czyli Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego. Od nas zależy, jaki nasze spotkania będą miały charakter. Jak mocno odczujemy i wyrazimy naszą radość i wdzięczność.

Niech to będą dobre święta Wielkanocy, takie jak przed laty, z nutą zadumy i gamą radości.

IZABELA KOBA

Kwintet + 1	Sprężyny w siłowni	Kraśno-drzew	Miejsce do jazdy na deskorolce	Melodia	Maksimum (napięcie sięga ...)	Przydomek Garbo	Przyjaciel Atosa, Portosa	Sieć rybacka; włok	Stanowisko do objęcia	Długi ogon sukni ślubnej	Napój alkoholowy z ryżu												
	6				23	Citroen ... Picasso, minivan	21		10	Posada w sądzie	20												
Oprzęd z poczwarką						Wronie gadu-gadu					16												
Kraina z Malmö i Ystad					2	Lśniąca tkanina jedwabna																	
4						Broń z filmów SF			13	Królewski lekarz	24												
Minerał, źródło fosforu		Paul śpiewający o Dianie		18	Bożnańska lub Lipińska	1		Szybkość (np. pracy)		17													
Nacisk, presja	5					Starek Argonautów		8	Mieszkaniec Wojewodiny														
Artretyzm (choroba)						Autor „Nory” i „Dzikiej kaczkę”		Środek maskujący dla pań			19												
Z wygaszaczem					9	Śnił się bezrobotnemu		500 arkuszy papieru		12													
Skorupiak ze szczypcami	3			15	... Bregović, w duecie z Kayah	7		... postoj, znak drogowy			14												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

Litery z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: izabela.koba@eprasa.pl, ul. Scieżkiemno 2, 06-400 Ciechanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety. Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać pocztą elektroniczną na adres: sekretna@eprasa.pl. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Krzyżówka nr 14

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

Szukali wyklętych, odkryli średniowieczne cmentarzysko

Wykopiska przy ul. 1 Maja, koło dawnej siedziby UB i Milicji Obywatelskiej

Kiedy w 2016 r. Instytut Pamięci Narodowej rozpoczął badania wykopaliskowe na dziedzińcu dawnej siedziby NKWD i późniejszej siedziby PUBP w Płocku (kamienica narożna przy zbiegu ulic 1 Maja i Sienkiewicza), poszukując szczątków ofiar komunistycznych represji, nikt chyba nie mógł przypuszczać jak sensacyjne okazały się efekty tych prac. Otóż w czasie wykopalisk pod zburzonymi garażami odkryto pierwsze szkielety osób pochodzące nie z lata czterdziestych czy pięćdziesiątych XX wieku, ale z okresu wczesnego średniowiecza. Również kolejne badania wykopaliskowe, które już wtedy przejęli płoccy archeolodzy – nie zostały one jeszcze zakończone – pozwoliły na wydobywanie pozostałości kolejnych kilkuset ludzkich szkieletów, a także innych artefaktów datowanych na okres od końca XI do końca XIII wieku. W związku z tym odkryciem w całym mieście, a później także na Mazowszu, powiało sensacją. Ale już wtedy zrodziło się pytanie: co to za cmentarzysko? Jego rozmiary i liczba pochówków wyraźnie wskazywały, że miejsce gdzie je odkryto mogło być powiązane z jakąś budowlą sakralną, która w pobliżu się znajdowała. I właśnie wtedy doktor Tomasz Kordala z Muzeum Mazowieckiego w Płocku poprosił mnie o przeprowadzenie kwerendy w Archiwum Diecezjalnym w Płocku oraz w innych archiwach, które dostarczyłyby więcej informacji na temat kościoła św. Idziego, który jego zdaniem mógł się znajdować w tym miejscu – choć powiedzmy to wyraźnie – do dziś śladów po nim w pobliżu odkrytych grobów nie odkryto. Wszystko więc jeszcze przed nami. Jednak to, co już dzisiaj wiemy, wystarczy, aby kościołowi św. Idziego w Płocku poświęcić nieco więcej uwagi.

Zaczął się od narodzin książęcego syna

Warto wspomnieć, że początki kultu św. Idziego, eremity greckiego pochodzenia, który pod koniec VII wieku zawędrował do Galii, a dokładnie nad Rodan, gdzie założył klasztor i gdzie po jego śmierci wybudowano jedno

z najsłynniejszych w średniowieczu opactw i zarazem miejsc pielgrzymkowych – Saint Gilles, sięgają jeszcze czasów karolińskich. Według przekazu kroniki Anonima zwanego Gallem właśnie do tego miejsca pod koniec XI wieku książę Władysław Herman wraz z małżonką – księżniczką czeską Judytą, wysłali poselstwo z darami i prośbą o wstawiennictwo św. Idziego i mnichów z Saint Gilles, aby narodził się im syn (Bolesława Krzywoustego). Po szczęśliwych narodzinach syna książę Władysław stał się wielkim propagatorem kultu świętego znad Rodanu. Z jego fundacji wybudowano wtedy między innymi kościół św. Idziego w Krakowie i w Płocku. Dodam, że nie tylko książę, ale również duchowni z jego otoczenia byli propagatorami kultu tego świętego, w tym i biskup płocki, którego historycy uważają za fundatora pierwszego kościoła w Wyszkowie – należącym do dóbr biskupstwa płockiego – któremu do dziś św. Idzi patronuje. Jednak my wróćmy do Płocka.

Co wiemy o kościele św. Idziego w Płocku?

Poza wzmianką z kroniki Anonima zwanego Gallem i formułowanymi na jej podstawie tezami historyków nie-

Siemowit IV (znany również jako Ziemowit IV) (ok. 1353/1356 - 21 stycznia 1426) był jednym z książąt mazowieckich ze starej polskiej rodziny królewskiej Piastów

wiele można powiedzieć o najstarszych dziejach płockiego kościoła św. Idziego. Nawet jego bliższa lokalizacja do dziś budzi spory. Z dokumentu księcia Siemowita IV z 19 września 1419 r., w którym zapisał on dla tego kościoła swój ogród, wiemy, że znajdował się on w pobliżu traktu wiodącego do Płońska. W połowie XV wieku kościołem tym opiekował się ks. Mikołaj syn Tomasza

z Drobina, wikariusz wieczysty katedry płockiej, który w 1467 r. uzyskał zgodę na zamianę tego beneficjum na kanonię w kapitule kolegiackiej w Pułtusku. Sto lat później, a dokładnie w 1547 r., król Zygmunt Stary potwierdził wcześniejszą darowiznę księcia Siemowita IV. Również jego syn, król Zygmunt August – w dokumencie z 29 września 1571 r. – wydanym na prośbę kapituły katedralnej płockiej, potwierdził darowiznę Siemowita „dla kościoła św. Idziego za murami miasta” (pro ecclesia Sancti Egidii extra muros Plocenses), a także zezwolił, aby w domu stojącym na terenie ogrodu, w którym mieszkał wówczas pisarz tejże kapituły, można było prowadzić wyszynk piwa. Wiemy więc, że kościół św. Idziego znajdował się na przedmieściach Płocka, tuż przy drodze wiodącej do Płońska, i że był własnością kapituły, w imieniu której opiekował się nim jeden z kanoników.

Więcej informacji na temat opisywanego kościoła (kaplicy) dostarcza dopiero wizytacja biskupa z 1598 r. Czytamy w jej aktach, że kościół ten był budowlą drewnianą i znajdował się w dość opłakanym stanie. Wizytator zwrócił uwagę przede wszystkim na przeciekający dach, który powodował, że deszcz padał nawet na ołtarz, co stanowiło zagrożenie dla liturgii. Podłoga w kościele była nierówna, a do tego brudna, ławki były źle rozstawione, nie było też ambony, z której można by głosić kazania. Kościół nie miał nawet porządnego zamknięcia, więc zabrano z niego srebrny kielich z pateną do płockiej fary i przyniesiono go tylko na msze, po czym wrócił do skarbcza kościoła św. Bartłomieja. Dalej czytamy, że przy kościele św. Idziego znajdował się obszerny ogród – to ten ofiarowany przez księcia Siemowita IV – niestety źle ogrodzony, a pośrodku niego dom dla prepozyta, zniszczony i nie nadający się do zamieszkania. Wszystkiemu winny miał być ówczesny prepozyt, ks. Piotr Jankowski, który już od roku w ogóle nie przyjeżdżał do Płocka, a msze zlecił odprawiać ks. Krzysztofowi Giżyńskiemu, mansjonarzowi z kościoła św. Bartłomieja. Ten zaś zamiast trzech mszy w tygodniu, odprawiał tylko jedną, tłumacząc się zbyt niskimi funduszami, które mu prepozyt wypłacał. Wizytator postanowił więc wnieść do sądu biskupiego oskarżenie przeciwko prepozytowi, „który doprowadził wszystko do zniszczenia, dochody bierze, a ciężarów nie ponosi, i nie przyjeżdża”, chociaż dochody z kościoła – jego zdaniem – były całkiem przyzwoite. Sprawa jednak się przeciągała i do dziś nie znalazłem jej ciągu ani w aktach biskupich, ani w aktach konsystorskich.

Spory wokół lokalizacji kościoła św. Idziego

Niecałe 10 lat po odbytej wizytacji, w powstałym około 1603 r., najstar-

szym opisie Płocka, autorstwa kanonika Wawrzyńca z Wszerecza, gdzie opisał on między innymi wszystkie ówczesne kościoły na terenie miasta i na jego przedmieściach, znajdujemy taki zapis: „kroczyć będziesz przez obszerne posiadłości podmiejskie o charakterze innego miasta, a skręcając w prawo, ciasną uliczką wśród przyjemnych sadów dojdiesz do kościoła świętego Idziego, w majątek, dziesięciny, grunta i zabudowania należycie zaopatrzonego, którego nabożeństwa przerwane podczas morowego powietrza aż dotąd są w zaniedbaniu”. Właśnie ten opis, mówiący o tym, że kościół św. Idziego leżał w pobliżu Nowego Rynku (Nowego Miasta), kazał badaczom poszukiwać go w pobliżu zbiegu dzisiejszych ulic Tumskiej i Królewskiej, w miejscu, gdzie w połowie XIX wieku odnaleziono ślady kamiennego rumowiska. O tych ostatnich pisał Wincenty Hipolit Gawarecki, lokalny prawnik i historyk, choć nie przedstawił żadnych dowodów na to, że opisane ruiny były pozostałością kościoła, bądź znajdującego się w jego pobliżu domu prepozyta. A skoro wizytacja z końca XVI wieku wyraźnie mówi, że kościół św. Idziego był budowlą drewnianą, dlatego nie ma pewności czy wspomniane rumowisko były pozostałościami właśnie tej budowli, a to z kolei rodzi różne próby interpretacji. Niektórzy uważają, że pierwotny kościół św. Idziego był murywany, a potem, kiedy popadł on w ruinę, wzniesiono na jego miejscu kościół drewniany. Czy jednak nie powinno być odwrotnie? Tego nikt nie wie. Pewne jest natomiast – sam Gawarecki o tym pisał – że jeszcze w XVIII wieku kościół ten został rozebrany (dodajmy, że w 1777 r. została też zniesiona kanonia przy nim ufundowana).

Czy więc odkryty przez archeologów w Płocku wczesnośredniowieczne cmentarzysko pozwoli również na odkrycie pozostałości i lokalizacji kościoła św. Idziego? Myślę, że w najbliższych latach znajdziemy odpowiedź na te pytania. Natomiast już dziś możemy podziwiać wystawę przygotowaną przez Muzeum Mazowieckie w Płocku, prezentującą pozostałości po dawnych mieszkańcach stolicy Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego, odkryte w czasie wykopalisk. Dodam, że obecnie wystawa ta prezentowana jest w Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie. Nie trzeba więc do Płocka jechać, żeby jego tajemnice poznawać.

Postscriptum do rzek granicznych

W nawiązaniu do mojego ostatniego felietonu na temat rzek granicznych chciałem dodać, że jeden z przykładów takiej rzeki który podałem – konkretnie Mławki – nie był najtrafniejszy. W miejscu, gdzie przecina ona dawny takt drogowy wiodący z Mazowsza do Prus nie wyznaczała ona granicy między dawnym Cesarstwem Rosyjskim a Cesarstwem Niemieckim w XIX i na początku XX wieku. Ówczesna granica rzeczywiście przebiegała na terenie miejscowości Mławka, ale w odległości około 1,5 km od rzeki o tej samej nazwie. Dziękuję za „pilne oko” moich Czytelników. Przekonuję się kolejny raz, że teksty pisane nocą nie zawsze najlepiej wychodzą, a na pewno trzeba je jeszcze raz rano przeczytać, zanim trafią do Redakcji.

Św. Idzi

Płock na początku XVII w.

**Tygodnik
ciechanowski**

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2

Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02

redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67,
23 673 93 63;

dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

**Tem Tygodnik
gazeta mławska**

ciechpress.pl

Poczta elektroniczna:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.pl

Redakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.

Zespół:
Walerian Dziczekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

**tygodnik
działdowski**

ciechpress.pl

Radosław Marut, Klaudia Kujawa
Radosław Kowalski

Współpraca:
Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmier, Stefan Żagiel,
Patryk Piekarski, Marcin Stachelski

**tygodnik
przasnyski**

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowska

tel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobn@ciechpress.pl

Redakcja graficzna:
Artur Szczerba,
Robert Przybyszewski

**tygodnik
makowski**

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.pl

Prenumerata:
Poczta Polska i u listonoszy,
Ruch S.A.
(prenumerata@ruch.com.pl),
ePrasa.pl

Redakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

**tygodnik
mazowiecki**

ciechpress.pl

Ciech-Press

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

GRUPA POLMLEK

Zdrowych, pogodnych
Świąt Wielkanocnych

życzą
Zarząd i Właściciele
Grupy Polmlek

www.polmlek.com

polsat

Wtorek
godzina 01:00
Transporter
film sensacyjny
Francja/USA 2002

Frank Martin, były członek brytyjskich oddziałów specjalnych, zarabia obecnie jako dostawca nielegalnych przesyłek. Zawsze przestrzega pewnych reguł nie interesuje go prawdziwe nazwisko nadawcy i odbiorcy oraz zawartość przewożonych paczek. Pewnego dnia ma dostarczyć przesyłkę do przestępcy zwanego Wall Street.

tvn

Piątek
godzina 23:15
Siódmy syn
film fantasy
USA/Chiny 2014

Przed laty Mistrz Gregory stoczył pojedynek na śmierć i życie z okrutną Mateczką Malkin. Wojownikowi udało się zażegnać zagrożenie. Z czasem jednak wyszło na jaw, że popełnił on błąd, okazawszy litość pokonanej królowej wiedźm. Żadna zemsta istota powraca potężniejsza i jeszcze bardziej niebezpieczna.

TVP 1

Sobota
godzina 00:25
Droga życia
dramat przygodowy
Hiszpania/USA 2010

Amerikanin Daniel wyrusza w Pireneje, by odbyć pieszą pielgrzymkę szlakiem świętego Jakuba. Niestety, w drodze dochodzi do wypadku, wskutek którego mężczyzna ginie. Jego zrozpaczony ojciec, ceniony lekarz Tom jedzie do Europy po prochy swojego syna. Kiedy przybywa na miejsce, pod wpływem impulsu postanawia wyruszyć w góry.

TVP 2

Poniedziałek
godzina 22:10
Uczciwy złodziej
dramat kryminalny
USA 2020

Nieuchwytny złodziej Tom Dolan dzięki napadom na banki zgromadził prawdziwą fortunę. Ukradł 9 milionów dolarów, ale jego tożsamość dla tropiących go służb nadal pozostaje zagadką. Teraz jednak on sam postanawia to zmienić. Poznaje bowiem Annie Wilkins, w której się zakochuje. Nie chce już dłużej uciekać, bojąc się, że ktoś go zdemaskuje i zniszczy jego szczęście.

4 kwietnia 2023
wtorek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Kościół z bliska, magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 42 09:40 Komisarz Alex, odc. 180 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 79 11:30 Leśniczówka, odc. 694 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Demokracja wśród zwierząt, film dokumentalny 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 234 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 4 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4138 18:25 Leśniczówka, odc. 695 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 40 21:05 Cudak, dramat wojenny 22:45 Resortowe dzieci 23:15 Mulier fortis. Kobieta mężna, film dokumentalny	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Weterynarze z sercem 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2790 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 61/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 400 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 25 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, odc. 191 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 62/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2790 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2791 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”, cykl felietonów 20:55 M jak miłość, odc. 1723 21:55 Na sygnale, serial, odc. 445 22:35 La Bandida, serial obyczajowy, odc. 6 23:35 Wielka majówka, film obyczajowy	06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1226 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1486 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 22 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1227 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 23 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1487 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3601 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 22:40 Kuba Wojewódzki, talk-show 23:40 Sukcesja, serial obyczajowy, odc. 5/10 00:55 Chyłka - Oskarżenie, serial kryminalny, odc. 6-ost.	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 582 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 583 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 93 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1105 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 457 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1178 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1224 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 780 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 789 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3594 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska, reality show 22:10 Wolverine, film sensacyjny 01:00 Transporter, film sensacyjny 03:00 Nasz nowy dom, reality show	06:00 Szkoła, serial, odc. 584 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 603 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 835 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 853 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 854 11:00 Idealna niania 3, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 26 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 604 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 119 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1147 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 32 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 27 17:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 26 18:30 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 229 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1297 20:00 True Love, reality show 21:00 Idealny facet dla mojej dziewczyny, komedia romantyczna 23:35 Zabójcza broń, film sensacyjny 01:55 True Love, reality show 02:55 Więzy krwi, serial dokumentalny, odc. 4/13	08:35 Przywrócenie do życia 09:00 Papież Polak do rodaków 09:40 Aby we wszystkim Bóg był uwielbiony, reportaż 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Święty na każdy dzień 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Słowo życia 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Miłość większa niż strach, film dokumentalny 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Kazania wielkopostne 15:15 Bogu się podobać, reportaż 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą, magazyn 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Stefan Kardynał Wyszyński - Troskliwy Duszpasterz Jasnogórski, film dok. 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczёт wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec
21:05 Cudak	23:35 Wielka majówka	23:40 Sukcesja	22:10 Wolverine	21:00 Idealny facet dla mojej dziewczyny	MIŁOŚĆ 12:20 Miłość większa niż strach

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 43 09:40 Komisarz Alex, odc. 181 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 80 11:30 Leśniczówka, odc. 695 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie extra 12:50 Demokracja wśród zwierząt, film dokumentalny 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 235 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 5 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4139 18:25 Leśniczówka, , odc. 696 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:00 Pogoda 20:05 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 41 20:55 Puchar Hiszpanii - rewanżowy mecz półfinałowy: FC Barcelona - Real Madryt CF 23:10 Wybudzeni, telenowela 23:35 Wybudzeni, telenowela	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:20 Zakochaj się w Polsce 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2791 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, odc. 62/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 401 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 26 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, odc. 192 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, odc. 63/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2791 19:55 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2792 20:35 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” 20:50 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 880 21:55 Na sygnale, serial, odc. 446 22:35 La Bandida, serial obyczajowy, odc. 7 23:35 Miłość w Daisy Hills, komediodramat 01:15 Sanditon, serial kostiumowy	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1227 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1487 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 23 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1228 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 24 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1488 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3602 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Ugotowani w parach, reality show 22:40 Kroniki Riddicka, film SF 01:05 Mój agent, serial obyczajowy, odc. 5/6 02:10 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 5/10	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 584 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 585 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 94 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1106 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 458 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1179 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1225 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 781 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 790 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3595 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Lulu, serial, odc. 11 20:35 Lulu, serial, odc. 12 21:10 Hell’s Kitchen, reality show 22:45 xXx, film sensacyjny 01:35 Wolverine, film sensacyjny 04:05 Zjedz Alaskę, magazyn	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 406 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 585 06:55 Szpital, serial, odc. 604 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 836 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 855 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 856 11:00 Idealna niania 3, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 27 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 605 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 120 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1148 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 33 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 28 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 16 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1298 20:00 True Love, reality show 21:00 Kac Vegas, komedia 23:15 Ślepnąc od świateł, serial sensacyjny, odc. 1/8 00:40 Sąsiedzi, komedia 02:50 True Love, reality show 03:50 Druga strona medalu 2, talk-show	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Skarby Ojcowskiego domu 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Audycja generalna Ojca Świętego Franciszka 11:00 Życiu powiedzmy „tak” 11:25 Jestem mamą, magazyn 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Czarny sufit, film obyczajowy 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Krzyżu święty, nade wszystko, film dok. 15:05 Brat Franciszek, serial animowany, odc. 14 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie, magazyn 16:30 Wielkopostny Koncert Muzyki Filmowej, koncert 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 26 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec

12:50 Demokracja wśród zwierząt

Zwierzęta żyją pod przywództwem jednego osobnika. Władza króla nie jest absolutna. Na dzikich obszarach Afryki współpraca jest koniecznością.

23:35 Miłość w Daisy Hills

Do Jo Mason dzwoni ojciec. Informuje, że ich rodzinny interes pogrąża się w kryzysie. Założony przez nieżyjącą już matkę sklep przynosi ogromne straty.

22:40 Kroniki Riddicka

Budzący grozę Nekromongerzy, którymi dowodzi lord Marshal, podbijają kolejne planety. Powstrzymać ich może jedynie recydywista Riddick.

22:45 xXx

Xander Cage, miłośnik sportów ekstremalnych, zarabia na życie, sprzedając nagrania swoich niebezpiecznych czynów.

21:00 Kac Vegas

Doug jedzie z Philem Stu i Alanem na wieczór kawalerski do Las Vegas. Po serii mocno zakrapianych imprez panowie budzą się rano z potężnym kacem.

12:20 Czarny sufit

Obraz jest skierowany do młodego pokolenia. Jego zadaniem jest przyciągnięcie się do wzrostu zainteresowania życiem i Józefa Mackiewiczza.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 44 09:40 Komisarz Alex, odc. 182 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 81 11:30 Leśniczówka, odc. 696 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Domownicy sawanny, film dokumentalny 14:00 Wspaniałe stulecie, serial kostiumowy, odc. 236 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 6 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Triduum Paschalne 2023 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:35 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 374 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 23:10 Magazyn kryminalny 997 00:00 Resortowe dzieci, cykl reportaży	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Przyrodnik na tropie, serial dokumentalny, odc. 42 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2792 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 63/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 402 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 27 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 193 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 64/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2792 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2793 20:50 Tylko dla odważnych, dramat biograficzny 23:15 Przyjaciół domu, dramat obyczajowy 01:30 Młoda Wiktoria, dramat historyczny	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1228 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1488 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 24 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1229 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 25 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1489 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3603 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 22:40 Podatek od miłości, komedia romantyczna 00:45 Bodyguard, dramat sensacyjny 03:25 Uwaga! magazyn reporterów	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 586 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 587 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 95 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1107 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 459 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1180 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1226 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 782 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 791 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3596 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz nowy dom, reality show 21:10 Przyjaciółki, serial obyczajowy, odc. 248 22:10 Erin Brockovich, dramat obyczajowy 01:05 Paweł, apostoł Chrystusa, dramat historyczny	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 407 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 586 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 605 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 837 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 857 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 858 11:00 Idealna niania 3, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 28 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 606 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 121 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1149 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 34 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 29 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 17/24 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1299 20:00 True Love, reality show 21:00 Uniwersalny żołnierz, thriller SF 23:20 Constantine, horror 01:45 True Love, reality show 02:50 Więzy krwi, serial dokumentalny, odc. 5/13	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Słowo życia 08:40 Drzwi do lasu 09:00 Na zdrowie, magazyn 09:20 Myśląc Ojczyzna 10:00 Msza Krzyżma 10:30 Przyroda i ludzie, magazyn 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Tajemnica Eucharystii 12:45 Chryste, ratuj! film dok. 13:10 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:15 Koncert Pasyjny „Krzyż”. Zespół 23 Dni, koncert 14:30 7 Kościołów Apokalipsy 15:00 Bez lęku. Niezwykła decyzja Papieża Benedykta XVI, film dokumentalny 15:45 Święty na każdy dzień 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 16:35 Zew natury 17:05 Akademia pro-life 17:10 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Msza Wierzyż Pańskiej 19:30 Przyjaciele i bohaterowie, serial animowany, odc. 7 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski, cykl felietonów

12:50 Domownicy sawanny

Na afrykańskiej sawannie mieszka trzech największych budowniczych świata zwierząt: ptaki tkacze, mrówki i termity. Żyją one w koloniach.

20:50 Tylko dla odważnych

Praca w straży pożarnej jest pasją Erica Marsha, który służy w niej od ponad 20 lat. Żona strażaka, Amanda, każdego dnia mierzy się z lękiem o jego życie.

22:40 Podatek od miłości

Nieprzejednana urzędniczka skarbowki Klara gromadzi dowody przeciwko podejrzanemu o oszustwa podatkowe Marianowi.

22:10 Erin Brockovich

Film oparty na prawdziwej historii kobiety, dzięki której wywalczone największe odszkodowanie w historii amerykańskiego sądownictwa.

21:00 Uniwersalny żołnierz

Luc Deveraux i Andrew Scott giną w Wietnamie. Po latach zostają przywróceni do życia jako pozbawione uczuć maszyny do zabijania.

15:00 Bez lęku. Niezwykła decyzja Papieża Benedykta XVI

Kiedy Benedykt XVI na spotkaniu 11 lutego 2013 r. poinformował o ustąpieniu z urzędu, wypowiedź runęła na zebrałych niczym grom z jasnego nieba.

7 kwietnia 2023
piątek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 45 09:45 Komisarz Alex, odc. 183 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 82 11:30 Bliski znajomy, reportaż 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 Agropogoda 12:40 Magazyn rolniczy 13:00 Sroki czarno-białe, ale nie tylko, film dokumentalny 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 237 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:55 W Nim nadzieja, koncert pasyjny z klasztoru na Świętym Krzyżu 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Triduum Paschalne 2023 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! magazyn 20:35 W Nim nadzieja, koncert pasyjny z klasztoru na Świętym Krzyżu 20:55 Uroczysta Droga Krzyżowa z udziałem papieża Franciszka 22:35 Cristiada, dramat historyczny 01:10 Znachor, dramat obyczajowy	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Smaki świata - po iberyjsku 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2793 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 64/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 403 15:05 Powrót na wyspę, serial obyczajowy, odc. 28 15:50 Przepis dnia, magazyn kulinarny 16:00 Nabożeństwo wielkopiątkowe w Orzeszu 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 194 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 65/200 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2793 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2794 20:50 Młoda Wiktoria, dramat historyczny 22:50 Festiwal Psalmów Dawidowych. Honorując sprawiedliwych i ocalonych 00:10 Księga miłości, dramat obyczajowy	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1229 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Kto to wie? gra telewizyjna 12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1489 13:10 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 25 14:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1230 15:15 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:20 Kto to wie? gra telewizyjna 16:55 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 26 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1490 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Harry Potter i Księżę Półkrwi, film fantasy 23:15 Siódmy syn, film fantasy 01:20 Kroniki Riddicka, film SF Tajemniczy awanturnik staje do walki z całą armią okrutnych wojowników. 03:55 Bates Motel, serial sensacyjny, odc. 7/10 04:55 Uwaga! magazyn reporterów 05:10 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 13/26	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 588 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 589 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 96 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1108 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 460 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1181 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1227 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 783 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 792 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3597 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Pasja, dramat historyczny 22:50 Więzień labiryntu: Próby ognia, thriller 01:45 Przeznaczenie, thriller SF 04:00 Zjedz Alaskę, magazyn wędkarski	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 408 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 587 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 606 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 838 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 859 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 860 11:00 Idealna niania 3, reality show 11:45 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 29 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 607 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 122 14:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1150 15:50 Tajemnice miłości, serial paradokumentalny, odc. 35 16:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 30 17:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 27 18:25 Matki, córki, przyjaciółki, program rozrywkowy 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1300 20:00 True Love, reality show 21:00 Joe Black, melodramat 00:45 Lady Bird, komediodramat 02:45 True Love, reality show 03:45 Druga strona medalu 3, talk-show	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:40 Słowo życia 08:45 Przyjaciele i bohaterowie, serial animowany, odc. 7 09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Informacje dnia 10:15 Męka Pańska w Avili według św. Jana, film dok. 11:00 Powołani 11:25 Głos Polski, cykl felietonów 11:35 Via Dolorosa 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 „Krzyżu święty, nade wszystko!” Historia krzyża św. Jana Pawła II, film dok. 13:10 Święty na każdy dzień 13:15 Tajemnice Grobu Bożego, film dokumentalny 14:00 Ostatnia droga Jezusa Chrystusa, reportaż 14:30 Zrozumieć Antycywilizacje 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Liturgia Wielkiego piątku 19:45 Muzyczne chwile 19:55 Poczet wielkich Polaków 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec

22:35 Cristiada

20:50 Młoda Wiktoria

20:00 Harry Potter i Księżę Półkrwi

20:00 Pasja

21:00 Joe Black

13:15 Tajemnice Grobu Bożego

General Enrique Gorostieta ma dość przyglądania się krwawej wojnie domowej w Meksyku. Choć jest w stanie spoczynku, postanawia zacząć działać.

Anglia, lata 30. XIX wieku. Wiktoria jest jedyną spadkobierczynią tronu. Zanim jednak przejmie władzę, musi ukończyć osiemnaście lat.

Młody czarodziej chce poznać przeszłość Voldemorta. Wierzy, że dzięki temu lepiej przygotuje się do walki z siłami zła.

Aresztowany Jezus zostaje doprowadzony przed oblicze arcykapłanów. Ci oskarżają go o bluźnierstwo i żądają ukrzyżowania.

Susan jest córką magnata prasowego. Pewnego dnia kobieta poznaje w barze młodego mężczyznę. Tuż potem Joe ginie pod kołami samochodu.

Historia Bazyliki Grobu Bożego w Jerozolimie. Film powstał podczas Wielkiejjocy w 2010 r., kiedy prawosławni, katolicy i protestanci obchodzili święta.

8 kwietnia 2023
sobota

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Otrzyście już łzy - rekolekcje wielkopostne 07:40 Rok w ogrodzie, magazyn 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Wojsko-polskie.pl 08:45 Pełnosprawni, magazyn dla niepełnosprawnych 09:15 Bazylika Grobu Świętego, film dokumentalny 10:20 Znachor, dramat obyczajowy 12:40 Taggart, western 14:10 Z pamięci, cykl felietonów 14:25 Okrasa łamie przepisy 14:55 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 39 15:20 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 40 15:45 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 41 16:20 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia, serial dokumentalny, odc. 12 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 W Nim nadzieja, koncert pasyjny z klasztoru na Świętym Krzyżu 18:40 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 374 19:30 Wiadomości 20:00 Słowo Prymasa Polski arcybiskupa Wojciecha Polaka na Wielkanoc 20:05 Triduum Paschalne 2023 22:20 Zieja, dramat biograficzny 00:25 Droga życia, dramat przygodowy	05:20 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2790 05:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2791 06:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2792 07:00 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1722 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:35 Rodzinny ekspres 12:10 Mój przyjaciel orzeł, dramat przygodowy 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 2, widowisko 16:20 Miłość bez przymiarki, komedia romantyczna 17:45 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:15 Va banque, teleturniej 18:45 Postaw na milion, teleturniej 19:35 Reportaż kulturalny, reportaż 20:00 The Voice Kids 6, widowisko 21:35 The Voice Kids 6, widowisko 22:25 Grace księżna Monako, film biograficzny 00:20 Tylko dla odważnych, dramat biograficzny 02:45 Księga miłości, dramat obyczajowy 04:35 Magia wielkanocnych pisanek, film dokumentalny	07:05 Ugotowani w parach 08:00 Dzień Dobry TVN 11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3600 12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3601 12:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3602 13:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3603 13:35 MasterChef Junior, program rozrywkowy 15:20 Maria Magdalena, dramat historyczny Młoda Maria Magdalena mieszka w rybackiej wiosce. Czuje się skępowa obyczajowością swoich czasów. 17:55 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Azja Express, reality show 21:35 Boże Ciało, dramat obyczajowy 23:55 Wilcze echa, thriller 02:25 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy 03:25 Uwaga! magazyn reporterów 03:40 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 6/10 04:45 Recepta na stary dom, program rozrywkowy 05:15 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 14/26	06:00 Nowy dzień 07:55 Sam w domu - po raz trzeci, komedia sensacyjna 10:10 Ewa gotuje 10:40 Ostatnie dni Jezusa, serial dokumentalny 11:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej, reality show 12:40 Bogaty dom - biedny dom 13:40 Polacy za granicą 14:40 Rolnicy. Podlasie, serial dokumentalny 15:45 Więzień, serial dokumentalny 16:15Więzienie, serial dokumentalny 16:45Więzienie, serial dokumentalny 17:15Więzienie, serial dokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny 18:15 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Sługa narodu, serial obyczajowy, odc. 11 20:30 Sługa narodu, serial obyczajowy, odc. 12 21:05 Rodzina na Maxa, serial obyczajowy, odc. 6 22:10 Diabeł ubiera się u Prady, komediodramat 00:45 Więzień labiryntu: Próby ognia, thriller	05:05 Szkoła, serial, odc. 533 06:05 Wiza na miłość, reality show 07:00 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 1/26 07:30 Akademia Policyjna 5: Misja w Miami Beach, komedia 09:35 Matki, córki, przyjaciółki, program rozrywkowy 10:15 Jestem na tak, komedia romantyczna Urzędnik bankowy Carl Allen jest urodzonym pesymistą. Za radą starego znajomego dołącza do stowarzyszenia, którego ideą jest pozytywne myślenie. 12:25 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 834 13:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 835 14:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 851 15:40 Mała Stopa, film animowany 17:50 Maska, komedia 20:00 Godzilla II: Król potworów, film SF 22:55 Zabójcza broń 2, film sensacyjny 01:15 Nagła śmierć, film sensacyjny Strażak próbuje uratować córkę, która stała się zakładniczką terrorystów. 03:35 Więzy krwi, serial dokumentalny, odc. 7/13 04:35 Druga strona medalu 3, talk-show	09:00 Polskie ślady w Ziemi Świętej, film dokumentalny 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Wielka Sobota w dawnej tradycji i kulturze wsi 10:40 Historia Zmartwychwstania 11:00 Dominum montes - góry Jana Pawła II, film dok. 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Kolor Boga 12:50 Siódmy sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Matusia, film dokumentalny 14:25 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 14:35 Natura obiektywnie 15:00 Ziemia mojego Zbawiciela: Czas się wypełnił 15:25 Słowo życia 15:30 Wierzę w Boga: Ks. Szymon Grzywiński 16:00 Informacje dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Pod Twoją obronę, film dok. 19:20 Muzyczne chwile 19:30 Wigilia Paschalna w Świętą Noc 22:00Tajemnica Enigmy: Smak

22:20 Zieja

22:25 Grace księżna Monako

21:35 Boże Ciało

22:10 Diabeł ubiera się u Prady

20:00 Godzilla II: Król potworów

11:00 Dominum montes - góry Jana Pawła II

Lata 70. XX w. Oficer SB Grosicki chce namówić do współpracy ks. Jana Zieję, współzałożyciela Komitetu Obrony Robotników.

27-letnia aktorka Grace Kelly zostaje żoną księcia Rainiera III. Tym samym porzuca Hollywood i amerykański styl życia, by stać się europejską księżną.

Daniel spędził kilka lat w zakładzie poprawczym. Pobyt w tym miejscu bardzo go odmienił. Chłopak odkrył w sobie powołanie kapłańskie.

Andrea kończy studia dziennikarskie i poszukuje pracy. Trafia na rozmowę kwalifikacyjną do magazynu „Runway” prowadzonego przez, Mirandę Priestly.

Ludzkości grozi zagłada, kiedy pojawia się grupa siejących zniszczenie potworów, w których istnienie nikt dotąd nie wierzył.

„Dominum montes. Góry Jana Pawła II” to polski film dokumentalny. Jego tegoroczna premiera zbiega się z 30. rocznicą wyboru Wojtyły na Stolicę Piotrową.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 08:00 Tydzień, magazyn rolniczy 08:25 Okrasa łamie przepisy 09:00 Wybrani, serial religijny, odc. 14 09:55 Transmisja mszy świętej Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi 12:30 Niezwykła noc, widowisko 13:10 Zielona planeta, serial dokumentalny, odc. 1 14:05 Z pamięci, cykl felietonów 14:15 Trędowata, melodramat Ordynat Waldemar Michorowski zakochuje się w wzajemnością w milej, taktownej i pięknej guwernantce, Stefanii Rudeckiej 15:55 Rolnik szuka żony, telenowela dokumentalna 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? teleturniej muzyczny 18:25 Ania, serial dokumentalny, odc. 1 18:55 Ania, serial dokumentalny, odc. 2 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Prorok, dramat biograficzny 22:40 Ben-Hur, dramat historyczny 00:50 Zieja, dramat biograficzny 02:55 Jaka to melodia? teleturniej 20:20 Prorok Obraz ukazuje wątki z życia Kardynała Stefana Wyszyńskiego na tle historycznych chwil, takich jak wydarzenia z Trójmiasta z grudnia 1970 roku.	05:55 Nowe imperium, dramat historyczny 07:45 Słowo Prymasa Polski arcybiskupa Wojciecha Polaka na Wielkanoc 08:00 Paddington 2, film familijny Sympatyczny miś Paddington mimo dobrych chęci i nienagannyh manier ciągle wpada w tarapaty. 09:50 Vera Cruz, western 11:30 The Voice Kids 6, widowisko 13:10 The Voice Kids 6, widowisko 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023, widowisko 16:15 Postaw na milion, teleturniej 17:15 Wielkanocny Koncert Dobrej Nadziei, koncert 18:00 Panorama 18:20 Paryż może poczekać, komedia obyczajowa 20:00 Uciekająca panna młoda, komedia romantyczna 22:10 Uczciwy złodziej, dramat kryminalny 00:00 La La Land, film muzyczny 02:20 Robin Hood: Początek, film przygodowy Robin z Loxley powraca z wypraw krzyżowej. Jego ukochna Marion wyszła za mąż, a rodzinny zamek i ziemię przejęto. 04:25 Grace księżna Monako, film biograficzny 20:00 Uciekająca panna młoda Maggie kilkakrotnie porzucała partnerów przed ołtarzem. Dziennikarz Ike pisze o niej zjadliwy artykuł. Oburzona kobieta wysyła do redakcji list.	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 25/26 06:30 Wyluzuj, Scooby-Doo!, serial animowany, odc. 26 07:00 Jaś Fasola: Nadciąga totalny kataklizm, komedia 08:55 Azja Express, reality show 10:40 Piotruś. Wyprawa do Nibylandii, film fantasy 13:00 17 Again, komedia Mike O'Donnell jest sfrustrowanym mężczyzną w średnim wieku. Praca nie daje mu satysfakcji, nie potrafi też porozumieć się z żoną i dziećmi. 15:15 Godzilla II: Król potworów, film SF 17:55 Ugotowani w parach, reality show 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 MasterChef Junior, program rozrywkowy 21:35 Mój agent, serial obyczajowy, odc. 6-ost. 22:45 Drapacz chmur, film sensacyjny 00:50 Teoria wszystkiego, dramat biograficzny 03:25 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 04:25 Uwaga! magazyn reporterów 04:45 Recepta na stary dom, program rozrywkowy 22:45 Drapacz chmur Will to weteran wojenny i były szef jednostki FBI, która zajmowała się odbijaniem zakładników. Obecnie specjalizuje się w dziedzinie ochrony wieżowców.	04:45 Disco Gramy, program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 07:40 Stuart Malutki, film familijny Państwo Malutcy, pragnąc adoptować dziecko, odwiedzają sierociniec. Na miejscu spotykają małą mysz o imieniu Stuart, którą postanawiają zabrać do domu. 09:35 Trolle 2, film animowany Poppy i Mruk z przyjaciółmi wyruszają w wielką podróż, by dokonać niemożliwego: pogodzić ze sobą wszystkie Trolle i połączyć się przeciw wrogowi. 11:35 Piotruś Królik 2: Na gigantcie, film przygodowy 13:40 Ninja Warrior Polska, reality show 15:45 Shrek Trzeci, film animowany 17:40 Nasz nowy dom, reality show 18:50 Wydarzenia 19:20 Sport 19:25 Pogoda 19:30 Państwo w państwie, program publicystyczny 20:00 Kabaret na żywo. Nowy skład 2, 22:10 Evan Wszechmogący, komedia 00:15 xXx, film sensacyjny 22:10 Evan Wszechmogący Evan Baxter, zostaje wybrany do Kongresu. Wraz z żoną Joan i trojgiem dzieci przeprowadza się do nowego domu na luksusowym osiedlu.	05:05 Szkoła, serial, odc. 534 06:05 Wiza na miłość, reality show 07:00 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 2/26 07:30 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 3/26 08:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 859 09:00 Pingwiny z Madagaskaru, film animowany Antarktyda. Skipper, Kowalski i Rico odkrywają tajemnicze jajo. Na oczach ptaków wykluwa się z niego kolejny nietop. 10:55 Akademia policyjna 6: Operacja „Chaos”, komedia 12:40 Karol - człowiek, który został papieżem, film biograficzny 14:45 Karol - człowiek, który został papieżem, film biograficzny 16:50 Harry Potter i Księżę Półkrwi, film fantasy 20:00 Nietykalni, komediodramat 22:25 Planeta Singli 2, komedia romantyczna Ulubieńcy widzów się rozstają. Na życzenie twórców show muszą udawać zgodną parę. 00:50 Chłopaki też płaczą, komedia romantyczna 03:10 Wieży krwi, serial dokumentalny, odc. 8/13 04:15 Druga strona medalu 2, talk-show 20:00 Nietykalni Pochodzący z Senegalu Driss właśnie wyszedł z więzienia i usiłuje zdobyć prawo do zasiłku. By go uzyskać, musi udowodnić, że próbował znaleźć pracę.	08:00 Słowo życia 08:05 Ziemia Święta - piąta ewangelia, reportaż 08:25 Święty na każdy dzień 08:30 Z Parlamentu Europejskiego 09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci 09:15 Manna z Nieba 09:30 Ziemia mojego Zbawiciela 10:00 Msza święta 11:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 11:30 Błogosławieństwo Watykanu, serial 12:00 Błogosławieństwo Urbi et Orbi 12:20 Papież Polak do rodaków 12:55 Święty na każdy dzień 13:00 Lalka, serial, odc. 7 14:20 Muzyczne chwile 14:35 Pielgrzym miłości, serial dokumentalny, odc. 7 15:00 Nowo nawróceni, film dok. 15:55 Święty na każdy dzień 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Tajemnice Grobu Bożego, film dokumentalny 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Złodziej w sutannie 19:30 Moja katolicka rodzina, serial animowany, odc. 5 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 18:15 Złodziej w sutannie W 1957 roku malarz, konserwator zażytków profesor Leonard Torwirt zasłynął jako doskonały kopista cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
05:20 Dobry łotr, dramat obyczajowy 07:00 Transmisja mszy świętej 07:55 Życie według świętego Jana Pawła II, cykl reportaży 08:20 Opowieść o Zbawicielu, dramat biograficzny 10:00 Opowieść o Zbawicielu, dramat biograficzny 11:50 Między ziemią a niebem 12:00 Regina Coeli 12:15 Między ziemią a niebem, magazyn 12:55 Zielona planeta, serial dokumentalny, odc. 2 14:00 Pan Wołodyjowski, film historyczny 15:25 Pan Wołodyjowski, film historyczny 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? teleturniej muzyczny 18:25 Ania, serial dokumentalny, odc. 3 18:55 Ania, serial dokumentalny, odc. 4 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Rolnik szuka żony, telenowela dokumentalna 21:25 007 Quantum of Solace, film sensacyjny 23:20 Muzyka ciszy, film biograficzny 01:25 Ben-Hur, dramat historyczny 03:35 Jaka to melodia? 21:25 007 Quantum of Solace Agent 007 chce się dowiedzieć, kto stoi za zabójstwem jego ukochniej. Zasępiony żądzą zemsty stara się odnaleźć ślady, narażając się przy tym CIA.	06:20 Superpies, komedia sensacyjna Policjant Lou Swanson zostaje zastrzelony na służbie. Towarzyszącemu mu psu - Reno - udaje się uciec. 07:55 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 11:50 Uciekająca panna młoda, komedia romantyczna 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023, widowisko 16:10 Księż i ja, komedia romantyczna 18:00 Panorama 18:25 W blasku nocy, melodramat 20:00 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:10 Robin Hood: Początek, film przygodowy 22:15 Źródło nadziei, dramat wojenny 00:20 Paryż może poczekać, komedia obyczajowa 02:00 Uczciwy złodziej, dramat kryminalny 03:50 Profesor na drodze, film obyczajowy Pogodzenie pracy życia rodzinnego i nauki w szkole wieczorowej okazuje się bardzo trudne. W przyzwyczajeniu się do nowej sytuacji pomaga dorosłym uczniom nauczyciel języka polskiego. 20:10 Robin Hood: Początek Lord Robin z Loxley ostatnie cztery lata spędził poza Anglią. Teraz powraca do domu z kolejnej wyprawy krzyżowej przeciwko Saracenom.	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 1/26 06:30 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 2/26 07:00 Wakacje Jasia Fasoli, komedia Na loterii Jaś Fasola wygrywa wakacje w Cannes i kamerę. Wyrusza w podróż życia, ale przez nieznaną sobie języka francuskiego i wrodzoną niezdarność wpada w tarapaty. 08:55 Kopciuszek: Roztańczona historia, komedia muzyczna 10:50 Ugotowani w parach, reality show 11:50 Złoty kompas, film przygodowy 14:20 Siódmy syn, film fantasy 16:35 Trolle, film animowany 18:30 Kto to wie? gra telewizyjna 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:05 Ocean's 8, komedia kryminalna 22:25 Wrogowie publiczni, film gangsterski 01:15 W nowym zwierciadle: Wakacje, komedia 03:25 Bates Motel, serial sensacyjny, odc. 8/10 04:25 Uwaga! magazyn reporterów 04:45 Kuba Wojewódzki, talk-show 20:05 Ocean's 8 Złodziejka Debbie Ocean, jest gotowa zrealizować największy skok w swoim życiu. Jej celem jest zdobycie naszyjnika o wartości 150 mln dolarów.	04:45 Disco Gramy, program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 06:50 Zaplątani, film animowany 09:00 I żyli długo i zaplątani, film animowany Roszpunka i Flynn Rider biorą ślub. Wtem koń Max przypadkiem upuszcza obrączki, które toczą się w dwie strony i uciekają. 09:15 Rataj, film animowany 11:45 Vaiana: Skarb oceanu, film animowany 14:00 Zwierzogród, film animowany 16:25 Księga dżungli, film przygodowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń”, program publicystyczny 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 100 lat Disneya, koncert 22:10 Hancock, film sensacyjny 00:10 Byliśmy żołnierzami, dramat wojenny Weteran wojny w Korei, podpułkownik Hal Moore, przybywa do wojskowego obozu w Georgii. Szkoleniem rekrutów zajmuje się tu sierżant Plumley. Wkrótce żołnierze wylatują do Wietnamu. 03:10 Nasz nowy dom 22:10 Hancock John Hancock jest superbohaterem. Od kilku lat obdarzony nadprzyrodzonymi zdolnościami mężczyzna topi frustrację w alkoholu.	05:00 Szkoła, serial, odc. 409 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 588 06:50 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 228 07:20 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 229 07:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 839 08:50 Ptyś i Bill, film familijny Rudowłosy Ptyś bierze ze schroniska spaniela Billa. Ich pierwsze spotkanie staje się początkiem wspólniejszej przyjaźni. 10:40 17 Again, komedia 12:45 Tin Cup, komedia romantyczna 15:30 Karol - papież, który pozostał człowiekiem, film biograficzny 17:35 Karol - papież, który pozostał człowiekiem, film biograficzny 19:30 Papiery na szczęście, serial obyczajowy, odc. 230 20:00 Lejdis, komedia 23:00 Kac Vegas, komedia 01:20 Idealny facet dla mojej dziewczyny, komedia romantyczna Klara szuka sposobu na poprawienie kondycji finansowej Akademii Feministycznej. Postanawia uzyskać europejską dotację na zrealizowanie filmu pornograficznego. 20:00 Lejdis Łucja nawiązuje romans z kobieciarzem Markiem. Jej przyjaciółki, Gośka, Korba i Monia podejrzewają, że nie jest jej wierny i zaczynają go śledzić.	08:00 Słowo życia 08:05 Prawdziwie spadła z nieba, film dokumentalny 09:05 Święty na każdy dzień 09:10 Albertynki, film dok. 09:30 Msza święta z Jasnej Góry 10:30 Moja katolicka rodzina 10:55 Prawda znalazła swój dom, film dokumentalny 11:20 Stan bezpieczeństwa państwa 11:30 Powołani 12:00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:20 Jutrzienka nadziei, film obyczajowy 14:05 Koncert inauguracyjny w ramach 12. Europejskiego Spotkania Młodzieży Redemptyrowskiej 15:30 Historia wielkocna, film 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady medyczne bonifratrów 16:55 Święty na każdy dzień 17:00 Świadkowie 17:30 Na łowy 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści Theo, odc. 5 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 12:20 Jutrzienka nadziei Lizzie, obarczona zadaniem utrzymania rancza, uzyskanego w ramach spadku po babci, przygotowuje się do udziału w zawodach jeździeckich.